SOČA SNIK

Publikacija Posoškega razvojnega centra

LETNIK XXVII, ŠT. 4/2026
BOVEC, KOBARID, TOLMIN
ISSN 2350-4420

- **Praznik Občine Kobarid**
- **Od Poti miru v Posočju do Evropske poti miru**
- **Severna Primorska na poti k trajnostni mobilnosti**
- **Nazaj v planinski raj ali kdo bo (še) pasel jutri?**

SOČA SNIK

tudi na Facebooku

Posoški razvojni center
REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA

Leto, ki je še bolj povezalo

Številka vpisa v razvid medijev: 787
ISSN 2350-4420

Izdal in založil:
Posoški razvojni center
Trg tigrovcev 1, 5220 Tolmin

Zanj:
Simon Škvor, direktor Posoškega razvojnega centra

Naslov:
Uredništvo SOČAsnika
Trg tigrovcev 1, 5220 Tolmin

Telefon:
05 38 41 510 (glavna urednica)
05 77 71 890 (pomočnica urednice)

E-pošta:
socasnik@prc.si

Spletne strani:
www.socasnik.si
(arhiv izdaj od leta 2003 dalje)

Glavna in odgovorna urednica:
Tanja Ručna

Pomočnica urednice:
Urša Černilogar

Izbor vsebin občinskih strani:
Milan Štulc (za Občino Bovec)
Urška Miklavič (za Občino Kobarid)
Špela Kranjc (za Občino Tolmin)

Oglasno trženje:
05 77 71 890 (Urša Černilogar)
Cenik oglasov najdete na spletni strani:
https://socasnik.si/o-socasniku/

Lektoriranje:
Urša Černilogar,
Špela Kranjc (strani Občine Tolmin)
(Oglasi niso jezikovno pregledani.)

Fotografija na naslovnici:
Melanie Kapitan

Ilustracija:
Marko Podjavoršek

Oblikovanje, tehnična priprava in tisk:
Gaya d.o.o.

Naklada:
7.300 izvodov

Distribucija:
SOČAsnik se brezplačno distribuira po vseh gospodinjstvih Zgornjega Posočja.

Publikacijo sofinancirajo:
Občina Bovec, Občina Kobarid in Občina Tolmin

Letnik XXVII, št. 4, 2026

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Jesen, ki smo ji (bili) priča, ima letos prav poseben čar. Barve pozne jeseni še vedno vztrajajo v svoji lepoti. Morda jih lahko najlepše vidimo skozi otroške oči – radovedne, iskrene in odprte za drobne čudeže, ki jih odrasli v vsakdanjem hitenju pogosto spregledamo. Lepota ne potrebuje velikih besed, le trenutek naše pozornosti, na kar nas opominja tudi naslovna fotografija tokratne številke.

Jesenski čas je zaznamoval tudi praznik Občine Kobarid, ko se zahvalimo posameznikom, ki so s svojimi prispevki v domačem okolju pustili pomemben pečat. Njihovi doprinosi skupnosti nas spomnijo, koliko dragocenega nastaja okoli nas – in kako pomembno je, da njihova prizadevanja dosežejo tudi druge.

Letošnji november pa ima za SOČAsnik še poseben pomen. Mineva namreč leto dni, odkar je zaživel spletni SOČAsnik. Zamisel, ki je dolgo rasla in se razvijala, je lanskega novembra dobila svojo podobo na naslovu www.socasnik.si, kjer novice, dogodki in druge zanimivosti iz Posočja najdejo pot do bralcev tudi med izidi tiskanega glasila.

V letu dni smo spletni SOČAsnik obogatili s skoraj 600 prispevki – občinskimi novicami, utrinki in drugimi vsebinami. Da ste spletni SOČAsnik sprejeli med svoje bralne navade, govorijo tudi številke: zabeležili smo več kot 43 tisoč ogledov spletnih vsebin in skoraj kot 17 tisoč obiskov. Za temi številkami se zrcalijo vaše zanimanje, zaupanje in želja po obveščenosti. Uredništvu pa največ pomeni prav to, da vas prispevki najdejo. Da novica o dogodku doseže nekoga, ki se ga nato udeleži. Da zgodba o uspehu posameznika razveseli njegove sokrajane. Ali da informacija o novem projektu pride do človeka, ki mu lahko koristi. Ob tej prvi obletnici želim izreči iskreno zahvalo vsem, ki prispevate k življenju spletnega SOČAsnika, ga polnite z vsebinami in ga berete. Z veseljem ugotavljam in cenim, da je ideja, ki je nekoč obstajala predvsem v mislih in načrtih, danes živ del našega skupnega medijskega prostora.

Ob tem pa še vedno velja opomniti, da spletni SOČAsnik ni nadomestil tiskanega. Oba se dopolnjujeta: tiskani ponuja priložnost za umirjeno branje in pregled preteklih mesecev, spletni pa omogoča, da ostanemo na tekočem tudi vmes.

Leto, ki se počasi izteka, je prineslo veliko novih začetkov, pa tudi sprememb. Nekatere so velike in opazne, druge bolj osebne, skoraj neopazne. In če boste ob koncu tega uvodnika zaznali nekoliko drugačen podpis, naj vas ne preseneti – za njim ostaja ista urednica, z enako predanostjo SOČAsniku in z veliko veselja do vsebin, ki jih skupaj ustvarjamo. Predanost takšnemu delu pa raste tudi iz razumevanja in potrpežljivosti tistega, ki mi stoji ob strani, četudi ostaja zunaj zapisanih zgodb. In prav je, da se med zapisanimi besedami hvaležnosti najde mesto tudi zanj.

Pred nami so tedni, ko bo jesen počasi predala prostor zimi, december pa bo v naše domove prinesel praznični duh. Želim vam, da bi v njem našli čas za ljudi, ki jih imate radi, za iskrene pogovore in preproste trenutke, ki ostanejo v spominu. Naj bodo zadnji tedni leta prijazni, prihajajoče leto pa naj vam prinese zdravje, mir, pogum za nove začetke in čim več razlogov za veselje.

Hvala, ker ostajate zvesti SOČAsniku – na papirju in na spletu.

Tanja Ručna, glavna in odgovorna urednica

Utrinki

JULIJSKE ALPE: SKUPNI PROSTOR, SKUPNA PRIHODNOST

Kako ohraniti pašnike, domače znanje in žive vasi? Na obeh straneh Julijskih Alp se srečujemo s podobnimi vprašanji. Rejcu v Posočju lahko pomaga izkušnja kolega iz Italije, mladim pa druženje z vrstniki čez mejo približa življenje sosedov. Ko se poznamo, lažje poiščemo nasvet, združimo znanje in kaj naredimo skupaj.

Čezmejno biosferno območje Julijske Alpe povezuje ohranjanje narave in kulturne dediščine s kakovostnim življenjem domačinov. Pašniki potrebujejo delo rejcev, lokalna znanja ljudi, ki jih prenašajo naprej, vasi pa priložnosti za mlade.

Javni zavod Triglavski narodni park (JZ TNP) takšno povezovanje spodbuja tudi v projektu ITINERANT. Med projektnimi aktivnostmi sta bila avgustovski Tabor brez meja na Livških Ravnah, pripravljen skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje, in oktobrska ekskurzija italijanskih deležnikov po Posočju.

Dvajset mladih iz Slovenije in Italije je na taboru skupaj raziskovalo naravo in spoznavalo vrstnike. Ekskurzija pa je povezala italijanske udeležence z domačini ter odprla pogovore o dediščini, kmetijstvu in lokalni ponudbi. O pomenu sodelovanja sta na FrikaFestu ob dnevu Biosfernega območja Julijske Alpe spregovorila tudi direktorja obeh parkov **Uroš Brežan** in **Stefano Santi**.

Iz vsebine

4 Zgodbe iz ruševin

6 Od poti miru v Posočju do Evropske poti miru

8 Krog življenja / Skupaj za jutri

9 Mladi ob Soči spoznavajo ribištvo in skrb za naravo

10 Severna Primorska v prizadevanjih za spremembo mobilnostnih navad in celostno prometno načrtovanje

12 Nazaj v planinski raj ali kdo bo (še) pasel jutri?

13 Hiša Vuga – ko družinska dediščina postane podjetniška priložnost

14 Tudi posoški župani na osrednji proslavi ob primorskem prazniku

Iz občinskih uprav

15 Občina Bovec

23 Občina Kobarid

33 Občina Tolmin

43 Knjižna polica

47 Koledar prireditev

SOČASNIK

BOVEC • KOBARID • TOLMIN

POSOŠKI RAZVOJNI CENTER
TRG TIGROVCEV 1
5220 TOLMIN

OGLAS V SOČASNIKU **BO PONESEL VAŠE IME** V VSA POSOŠKA GOSPODINJSTVA – IZKORISTITE TUDI **MOŽNOST OBJAVE BARVNIH** OGLASOV.

Vse o oglaševanju v našem periodičnem tiskanem mediju z naklado 7.300 izvodov najdete na spletni strani **www.socasnik.si**, lahko pa nas pokličete na **05/38-41-510** ali nam pišete na **socasnik@prc.si**.

REZERVIRAJTE SI SVOJ OGLASNI PROSTOR

IN NAGOVORITE 7.300 GOSPODINJSTEV!

POSTANITE NAROČNIK/-ICA e-SOČAsnika

Vsi, ki želite postati naročniki ***e-SOČAsnika***, nam prek povezave https://bit.ly/2GBGraz posredujte vaš e-naslov, na katerega vam bomo pošiljali povezavo na naš spletni medij.

Uredništvo

IZID NASLEDNJE ŠTEVILKE

Naslednja številka bo izšla 18. marca 2027. Če bi želeli v SOČAsniku objaviti prispevek, nam besedilo posredujte do 18. februarja 2027 oziroma se o roku dogovorite z urednico.
Na spletni strani www.socasnik.si sta na voljo obrazec in podrobnejša navodila za pripravo besedil, ki bi jih želeli objaviti. Objavili bomo samo tista besedila, ki bodo skladna z uredniškimi pravili, posredovane fotografije pa naj bodo v visoki resoluciji (vsaj 1Mb).

Uredništvo

ZBIRANJE FOTOGRAFIJ ZA NASLOVNICO

Za naslovnice prihodnjih številk v uredništvu zbiramo fotografije narave, razgledov, tradicije in vsakdanjega življenja v Posočju.
K sodelovanju vabimo vse, ki ste v svoj objektiv ujeli lepote in posebnosti Posočja, da nam fotografije v visoki ločljivosti pošljete na socasnik@prc.si. Izbrane bomo objavili na naslovnicah SOČAsnika z navedbo avtorjev.

Uredništvo SOČAsnika

Utrinki

PROJEKT ITINERANT POVEZUJE PREBIVALCE OBEH STRANI JULIJSKIH ALP *ter spodbuja čezmejno sodelovanje pri ohranjanju narave, kulturne dediščine, tradicionalnih znanj, kmetijstva in življenja v lokalnih skupnostih.*

Srečanja dobijo dodaten pomen, ko se ljudje tudi pozneje obrnejo drug na drugega za nasvet ali se povežejo pri skupni pobudi. Zato je pomembno, da se sosedje poznamo. Ker ohranjati Julijske Alpe pomeni tudi poskrbeti, da bodo ljudje tukaj lahko ostali, delali in si ustvarili dom.

Projekt ITINERANT sofinancira Evropska unija v okviru Programa Interreg VI-A Italija–Slovenija 2021–2027.

Besedilo in foto: Katja Sovdat, JZ TNP

ŠTUDIJSKI KROŽKI

Začeti novo, drugačno življenje

V študijskem krožku Zgodbe iz ruševin smo obujali spomine na čas izpred 50 let. Kako so takrat mlade oči doživljale življenje po potresu, so pripovedovali udeleženci: Lenka Brus, Emil Čušin, Silva Čušin, Zdenko Marcola, Jožica Terlikar in Helena Hrast. Zgodbo o obnovi je z nami delila tudi Emilova sestra Nada Cencič.

»*Jaz še vedno vsak dan pregledam potrese na ARSO,*« pravi Helena. Njena odkritost sproži pogovor o nedavnih bližnjih in malo bolj oddaljenih potresih. »*Okrog polnoči je zatreslo. Blizu Čedada je bilo. Enih 2,6 …,*« se pogovarjajo udeleženci med sabo in vsi vedo, o čem govorijo.

Petdeset let po enem najhujših potresov v zgodovini Slovenije priznavajo, da je strah še vedno prisoten, skrit v njih. Hrup bučanja, ki spremlja potresne sunke, ga običajno prebudi iz podzavesti.

»*Enkrat, okrog devetih zvečer je bilo, že nekaj let nazaj. Takrat se je tudi Lenkina mama močno prestrašila. Šla sem ven. Iztok mi je mogel ogrinjalo prinesti. Jaz sem se tako tresla … Pa ne, da bi hotela. Ampak nekaj sem imela v sebi, en čuden strah,*« se spomni Helena.

O strahu se takrat, petdeset let nazaj, niso pogovarjali. Pogovarjali so se o obnovi, o rušitvi, o kreditih za obnovo. Družba je bila solidarna, celotna Jugoslavija je pomagala pri obnovi porušenih vasi. Delovne brigade, mladinske brigade, denarne pomoči, manifestne prireditve v podporo Posočju … Vse za odpravo posledic potresa in zagotovitev strehe nad glavo za ljudi, ki so jo v potresu izgubili.

O obnovi je bilo veliko napisanega. Malo manj o ljudeh in njihovem soočanju s strahom.

Začeti novo, drugačno življenje, v novih hišah – mladi s tem niso imeli težav. Lažje so se prilagodili novemu življenju kot starejši. »*Hiša, hlev, živina, polje – to je bilo življenje na vasi,*« pravi Helena. »*Mlajši smo si že predstavljali novo življenje. Starejši pa … vseliti se v novo hišo, brez živine? Mislim, da je bil to povod za prezgodnje smrti.*« Lenka potrdi in pove, kako to občuti sedaj, po petdesetih letih: »*Takrat smo bili mladi, si izgubil hišo, je bilo hudo. Ma sedaj, po petdesetih letih, potresa se ne bojim, ker imam to majhno hiško. Bojim se pa vetra. Bojim se, da mi veter odnese streho. In zdaj si predstavljam tiste starejše ljudi takrat … Kako je bilo njim hudo ob izgubi. Ko si starejši, drugače razmišljaš. Takrat ni nihče prišel k tem starejšim, jih vprašal, ali kdo rabi pomoč. Psihološko. Vsak se je zaprl vase,*« pripoveduje Lenka.

OD DOMA SO OSTALE SAMO ŠE RUŠEVINE. Foto: osebni arhiv Silve Čušin

Vsak je moral poskrbeti zase. Ljudje so se spraševali, kje bodo dobili prikolico, šotor. »*Je šlo kar spontano naprej,*« doda Emil. Začela se je obnova, sledil je septembrski potres, ki je porušil vas in poglobil strah. Zdaj so vaščani že vedeli, kaj pomeni bučanje, ki spremlja potresne sunke. Obnova vasi, postavljanje montažnih hiš je bilo pospešeno. Bolj ko se je jesen nagibala v zimo, daljše so bile ure dela. Proti koncu so delavci delali tudi po 24 ur, da so se vaščani s koncem novembra preselili v nove hiše.

Nada Cencič je v svoji zgodbi Zraslo je novo naselje opisala trenutke ob vselitvi: »*Budno smo spremljali gradnjo vse do vselitve v montažno hišo. Prvi koraki po prostorih so nas navdušili. Vse je bilo čisto, novo, se svetilo, svetlo. Najprej smo šli v kopalnico in občudovali banjo, umivalnik, školjko, pipe. Pa stikala za bojler, ogrevanje prostora, luč. Nič več mrzle vode, lavorja, kahle, smo si govorili. Za celo vas so pripeljali štedilnike in peči za dnevno sobo. Bili smo zadovoljni, počutili smo se kot v hotelu. Pa kuhinja s pultom, dnevna soba. Vsa okna so imele rolete. Kar nekajkrat smo preizkušali vse novosti. Bili smo končno nekako pomirjeni in varni. Čeprav smo še dolgo tekali ven na prosto ob vsakem najmanjšem sunku.*«

Obdobje po potresu je bilo za Podbelo in ostali Breginjski kot živahno. Na novo zgrajena vas, z novimi hišami, novemu življenju naproti. Leta 1977 je v Breginju TIK Kobarid odprl svojo enoto in prebivalcem Breginjskega kota ponudil zaposlitve. Mlade družine so ostale v Podbeli.

Po petdesetih letih …

Vas Podbela se turistično zelo razvija. Na drugi strani pa število vaščanov pada. Demografija je zagrizla v vas kot po drugih ruralnih območjih.

Kot za vsak mejnik v zgodovini, se vprašamo, ali se lahko kaj naučimo iz »zgodb iz ruševin«?

»*Seveda. Tako kot se otroci v šoli učijo o 1. in 2. svetovni vojni,*« odvrnejo udeleženci. Z zgodbami, ki so jih delili udeleženci, se učimo solidarnosti in medsebojne pomoči, učinkovitosti in moči trdega dela.

Ne pozabimo pa na lekcijo o posamezniku v odnosu do družbe: »*Pogrešam tisto staro življenje pred potresom, ko smo se družili po hišah. Smo se dobili po hišah, malo poklepetali. Zdaj pa tega ni. Ne more biti, ker smo vsi zaprti pred televizijo,*« pravi Helena in nehote opomni na drugo plat zgodbe.

Potres je po eni strani ljudi združil v solidarnosti pri obnovi hiš in vasi, je pa pripomogel tudi k individualizaciji in osamljenosti v procesu »obnavljanja« družbe.

Nika Kikelj Maver, mentorica krožka

Interreg Alpine Space | Co-funded by the European Union | 4Support EUSALP | EUSALP EU STRATEGY FOR THE ALPINE REGION

Alpe nas povezujejo v skupnih izzivih

Alpe so približno 1.200 kilometrov dolg gorski lok, ki povezuje sedem držav, med njimi tudi Slovenijo. Čeprav ne predstavljajo politične entitete, jih zaznamujejo skupne naravne značilnosti ter sorodni družbeni, okoljski in razvojni izzivi. Prav ti so razlog za povezovanje v okviru Alpske makroregionalne strategije, ki spodbuja sodelovanje pri iskanju rešitev za trajnostni razvoj alpskega prostora. V njej sodeluje tudi regionalna razvojna agencija Posoški razvojni center, ki zastopa Slovenijo v vlogi vodje Akcijske skupine 7, osredotočene na ekološko povezljivost in biotsko raznovrstnost. Zadnje srečanje skupine je Posoški razvojni center gostil v Tolminu.

Posočje kot soustvarjalec evropskih rešitev

Alpska makroregionalna strategija (EUSALP) je politični okvir sodelovanja, ki s strateškimi usmeritvami določa tudi konkretne smeri ukrepanja. Na izvedbeni ravni jih uresničujejo akcijske skupine, v katerih glede na posamezna tematska področja sodelujejo strokovnjaki in predstavniki institucij iz vseh vključenih držav in regij. Njihova vrednost pa ni zgolj v skupnem uresničevanju ciljev, temveč tudi v izmenjavi znanj, izkušenj in dobrih praks. Spoznavanje različnih lokalnih izzivov ter pristopov k njihovemu reševanju namreč odpira nove poglede in priložnosti za prenos rešitev med regijami. Tudi Posočje in širši slovenski prostor, ki ga zastopamo v EUSALP, lahko s svojimi izkušnjami in pristopi navdihujeta druge ter prispevata k oblikovanju skupnih evropskih usmeritev. Kot poudarja **Miro Kristan**, *»nismo samo tisti, ki spremljamo evropske procese, temveč lahko tudi sami prispevamo k njihovemu oblikovanju«*.

UDELEŽENCI SREČANJA AKCIJSKE SKUPINE 7 EUSALP V TOLMINSKIH KORITIH, *kjer so se seznanili s konceptom nosilne zmogljivosti te naravne znamenitosti.* ***Foto: arhiv PRC***

Posočje kot izziv za trajnostno upravljanje in ohranjanje narave

Srečanje ***Akcijske skupine 7*** v Tolminu je bilo priložnost, da predstavimo nekatere dobre prakse iz lokalnega okolja. Med pomembnejšimi je upravljanje turizma na območjih z izjemnimi naravnimi vrednotami. Ker se alpske države vse bolj soočajo s pritiskom naraščajočega obiska, postaja ključno vprašanje, kako obiskovalcem omogočiti doživljanje narave, ne da bi pri tem ogrozili njeno ohranjenost in kakovost življenja lokalnega prebivalstva.

Na primeru Tolminskih korit smo zato predstavili pomen premišljenega usmerjanja turističnih tokov, ki mora temeljiti predvsem na razumevanju naravnih omejitev prostora. Izhodišče za dolgoročno vzdržno upravljanje je določitev nosilne zmogljivosti območja – torej opredelitev, kakšen obseg obiska in obremenitev naravno okolje še lahko prenese, ne da bi se pri tem poslabšalo njegovo stanje in izkušnja obiskovalca. S tem pristopom lahko upravljanje turizma preseže zgolj odzivanje na naraščajoči obisk ter postane načrtno orodje za usklajevanje varstva narave, turističnega razvoja in interesov lokalnega prebivalstva.

Drugi primer, ki smo ga predstavili udeležencem, je repopulacija soške postrvi, endemične vrste, značilne za porečje Soče, katere obstoj je bil zaradi različnih pritiskov in ukrepov v preteklosti resno ogrožen. Naravne populacije so bile tako prizadete, da njihovo obnavljanje brez aktivnih varstvenih ukrepov ni več zadostovalo za zagotovitev dolgoročnega obstoja vrste. Z vztrajnim strokovnim delom in repopulacijskim programom, ki je zahteval poglobljeno poznavanje biologije vrste, njenega življenjskega okolja in ustreznih načinov vzreje ter vračanja osebkov v naravo, so bili vzpostavljeni pogoji za njeno ohranjanje. Izkušnje s tem programom kažejo, kako pomembni so povezovanje strokovnega znanja, dolgoročna zavezanost in usklajeni ukrepi pri varovanju naravne dediščine. Soška postrv je tako tudi primer, s katerim lahko Posočje prispeva dragoceno znanje k širšim prizadevanjem za ohranjanje biotske raznovrstnosti v alpskem prostoru.

Odzivi sodelujočih so bili izjemno pozitivni. V Posočje so prihajali z velikimi pričakovanji glede narave, ki jih je naša dolina nedvomno izpolnila. A tudi pri nas ostaja še veliko izzivov, zato v sodelovanju z drugimi alpskimi regijami ne vidimo le priložnosti za deljenje lastnih izkušenj, temveč tudi za učenje in iskanje skupnih rešitev.

Urša Černilogar, Posoški razvojni center

Interreg CENTRAL EUROPE
Co-funded by the European Union
GOV4PeaCE

Projekt GOV4PeaCE se je izvajal v okviru programa Interreg CENTRAL EUROPE 2021–2027 in je bil sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Od Poti miru v Posočju do Evropske poti miru

Projekt GOV4PeaCE je v dveh letih in pol povezal evropske partnerje pri ohranjanju, upravljanju in predstavljanju dediščine prve svetovne vojne. Pobuda, ki izhaja iz izkušenj Poti miru v Posočju, je prerasla v širše evropsko sodelovanje, katerega pomemben mejnik je bil podpis memoranduma o vzpostavljanju Evropske poti miru 14–18. Slovesnost je 21. oktobra v Novi Gorici potekala pod častnim pokroviteljstvom in ob udeležbi predsednice Republike Slovenije dr. Nataše Pirc Musar.

Povezovanje institucij, preseganje razdrobljenega upravljanja dediščine prve svetovne vojne in njeno vključevanje v trajnostni razvoj lokalnih skupnosti so bili osrednji cilji projekta *GOV4PeaCE*, ki je potekal od 1. maja 2024 do 31. oktobra letos v okviru programa *Interreg Srednja Evropa 2021–2027*. Njegova vrednost je znašala približno 1,7 milijona evrov, od tega je 80 odstotkov sredstev prispeval *Evropski sklad za regionalni razvoj*.

Regionalna razvojna agencija ***Posoški razvojni center*** (PRC) je kot vodilni partner usklajeval delo 11 projektnih partnerjev iz šestih držav ter skrbel za vsebinsko in finančno izvajanje projekta. Sodelovalo je še 19 pridruženih partnerjev, celotno partnerstvo pa je povezovalo organizacije iz 11 evropskih držav: Avstrije, Belgije, Francije, Italije, Nemčije, Madžarske, Poljske, Romunije, Slovaške, Slovenije in Ukrajine.

Pomembno vlogo v projektu je imela ***Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«*** (Fundacija) kot njegov idejni vodja. Že skoraj tri desetletja si prizadeva za ohranjanje dediščine soške fronte in njeno povezovanje z evropskim prostorom. S PRC in drugimi partnerji je sodelovala že pri predhodnih čezmejnih pobudah, med drugim pri strateškem čezmejnem projektu *WALKofPEACE*, katerega izkušnje je GOV4PeaCE nadgradil na evropski ravni. Vidno vlogo v projektu je imel tudi ***Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti*** (ZRC SAZU), ki je izvajal osrednje raziskovalne aktivnosti na področju dediščine prve svetovne vojne. ZRC SAZU je s PRC sodeloval tudi pri drugih projektih.

V POLJSKEM MESTU GORLICE SE JE NA 3. TRANSNACIONALNI KONFERENCI PROJEKTA GOV4PEACE ZBRALO PRIBLIŽNO 60 PREDSTAVNIKOV IZ VEČ EVROPSKIH DRŽAV *z namenom izmenjave izkušenj in krepitve sodelovanja pri upravljanju dediščine prve svetovne vojne ter razvoju čezmejnih Poti miru.* ***Foto: arhiv Mestne občine Gorlice***

Skupni model upravljanja dediščine prve svetovne vojne

Projekt se je maja 2024 začel z uvodnim srečanjem v Kobaridu, na katerem so partnerji spoznali Pot miru kot primer čezmejnega sodelovanja. Prvi vsebinski sklop je bil namenjen analizi obstoječih načinov upravljanja dediščine ter razvoju skupnega modela, uporabnega v različnih evropskih okoljih. Partnerji so proučili pristojnosti institucij, njihovo sodelovanje, razpoložljive vire in možnosti za izboljšanje varovanja ter predstavljanja dediščine.

Na sodelujočih območjih so pregledali 227 točk dediščine prve svetovne vojne, od katerih so jih 176 izbrali za digitalno podatkovno zbirko in kartografske predstavitve. Analizirali so tudi obstoječe modele upravljanja in evropske dobre prakse. Na devetih delavnicah so sodelovali predstavniki muzejev, občin, raziskovalnih ustanov in organizacij za varovanje dediščine.

Na tej podlagi so razvili skupni model upravljanja, ki organizacijam omogoča pregled delovanja, prepoznavanje možnosti za izboljšave in načrtovanje sodelovanja. Dopolnili so ga z digitalnim orodjem na spletni strani *walkofpeace.com*, namenjenim samoocenjevanju in pridobivanju razvojnih usmeritev.

Izmenjava znanja je potekala tudi na študijskih obiskih in treh mednarodnih konferencah: januarja lani na območju narodnega parka Poloniny na Slovaškem, junija istega leta v italijanskem Roveretu in februarja letos v poljskih Gorlicah ter junija v Iepru v Belgiji.

Rezultati na treh evropskih pilotnih območjih

V drugem vsebinskem sklopu so model preizkusili na treh območjih z različnimi stopnjami organiziranosti upravljanja dediščine: v Sloveniji in Italiji, na Poljskem in Slovaškem ter na Madžarskem.

Na čezmejnem območju Slovenije in Italije so vzpostavili 500 kilometrov dolgo Pot miru, ki povezuje Po-

sočje s kraji in spomeniki prve svetovne vojne v Furlaniji - Julijski krajini, Benečiji, Trentinu in Lombardiji. Ob tem so okrepili sodelovanje med muzeji, občinami in drugimi ustanovami ter oblikovali skupne pristope k prezentaciji, ohranjanju, upravljanju, raziskovanju in promociji te dediščine.

Na poljsko-slovaškem območju so razvili koncept približno 260 kilometrov dolge čezmejne poti med zgodovinskimi kraji prve svetovne vojne. Štiri institucije so sklenile sporazum o sodelovanju, pripravili pa so tudi zasnovo Muzeja vzhodne fronte prve svetovne vojne v Gorlicah. Na mednarodni konferenci februarja so razpravljali o prihodnjem muzeju in razvoju dediščine vzhodne fronte ter podpisali dokument podpore načrtovanemu muzeju.

Na Madžarskem so se usmerili v razvoj kulturnega turizma in sodelovanja. V Mórahalomu so pripravili zasnovo muzeja in obiskovalskega centra prve svetovne vojne, na območju Szegeda pa evidentirali približno 35 zgodovinskih točk za digitalno tematsko pot. Vzpostavljali so tudi povezave z organizacijami iz Romunije.

Pilotne dejavnosti so prinesle zasnove novih poti, muzejske in obiskovalske vsebine ter sporazume o sodelovanju, hkrati pa omogočile preizkus skupnega modela na različno razvitih območjih.

NA ZAKLJUČNI SLOVESNOSTI PROJEKTA GOV4PeaCE SO PREDSTAVNIKI EVROPSKIH PARTNERSKIH ORGANIZACIJ PODPISALI MEMORANDUM O VZPOSTAVLJANJU EVROPSKE POTI MIRU 14–18**, dogodek pa je potekal pod častnim pokroviteljstvom in ob udeležbi predsednice RS dr.* **Nataše Pirc Musar.** ***Foto: Jernej Humar, arhiv ZRC SAZU

SLOVENSKI PARTNERJI POTI MIRU NA STROKOVNI EKSKURZIJI V ROVERETU**, kjer so v okviru projektov GOV4PeaCE in WALKofPEACE+ izmenjali dobre prakse upravljanja dediščine prve svetovne vojne ter razpravljali o prihodnjem sodelovanju in kandidaturi Poti miru za Kulturno pot Sveta Evrope.* ***Foto: arhiv PRC

Memorandum za nadaljnje evropsko sodelovanje

Tretji vsebinski sklop je bil namenjen sodelovanju po zaključku projekta. Partnerji so oblikovali transnacionalni akcijski načrt za obdobje 2026–2030 z usmeritvami za organiziranost evropske mreže, razdelitev odgovornosti, financiranje in širjenje Poti miru. Vzpostavili so tudi digitalno okolje za izmenjavo znanja in usklajevanje dejavnosti. Osrednji rezultat je bil memorandum o sodelovanju pri vzpostavljanju Evropske poti miru 14–18.

Med 19. in 21. oktobrom je v Gorici in Novi Gorici potekal tridnevni mednarodni zaključni dogodek projekta GOV4PeaCE. Partnerji so predstavili rezultate, izmenjali izkušnje in razpravljali o prihodnjem sodelovanju. Vrhunec je bila slovesnost 21. oktobra v novogoriškem EPICentru, kjer so predstavniki 30 organizacij iz 11 evropskih držav podpisali memorandum o sodelovanju pri vzpostavljanju Evropske poti miru 14–18. Zavezali so se nadaljnjemu povezovanju pri raziskovanju, varovanju in predstavljanju dediščine prve svetovne vojne ter razvoju izobraževanja in kulturnega turizma. Slovesnost je potekala pod častnim pokroviteljstvom predsednice Republike Slovenije dr. **Nataše Pirc Musar**, ki se je je udeležila kot slavnostna govornica. Poudarila je pomen Evropske poti miru kot poti sprave in kulturne diplomacije, ki krepi dialog, zaupanje in medsebojno spoštovanje med narodi. Posebej je izpostavila prispevek Fundacije, ki kot idejna vodja projekta povezuje ustanove in skupnosti v Sloveniji, Italiji in drugih evropskih državah.

Dogodka se je udeležil tudi **Sergio Emidio Bini**, deželni odbornik za gospodarske oziroma proizvodne dejavnosti in turizem Furlanije - Julijske krajine. Zbrane je nagovoril direktor PRC **Simon Škvor**, rezultate projekta pa sta predstavili vodja projekta na PRC **Vesna Kozar** in predstavnica poljskega projektnega partnerja, ***Občine Gorlice***.

Memorandum predstavlja podlago za dolgoročno povezovanje evropskih institucij. Evropska pot miru 14–18 je zasnovana kot mreža zgodovinskih krajev in organizacij, ki bodo sodelovali pri ohranjanju dediščine ter njenem vključevanju v kulturne, izobraževalne in razvojne dejavnosti.

Med dolgoročnimi cilji je pridobitev certifikata *Kulturna pot Sveta Evrope* za večjo mednarodno prepoznavnost pobude. Partnerji bodo proučevali tudi možnosti prihodnje nominacije ustreznih območij dediščine prve svetovne vojne za vpis na Unescov seznam svetovne dediščine. Pri tem so pomembne izkušnje Belgije in Francije, katerih spominska in pokopališka območja zahodne fronte so bila na seznam vpisana leta 2023.

Za Posočje je nadaljevanje pobude pomembno, saj so bile izkušnje *Poti miru od Alp do Jadrana* eno od izhodišč projekta. PRC kot vodilni partner in Fundacija kot idejna vodja sta z drugimi slovenskimi in evropskimi partnerji prispevala k oblikovanju skupnega modela upravljanja dediščine in širjenju sodelovanja med območji nekdanjih bojišč.

Čeprav se je projekt GOV4PeaCE konec oktobra zaključil, memorandum in akcijski načrt predstavljata podlago za nadaljnje skupne dejavnosti. Pobuda, ki izhaja tudi iz izkušenj Posočja, tako ostaja povezana z ohranjanjem zgodovinskega spomina, trajnostnim razvojem območij dediščine in širjenjem sporočila miru v evropskem prostoru.

Projekt GOV4PeaCE je potekal v okviru programa Interreg Srednja Evropa 2021–2027 in je bil 80-odstotno sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Tanja Ručna, Posoški razvojni center

Sofinancira Evropska unija

Projekt Krog življenja / Skupaj za jutri se izvaja v okviru pristopa CLLD – Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost in je podprt s sredstvi Republike Slovenije in Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Krog življenja / Skupaj za jutri

Na območju Lokalne akcijske skupine Dolina Soče je veliko znanja, ustvarjalnosti, podjetnosti in izkušenj, ki jih lahko prebivalci delijo med seboj. Prav povezovanje ljudi, izmenjava znanja in razvijanje skupnih zamisli so osrednji namen projekta Krog življenja / Skupaj za jutri, ki povezuje lokalne prebivalce, digitalne nomade, podjetnike in ustvarjalce. S projektom želijo spodbuditi lokalno podjetništvo, okrepiti skupnost in ustvarjati nove priložnosti za sodelovanje na celotnem območju Posočja.

Povezovanje poteka na različne načine – v naravi, ob skupnih druženjih, športnih dejavnostih in ustvarjalnih delavnicah. V prvi fazi projekta so izvedli skupnostne pohode, športne aktivnosti, kulturna doživetja in srečanja, ki so združila ljudi različnih generacij in okolij.

Pomembno vlogo imajo projektni partnerji, ki prispevajo znanje s svojih področij. **Jože Biro** je udeležencem predstavil varnost v gorah, uporabo lavinske opreme in odgovorno gibanje v zimskem gorskem svetu. **Anja Rot** iz ***Bovške kuhn'ce*** je pripravila delavnico o gobah, na kateri so se udeleženci seznanili z njihovim prepoznavanjem, opazovanjem pod mikroskopom in pripravo jedi. **Karmen Koren** iz ***Reinkarmike*** pa razvija delavnice trajnostne mode in ponovne uporabe tekstila, s katerimi spodbuja ustvarjalno predelavo odsluženih materialov. Različne dejavnosti povezujejo prenos znanja, spoštovanje narave in sodelovanje med udeleženci.

Projekt se bo nadaljeval do 31. maja prihodnje leto, v naslednjih mesecih pa so predvidene nove aktivnosti, ustvarjalna srečanja in priložnosti za povezovanje. Poleg izvedenih delavnic in doseženih projektnih ciljev želijo organizatorji spodbuditi tudi nova poznanstva, medgeneracijsko sodelovanje, izmenjavo izkušenj in razvoj podjetniških zamisli.

K sodelovanju vabijo vse prebivalce območja Lokalne akcijske skupine (LAS) Dolina Soče, ne glede na starost, poklic ali izkušnje. Udeleženci lahko na dogodkih pridobijo nova znanja, spoznajo ljudi, predstavijo svoje zamisli ali se vključijo v skupne dejavnosti. Izvajalci se zahvaljujejo tudi projektnim partnerjem in vsem dosedanjim udeležencem.

PROJEKT KROG ŽIVLJENJA / SKUPAJ ZA JUTRI POVEZUJE PREBIVALCE, PODJETNIKE, USTVARJALCE IN DIGITALNE NOMADE NA OBMOČJU LAS DOLINA SOČE, *ki z različnimi aktivnostmi izmenjujejo znanje, krepijo skupnost in ustvarjajo priložnosti za sodelovanje.* ***Foto: Louis Amon***

V PRIHODNJIH MESECIH PREDVIDENA ZADNJA JAVNA POZIVA LAS DOLINA SOČE

LAS Dolina Soče v prihodnjih mesecih načrtuje objavo 2. javnega poziva za sredstva Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in 2. javnega poziva za sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). Razpisana bodo vsa preostala sredstva za manjše projekte, ki prispevajo k ciljem Strategije lokalnega razvoja LAS Dolina Soče za obdobje 2021–2027.

Informacije o pogojih, rokih in prijavi bodo objavljene na spletnih straneh LAS Dolina Soče in Posoškega razvojnega centra (PRC), Facebook strani PRC ter napovedane na Primorskem valu. Za pomoč pri pripravi projektnih idej je na voljo pisarna LAS.

Projekt *Krog življenja / Skupaj za jutri* vodi podjetje ***MITIS*** s partnerji Bovška kuhn'ca, ***Športne dejavnosti*** in Reinkarmika.

Katarina Kotnik, MITIS

Utrinki

JESEN V PODBRŠKEM KOTIČKU

Podbrdo – V Podbrškem kotičku se je jeseni odvilo več dogodkov za različne generacije. Septembrska in oktobrska srečanja so postregla z novimi kulinaričnimi izkušnjami, predstavitvijo priprave sušija, vonjem sveže pečenih pic ter pravljičnim popoldnevom za najmlajše. Ob dobri hrani, glasbi, zgodbah in ustvarjalnih dejavnostih so obiskovalci preživeli prijetne trenutke, ki so popestrili jesenski utrip Podbrda.

Kulinarično obarvan je bil že konec septembra, ko je Podbrški kotiček gostil dogodek Sushi v živo. Obiskovalci so lahko od blizu spremljali suši mojstra pri pripravi jedi ter spoznavali okuse, ki jih marsikdo dotlej še ni poskusil. Predstavitev priprave in pokušina sta spodbudili radovednost, ob hrani pa ni manjkalo niti pogovorov in sproščenega druženja.

PRIPRAVA SUŠIJA V ŽIVO V PODBRŠKEM KOTIČKU. Foto: Jerca Dakskobler

OKUSEN SKOK V JESEN OB SVEŽE PEČENIH PICAH. Foto: Jerca Dakskobler

Sofinancira Evropska unija

Alpske reke

Projekt Mladi za ribištvo se izvaja v okviru pristopa CLLD – Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost in je prejel podporo Evropske unije iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo 2021–2027.

Mladi ob Soči spoznavajo ribištvo in skrb za naravo

Projekt Mladi za ribištvo ob reki Soči povezuje izobraževanje, spoznavanje ribištva in akvakulture ter skrb za naravno okolje. Z delavnicami, praktičnimi dejavnostmi in dogodki za širšo javnost spodbuja predvsem mlade k odgovornemu ravnanju z vodnimi viri, obenem pa krepi sodelovanje med generacijami in lokalnimi organizacijami.

Občina Kanal ob Soči je bila uspešna na javnem pozivu ***Lokalne akcijske skupine za ribištvo*** (LASR) ***Alpske reke*** s projektom *Mladi za ribištvo ob reki Soči*, ki poteka od preteklega leta do leta 2027. Njegovi cilji so ohranjanje naravnih virov in biotske raznovrstnosti, ozaveščanje o pomenu akvakulture ter predstavljanje prednosti trajnostne vzreje rib in drugih proizvodov iz akvakulture. Projekt spodbuja tudi sodelovanje lokalne skupnosti, vključno z ranljivimi skupinami.

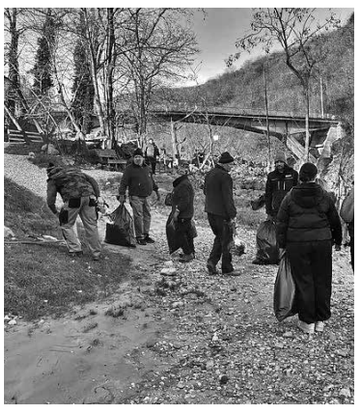
Pri izvedbi sodelujejo Občina Kanal ob Soči, ***Krajevna skupnost Kanal, Društvo tabornikov Rod odporne želve Anhovo*** in podjetje ***Embalkomerc.***

Osrednji del projekta je namenjen mladim. Učenci ***OŠ Deskle*** in ***OŠ Kanal*** pri naravoslovnih dnevih, kulinaričnih delavnicah in izbirnih predmetih spoznavajo ribištvo, akvakulturo, življenje v Soči in osnove muharjenja. Ob tem se učijo odgovornega ravnanja z vodnimi viri in ribjim bogastvom.

NA PREDSTAVITVENEM DNEVU PROJEKTA MLADI ZA RIBIŠTVO OB REKI SOČI SO OBISKOVALCI SPOZNAVALI RIBIŠTVO IN AKVAKULTURO**, lokalne ribogojnice, muharjenje ter podvodni svet Soče.* ***Foto: arhiv Občine Kanal ob Soči

Za izvedbo dejavnosti je občina obema šolama zagotovila sodobne učne pripomočke in opremo, med drugim prenosne računalnike, mikroskope, stereolupe, dokumentarne kamere, projektorje, 3D-tiskalnike, laboratorijske kovčke in pripomočke za kulinarične delavnice.

V OKVIRU PROJEKTA MLADI ZA RIBIŠTVO OB REKI SOČI JE V DESKLAH POTEKALA ČISTILNA AKCIJA,** s katero so udeleženci prispevali k čistejšemu okolju ob reki Soči.* ***Foto: arhiv Občine Kanal ob Soči

Projekt nagovarja tudi širšo javnost. Na predstavitvenih dnevih, ki jih soobliku jejo obe osnovni šoli, strokovnjaki za ribištvo in akvakulturo ter ***Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Kanal***, obiskovalci spoznavajo trajnostno pridelavo hrane in prednosti uživanja lokalno vzrejenih rib. Program vključuje predstavitve izdelkov lokalnih ribogojnic, prikaze muharjenja na Soči ter raziskovanje podvodnega sveta s pomočjo očal za navidezno resničnost (VR).

Skrbi za okolje je namenjen *Dan za okolje*, v okviru katerega partnerji organizirajo čistilne akcije ob Soči na območju Kanala in Deskel. Medgeneracijsko sodelovanje pa spodbuja *Dan kulinarike*, ki združuje učence OŠ Deskle in člane Društva upokojencev Deskle - Anhovo. Ob pripravi ribjih jedi in druženju udeleženci spoznavajo različne kulinarične možnosti ter izmenjujejo izkušnje.

Projekt Mladi za ribištvo ob reki Soči tako združuje pridobivanje znanja, praktične izkušnje in sodelovanje lokalne skupnosti. Mladim in drugim prebivalcem približuje ribištvo ter akvakulturo, hkrati pa spodbuja odgovoren odnos do reke Soče in njenega naravnega bogastva.

Ingrid Kodelja, Občina Kanal ob Soči

Utrinki

Dobra hrana je zaznamovala tudi dogodek Okusen skok v jesen, na katerem so zadišale sveže pečene pice v napolitanskem slogu. Njihov vonj je privabil številne obiskovalce, ki so se ob okusnih grižljajih zadržali še na klepetu in druženju. Dogodek je znova pokazal, da je lahko prav preprosto srečanje ob dobri hrani priložnost za povezovanje krajanov in obiskovalcev ter za ustvarjanje prijetnega utripa v domačem kraju.

Za najmlajše pa je Podbrški kotiček v začetku oktobra pripravil Jesensko pravljico, ki je popoldne obarvala z glasbo, pripovedovanjem, igro in pisanimi jesenskimi odtenki. Otroci so prisluhnili pismu Gospe Jeseni, ki je v Podbrdo prinesla zgodbo o spremembah v naravi in pripravah živali na zimo. Pravljico sta pripovedovali in z glasbo obogatili **Nežka Dakskobler Markoč** in **Jerca Dakskobler**.

JESENSKA PRAVLJICA V PODBRDU. Foto: Jože Dakskobler

Pravljično dogajanje se je nadaljevalo z ustvarjalnimi nalogami. Otroci so z jesenskim listjem okrasili grm ter se skozi igro posvetili razvrščanju kock po barvah. Tako so ob pripovedi in glasbi spoznavali značilnosti letnega časa, opazovali naravo in sodelovali pri skupnem ustvarjanju, ob koncu dneva pa so se posladkali še s palačinkami.

Organizatorji se zahvaljujejo vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi dogodkov, ter obiskovalcem, ki so s svojo prisotnostjo soustvarili jesensko dogajanje.

Vsi trije dogodki so potekali v okviru projekta Podbrški kotiček, ki se izvajajo v okviru pristopa CLLD – Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost in je podprt s sredstvi Republike Slovenije in Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Jerca Dakskobler, Turistično društvo Podbrdo

Regijski center mobilnosti Severna Primorska
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Severna Primorska v prizadevanjih za spremembo mobilnostnih navad in celostno prometno načrtovanje

Pred dvema letoma je država z željo po večji usklajenosti pri načrtovanju prometa na regionalni ravni v okviru evropske kohezijske politike 2021–2027 vzpostavila 12 regijskih centrov mobilnosti, med katerimi je tudi Regijski center mobilnosti Severna Primorska na regionalni razvojni agenciji Posoški razvojni center. Ena izmed njihovih ključnih nalog je priprava oz. koordinacija regionalnih celostnih prometnih strategij, ki bodo vmesna raven med občinskimi in državnimi strategijami. Pomemben del njihove dejavnosti so tudi t. i. mehke vsebine, s katerimi prebivalce spodbujajo k uporabi trajnostnih načinov mobilnosti. Posebej aktivni so bili tudi letos v času septembrske kampanje Evropski teden mobilnosti, v okviru katere so sodelovali na različnih dogodkih.

Občine v regiji z bogatim programom aktivnosti

V Severno Primorski (Goriški) razvojni regiji je v evropski kampanji za spodbujanje trajnostne mobilnosti letos sodelovalo deset občin, med katerimi so bile tudi vse tri posoške. Sodelovanje večine občin v regiji kaže na vse večje zavedanje o pomenu ozaveščanja o trajnostni mobilnosti tudi v primestnih in podeželskih okoljih, kjer so prometni izzivi specifični, zato zahtevajo prilagojene rešitve. Organizatorji so pri pripravi programov pokazali veliko ustvarjalnosti in tematiko trajnostne mobilnosti obravnavali široko, saj ta presega zgolj izbiro prevoznega sredstva. Tesno je povezana s prometno varnostjo, zdravim življenjskim slogom in našimi vsakodnevnimi navadami, pa tudi s socialnimi in ekonomskimi možnostmi posameznikov.

RCM SEVERNA PRIMORSKA JE NA OBČINSKIH DOGODKIH EVROPSKEGA TEDNA MOBILNOSTI *predstavil svoje aktivnosti, udeležencem pa skozi zabavne igre približal pomen trajnostne mobilnosti.* ***Foto: arhiv PRC***

Regijski center mobilnosti (RCM) ***Severna Primorska***, ki deluje na regionalni razvojni agenciji ***Posoški razvojni center*** (PRC), se je s svojo predstavitvijo in zanimivimi nagradno-ozaveščevalnimi aktivnostmi pridružil dogodkom v Bovcu, Cerknem, Idriji, Novi Gorici, Renčah, Tolminu in Vipavi. Skozi dialog z obiskovalci, ki je posebej dragocen del terenskega dela, smo lahko opazili, da ozaveščenost na področju trajnostne mobilnosti narašča, tudi pri najmlajših, ki smo jih poskušali nagovoriti na njim zanimive načine.

Eni od temeljnih načel delovanja RCM sta participacija in komunikacija. Ker je trajnostna mobilnost medsektorsko vprašanje, je za uspešno spodbujanje sprememb ključno povezovanje različnih področij in deležnikov. Temu sledimo tudi pri pripravi svojih aktivnosti. Z akcijo *Trajnostno v knjižnico po nagrado*, v kateri so letos sodelovale knjižnice po vsej regiji (tolminska, ajdovska in idrijska z vsemi svojimi enotami ter goriška z osrednjo in šestimi krajevnimi enotami), smo trajnostno mobilnost povezali s kulturo. Z akcijo *Trajnostno na delo* pa smo želeli k razmisleku o bolj trajnostnih potovalnih navadah spodbuditi javne ustanove in druge organizacije v regiji.

V POPRAVLJALNICAH KOLES *so mojstri pregledali kolesa, izvedli manjša popravila in prikazali osnovne postopke vzdrževanja.* ***Foto: arhiv Občine Ajdovščina***

Vodilo pri ozaveščevalnih akcijah in promocijskih dogodkih ostajata nazornost s predstavitvijo osebnih izkušenj in praktičnost. Tako smo v sklopu dogodkov *Evropskega tedna mobilnosti* (ETM) v Ajdovščini, Bovcu, Tolminu in Vipavi organizirali popravljalnice koles, s katerimi smo poskrbeli za varna in izpravna kolesa. Izkušenjsko bogate pa so bile delavnice *Vozim, vendar ne hodim*, ki smo jih za osnovnošolce, dijake in širšo javnost v sodelovanju z ***Zavodom Vozim*** izvedli v občinah Ajdovščina, Bovec, Idrija in Tolmin. Udeležence je ambasador omenjenega zavoda z osebno zgodbo opozoril na posledice prometnih nesreč ter po-

AMBASADOR ZAVODA VOZIM JE SKOZI OSEBNO ZGODBO OPOZORIL *na posledice prometnih nesreč in pomen odgovornega ravnanja v prometu.* ***Foto: arhiv Občine Idrija***

men odgovornega ravnanja v prometu.

Kolesarski vlak kot priložnost za trajnostno mobilnost

Vrhunec in sklepni del letošnjega ETM v regiji je predstavljal strokovni posvet *Čas za prihodnost ali kako s kolesom na vlak*, ki ga je RCM Severna Primorska (PRC) ob 120-letnici Bohinjske proge v Novi Gorici organiziral skupaj z ***RCM Gorenjska*** (***BSC Kranj***). Posvet je združil predstavnike državnih institucij, lokalnih skupnosti ter prometnih, turističnih in razvojnih organizacij. V ospredju je bilo vprašanje, kako bolje povezati železniški promet in kolesarjenje ter s tem izkoristiti potencial Bohinjske proge za razvoj trajnostne mobilnosti in turizma. Glede na vse večje povpraševanje po prevozu koles z vlakom so udeleženci sklenili, da bi bila nujna vzpostavitev kolesarskega vlaka. Navdih za razvoj tovrstne rešitve so udeleženci lahko spoznali skozi primer čezmejnega kolesarskega vlaka Micotra, ki uspešno povezuje Italijo in Avstrijo. Kot povzema **Miro Kristan** z RCM Severna Primorska, »*mora biti potovanje z vlakom in kolesom čim bolj preprosto in prijetno. To pomeni kolesarski vlak oziroma več prostora za kolesa na vlaku, urejene kolesarske poti do železniških postaj in od njih naprej ter dobre povezave z avtobusi. Potniki morajo tudi hitro in jasno izvedeti, kje lahko prestopijo, kako nadaljujejo pot in ali lahko kolo vzamejo s seboj. Za to pa bo potrebno dobro sodelovanje države, občin, prevoznikov, turističnih organizacij in razvojnih ustanov.*«

V večernem izteku dogodka je sledila tudi predstavitev fotografij, sprejetih v sklopu fotografskega natečaja *120 let Bohinjske proge*, ki smo ga pripravili RCM Severna Primorska (PRC), ***Foto klub Nova Gorica*** in ***Turizem Bohinj***. Odziv na natečaj, ki je vabil k doživljanju proge skozi prostor in čas ter skozi potovalno izkušnjo, je bil s skupno 69 avtorji in 430 fotografijami izjemen. Avtorjem najboljših fotografij smo ob tej priložnosti podelili nagrade.

POSVET OB 120-LETNICI BOHINJSKE PROGE *je v ospredje postavil vprašanje »kako s kolesom na vlak«. Potrebe se povečujejo, zato bodo potrebne dodatne zmogljivosti in nadaljnji razvoj intermodalnih rešitev. Udeleženci vidijo prihodnost v tesnejšem povezovanju železnice, kolesarstva in turizma, kolesarski vlak pa kot eno ključnih razvojnih priložnosti.* ***Foto: arhiv PRC***

Na poti do celostnega regionalnega prometnega načrtovanja

Na stojnicah RCM Severna Primorska v okviru ETM so obiskovalci lahko spoznali tudi pripravo regionalne celostne prometne strategije (RCPS) ter prispevali svoja opažanja in predloge. Strategijo za Severno Primorsko (Goriško) razvojno regijo koordinira PRC kot RCM Severna Primorska, pripravlja pa jo konzorcij ***Locus***, ***Igea*** in ***Celk, Nuša Britovšek***. Njen namen je vzpostaviti skupen okvir za dolgoročno in usklajeno načrtovanje razvoja prometa v regiji.

PROCES PRIPRAVE RCPS *so udeleženci na dogodkih ETM spoznali na stojnicah RCM Severna Primorska, kjer so lahko tudi prispevali svoja opažanja in predloge.* ***Foto: arhiv PRC***

NA TEMATSKIH DELAVNICAH, KI POTEKAJO V OKVIRU PRIPRAVE RCPS, *udeleženci identificirajo specifične izzive, s katerimi se soočajo. Rezultati bodo osnova za oblikovanje ukrepov v nadaljevanju procesa.* ***Foto: arhiv PRC***

Pri pripravi strateških dokumentov so poleg strokovnih analiz izkušnje prebivalcev, ki najbolje poznajo izzive vsakodnevne mobilnosti, ključnega pomena. Zato ste vsi zainteresirani vabljeni, da svoja opažanja, predloge in pobude še naprej delite prek interaktivnega spletnega zemljevida na portalu RCPS Severne Primorske (Goriške) razvojne regije (do interaktivnega zemljevida dostopate prek povezave https://tinyurl.com/4erdh2ty).

Priprava strategije je trenutno v fazi evidentiranja prometnih izzivov in priložnosti. Vizija in cilji so bili oblikovani na delavnici širše delovne skupine maja letos, sledila pa je poglobljena analiza stanja, ki je vključevala pregled obstoječe dokumentacije, delavnice z občinami in intervjuje s ključnimi deležniki. Zdaj potekajo tematske javne razprave. Izvedene so bile že delavnice na temo prometa, povezanega s turizmom, javnega potniškega prometa in dostopnosti podeželja ter prometa skozi prizmo gospodarstva. Do konca leta je v načrtu še delavnica, na kateri bi osvetlili vse regionalne strateške dokumente, ki so v izdelavi.

Priprava RCPS bo v prihodnjih mesecih postopoma prešla od prepoznavanja izzivov k oblikovanju konkretnih razvojnih usmeritev in ukrepov. Do januarja prihodnjega leta bodo oblikovana strateška vodila, gradiva pa bodo oddana v prvo presojo ustreznosti. Od januarja do junija prihodnjega leta bosta sledili priprava seznama ukrepov in usklajevanje akcijskega načrta. V zadnji fazi, med junijem in septembrom prihodnje leto, pa sta predvideni druga presoja ustreznosti ter priprava in potrditev končne strategije.

Urša Černilogar in Mateja Kutin,
Posoški razvojni center

Nazaj v planinski raj ali kdo bo (še) pasel jutri?

Organizacija združenih narodov je letošnje leto razglasila za mednarodno leto pašnikov in pastirjev, s čimer je poudarila pomen pašništva kot tradicionalne oblike kmetijstva. V Posočju, kjer je trenutno aktivnih 42 planin, je pašništvo globoko zasidrano v lokalno identiteto. Zbirka znanj, ki se je skozi stoletja bogatila na planinah, predstavlja neprecenljiv del kulturne dediščine. Ob kmetijsko-gospodarskem pomenu pašništva je eden ključnih doprinosov tudi varovanje kulturne krajine pred zaraščanjem. Kako pašništvu, ki je pogoj za ohranjanje visokogorskih travnikov, zagotoviti ustrezne pogoje za obstoj ter nadaljnji razvoj, je bilo eno od osrednjih vprašanj oktobrskega strokovnega posveta v Tolminu, ki smo ga organizirali regionalna razvojna agencija Posoški razvojni center, Javni zavod Triglavski narodni park in ZRC SAZU.

Planine potrebujejo ciljno podporo

Planinsko pašništvo je v Alpah povezano s sezonsko selitvijo živine na višje ležeče pašnike, pojavom, znanim kot transhumanca. Ta način gospodarjenja je stoletja omogočal učinkovitejšo izrabo različnih višinskih pasov in naravnih virov. V Posočju je največ mlečnih planin, kar pomeni, da poleg planšarstva na planinah poteka tudi predelava mleka. Na planinah imamo tako mala kmetijska gospodarstva, večinoma skupnostno vodena, ki morajo tako kot sirarne v dolini odgovarjati potrebam sodobnega sveta. Na posvetu je bila izpostavljena nujnost najprej dostopnosti planin, pa tudi opremljenosti z vodo in elektriko, kar omogoča sledenje tehnološkim inovacijam. Poleg tega ne smemo pozabiti tudi na ustrezne bivanjske pogoje za pastirje in sirarje. Kot zaznava **Jožko Vončina** s ***Posoškega razvojnega centra*** (PRC), ki za mlade sirarje v sodelovanju z ***Javnim zavodom Triglavski narodni park*** (JZ TNP) organizira različne aktivnosti, zadnje je bilo izobraževanje o planinskem sirarstvu v Čadrgu, je vendarle kar nekaj mladih, ki imajo voljo in ideje, želijo pa si novih znanj in specifičnih ukrepov za lažje in ekonomsko vzdržno delovanje planin. Med drugim izziv, ki smo ga na PRC v sodelovanju z nekaterimi institucijami že naslovili na pristojne, predstavlja prodaja izdelkov, ki je po sedanji zakonodaji dovoljena samo na planinah neposredno končnemu potrošniku. Pomembno je, da se posebnosti planinske predelave ustrezno upoštevajo pri oblikovanju pravil in podpornih ukrepov v bodoči perspektivi skupne kmetijske politike EU. Smo v času priprave evropskih finančnih mehanizmov za novo obdobje, zato je še toliko pomembneje, da s terena pridejo prave informacije, ki jih bodo pristojni lahko upoštevali, je na posvetu poudaril predstavnik Ministrstva za kmetijstvo **Peter Nagode**. Z bolj usmerjenimi državnimi spodbudami za planine bi lažje privabili tudi kadre za delo na planinah, kjer mora posameznik pogosto prevzemati več različnih vlog – biti pastir, mlekar in sirar, pa tudi opravljati številna druga dela, ki jih zahteva življenje in delo na planini. Ustrezno usposobljene ljudi je namreč vse težje pridobiti. PRC v tem oziru razmišlja tudi o oblikovanju posebnih, specifičnih izobraževanj, tudi možnosti vzpostavitve nacionalne poklicne kvalifikacije pastir/sirar na planini.

NA OKROGLI MIZI SO SODELOVALI (IZ LEVE PROTI DESNI): **Peter Nagode,** *Ministrstvo za kmetijstvo,* **Anka Lipušček Miklavič**, *Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, planina Sleme-Medrje,* **Nikola Šavle**, *direktor Kmetijske zadruge Tolmin,* **Jerca Zaverl**, *sirarka na planini Zajavornik,* **Simon Škvor**, *direktor PRC,* **Irena Orešnik,** *predsednica Združenja hribovskih in gorskih kmetov Slovenije,* **Uroš Brežan**, *direktor JZ TNP. Dogodek je moderiral* **Miro Kristan** *s PRC (na fotografiji skrajno desno).* ***Foto: arhiv PRC***

Pomen pašništva presega gospodarske kazalnike

Čeprav je planinsko pašništvo tudi gospodarska dejavnost, je bil pomemben poudarek posveta tudi, da se njegovega celotnega pomena ne da izmeriti zgolj s prihodki ali prispevkom k bruto domačemu proizvodu. Njegovi učinki so širši: z načrtovano pašo se ohranjajo odprte travniške površine, preprečuje zaraščanje, vzdržujejo značilne krajinske strukture in ustvarjajo pogoji za obstoj številnih rastlinskih in živalskih vrst, ki so vezane na tradicionalno rabo travinja. Lepe planinske kulise pa so seveda magnet za turiste. Kot je poudaril **Klemen Langus** iz Turizma Bohinj, je izjemno pomembno, da razumemo komplementarnost obeh panog, kmetijstva in turizma: *»Turizem živi od svoje pokrajine in kulturne krajine, ki je ne ustvarja gost/obiskovalec, temveč jo ustvarja tisti, ki tukaj živi, kmet. Hkrati lahko turizem da dodano vrednost tistemu, ki to kulturno krajino ustvarja.«* Kot so se strinjali udeleženci, je nujno premišljeno usmerjanje turizma.

Za razvoj planin sta ključni interdisciplinarnost in usklajenost

Za omizje strokovnega posveta so organizatorji povabili različne profile, od gospodarstva, stanovskih in naravovarstvenih organizacij do praktikov, sirarjev in pastirjev, ki se vsakodnevno soočajo z izzivi. Ta zastopanost različnih institucij je izjemno pomembna za razširjen uvid v temo. Razprava je pokazala, da izzivov planinskega pašništva ni mogoče reševati ločeno. Potrebni so usklajeni ukrepi, ki bodo povezali različne sektorje, od kmetijstva, gospodarstva, naravovarstva do turizma in celo kulture. PRC, kot je povedal direktor **Simon Škvor**, v tej dejavnosti, ki je po njegovem mnenju globoko zapisana v tradicijo tega prostora, vidi mnogo možnosti za skupen interdisciplinarni razvoj v prid ljudem in obiskovalcem. *»S podobnimi izzivi se srečujejo tudi druge sorodne regije in države alpskega prostora,«* je povedal Škvor in dodal, da jih s skupnimi pobudami lahko učinkoviteje naslavljamo. Tudi posvet v Tolminu je potekal v sklopu festivala Brati gore, ki ga organizira ***Stalni sekretariat Alpske konvencije*** – ene izmed mednarodnih pobud, ki se zavzema za celovito varstvo in trajnostni razvoj alpskega sveta.

Urša Černilogar, Posoški razvojni center

Hiša Vuga – ko družinska dediščina postane podjetniška priložnost

Približno dvesto let stara Hiša Vuga na Mostu na Soči dobiva novo življenje. Za njenim oživljanjem stojita mati in hči, Barbara Vuga in Fernanda Gutierrez Vuga, ki sta se po letih življenja v Mehiki vrnili v Posočje. Obe sta se vključili v program Podjetno nad izzive (PONI) Goriška in v njegovem okviru razvijali podjetniški zamisli, ki povezujeta turizem, kulturo in izobraževanje. Julija preteklega leta je hiša po skoraj treh desetletjih znova sprejela prve goste, letos pa so v njej potekali tudi kulturni dogodki, med drugim Likovna kolonija Atelje Most in filmski večeri Kino na vrtu v sodelovanju s Kinogledališčem Tolmin.

Barbara Vuga, hči slovenskega pisatelja in akademika **Saše Vuga**, je približno 25 let živela v Mehiki, kjer je poučevala jezik in književnost ter slovenska literarna dela prevajala v španščino in jih predstavljala tamkajšnjemu občinstvu. Leta 2024 se je z družino vrnila v Slovenijo, tudi zaradi želje po življenju v naravnem okolju in oživitvi družinske hiše, ki jo domačini poznajo kot Gostilno Vuga. Pri prenovi in razvoju projekta sodeluje širša družina, Barbarin brat z družino pa prispeva tudi dragoceno poznavanje življenja in dela Saše Vuga.

Barbara in Fernanda sta se vključili v drugo skupino programa *PONI Tolmin*, v okviru katerega sta ob mentorski podpori razvijali vsaka svojo podjetniško zamisel. Barbara je zasnovala ***Jezikovno šolo Hiša Vuga***, namenjeno praktičnemu učenju slovenščine, španščine in angleščine. Med njenimi načrti je tudi počitniška jezikovna kolonija za otroke Slovencev, ki živijo v tujini in imajo manj možnosti za vsakodnevno uporabo slovenščine.

Fernanda razvija ***Hišo Vuga*** kot kulturno-ustvarjalni prostor, ki bi povezoval turistično ponudbo, kulturno dediščino, literaturo in ustvarjalne dejavnosti. Med načrtovanimi programi so likovne in glasbene počitnice, na podjetniški poti pa je že odprla samostojno dejavnost. Obe sta svoji zamisli septembra predstavili na vseslovenskem podjetniškem festivalu *PONI EXPO* v Ljubljani.

PRI OŽIVLJANJU PRIBLIŽNO DVESTO LET STARE HIŠE VUGA *na Mostu na Soči sodeluje širša družina, ki skupaj ustvarja nove priložnosti za prihodnost hiše.* ***Foto: osebni arhiv družine***

Hiša Vuga ima dolgo gostinsko in kulturno tradicijo, saj se je v njej rodil Saša Vuga. Njegova literarna zapuščina ima pomembno mesto tudi v načrtih družine. Barbara, ki je tudi sama avtorica otroških slikanic *Zgodba o drevesu* in *Lučka Tuintam*, želi predstavljati očetova dela ter ustvarjanje drugih avtorjev iz Posočja.

Barbara in Fernanda želita Hišo Vuga razvijati kot prostor, kjer bi se turistična nastanitev povezovala z literaturo, umetnostjo, zgodovino in izobraževanjem. S svojim poznavanjem različnih jezikov in kultur želita lokalno dediščino približati tudi tujim obiskovalcem, obenem pa ustvariti prostor za srečevanje in povezovanje domačinov.

Oživljanje stare hiše temelji na sodelovanju družinskih članov in podpori lokalnega okolja. Program PONI je Barbari in Fernandi omogočil pridobivanje podjetniških znanj, mentorsko podporo in razvoj poslovnih zamisli, s katerimi želita družinsko dediščino povezati z novimi dejavnostmi na Mostu na Soči.

BARBARA VUGA *IN* FERNANDA GUTIERREZ VUGA *STA SEPTEMBRA NA FESTIVALU PONI EXPO V LJUBLJANI PREDSTAVILI SVOJI PODJETNIŠKI ZAMISLI,* *ki povezujeta* ***Hišo Vuga*** *z jezikovnim izobraževanjem, kulturo in ustvarjalnostjo.* ***Foto: osebni arhiv družine***

Tanja Ručna in **Polona Cimprič**, Posoški razvojni center

Utrinki

NOV MOSTIČEK NA KOBARIŠKI ZGODOVINSKI POTI

Kobarid – Kobariška zgodovinska pot je postala bogatejša za nov mostiček, ki je pohodnikom zagotovil varnejši prehod čez hudourniški potok na odseku med Kobaridom in Tonovcovim gradom.

Čez strugo potoka so postavili lesen mostiček s kovinskimi nosilnimi stebri, ki je omogočil varnejše prečkanje tudi ob močnejših padavinah in neurjih, ko lahko hudournik naraste, prehod čez strugo pa postane otežen ali nevaren. Z novo ureditvijo so izboljšali dostopnost in varnost obiskovalcev ter omogočili brezskrbnejše raziskovanje Kobariške zgodovinske poti in varnejši dostop do območja Tonovcovega gradu tudi v zahtevnejših vremenskih razmerah.

NA KOBARIŠKI ZGODOVINSKI POTI SO POSTAVILI NOV LESEN MOSTIČEK*, ki pohodnikom omogoča varnejše prečkanje hudourniškega potoka na odseku med Kobaridom in Tonovcovim gradom.*

Besedilo in foto: Občina Kobarid

Tudi župani občin Zgornjega Posočja na proslavi ob primorskem prazniku

V Lipici je 12. septembra potekala osrednja slovesnost ob državnem prazniku priključitve Primorske k matični domovini, ki se je je udeležilo več kot deset tisoč obiskovalcev. Med njimi so bili tudi župani vseh treh občin Zgornjega Posočja – Valter Mlekuž (Bovec), Marko Matajurc (Kobarid) in Alen Červ (Tolmin). Praznovanje pod geslom Primorska ZaVedno je bilo posvečeno zgodovinskemu spominu, domoljubju in povezanosti Primorcev.

Osrednjo prireditev na lipiškem hipodromu je zaznamovalo množično srečanje različnih generacij Primork in Primorcev ter obiskovalcev iz drugih delov Slovenije, zamejstva in tujine. Na dogodku je sodelovalo približno tisoč nastopajočih.

Slavnostna govornica, predsednica Republike Slovenije dr. **Nataša Pirc Musar**, je spregovorila o ljubezni do domovine in spoštljivem odnosu do nje. Nagovor je sklenila z besedami: *»Domoljubje ni ne levo ne desno. Domoljubje je, ko imaš domovino preprosto rad. In če imaš domovino rad, z njo delaš lepo.«*

Zbrane je nagovoril tudi sežanski župan **Andrej Sila**, ki je kot župan občine gostiteljice spomnil na generacije Primorcev, zaslužne za ohranitev slovenskega jezika, kulture in narodne zavesti. Izpostavil je, da praznik ni namenjen zgolj spominjanju preteklosti, temveč tudi povezovanju ljudi različnih generacij, pogledov in prepričanj. Njegovo osrednje sporočilo je bilo, da Primorska presega delitve.

OSREDNJE PROSLAVE OB PRAZNIKU PRIMORSKE V LIPICI SE JE UDELEŽILO VEČ KOT DESET TISOČ OBISKOVALCEV**, med njimi tudi župani občin Zgornjega Posočja. **Foto: arhiv Občine Sežana, XoD

Slovesnosti so se udeležili tudi župani občin Bovec, Kobarid in Tolmin, ki so se pridružili skupnemu praznovanju primorskega zgodovinskega spomina in pripadnosti. Posočje je kot del Primorske tesno povezano z zgodovino, ki jo obeležuje državni praznik, navzočnost posoških županov pa je bila del širšega srečanja predstavnikov primorskih lokalnih skupnosti.

Dobro uro trajajočo slovesnost je režirala **Katja Pegan**. Na odru so nastopili ***Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič***, združeni primorski pevski zbori, pevski zbori kraško-brkinskih osnovnih šol ter združeni pihalni orkester Krasa in Brkinov. Glasbeni program so dopolnili **Iztok Mlakar, Drago Mislej - Mef, Tinkara Kovač** in skupina ***Špatula***. Sodelovali so tudi plesalci, mažoretke, taborniki, skavti, letalci, padalci in Lipiška jahalna šola. Ob letošnjem, Kosovelovem letu, so v program vključili tudi misel kraškega pesnika **Srečka Kosovela** *»Jaz sem smehljajoča se luč«*, ki je praznovanju dodala sporočilo upanja in povezanosti.

Dogajanje pa ni bilo omejeno le na osrednjo slovesnost. Na posestvu Kobilarne Lipica so obiskovalci spoznavali dediščino lipicancev, se popeljali s kočijo in obiskali Lipiško tržnico, na kateri so se predstavili lokalni ponudniki primorskih dobrot, domačih posebnosti in rokodelskih izdelkov.

Letošnjo osrednjo proslavo je organizirala ***Občina Sežana*** ob podpori in sofinanciranju vseh primorskih občin. Pri organizaciji so sodelovali tudi ***Območno združenje za vrednote narodnoosvobodilnega boja*** (NOB) ***Sežana*** s predstavniki pokrajinskih svetov združenj borcev za vrednote NOB na Primorskem ter ***Kobilarna Lipica***.

Po sporočilu za javnost Občine Sežana povzela in priredila Tanja Ručna

Utrinki

JESEN V DOLINI SOČE V ZNAMENJU POHODNIŠTVA, KOLESARJENJA IN NAVDIHUJOČIH ZGODB

Med 4. septembrom in 11. oktobrom je dolina Soče zaživela v ritmu Festivala pohodništva in kolesarjenja. Pester program je povezal vodene pohode, kolesarske ture, lokalna doživetja, kulturo in kulinariko ter obiskovalcem ponudil številne priložnosti za aktivno odkrivanje doline.

Letošnji festival je posebej zaznamoval izjemen nabor gostov iz sveta slovenskega športa. **Petra Majdič**, **Andrej Hauptman**, **Alenka Klinar** in **Jani Brajkovič** so z obiskovalci delili svoje športne in življenjske zgodbe, izkušnje ter razmišljanja o uspehih, padcih, vztrajnosti in pomembnih odločitvah. Njihova odlično obiskana predavanja in pogovori so bili med vrhunci letošnjega festivala.

FESTIVAL POHODNIŠTVA IN KOLESARJENJA JE V DOLINI SOČE PONUDIL VODENE POHODE, KOLESARSKE TURE IN ŠTEVILNA DOŽIVETJA**, dogajanje pa so obogatili pogovori z znanimi slovenskimi športniki, kulturni dogodki in lokalna kulinarika. **Foto: Barbara Uršič

Osrednji del programa so predstavljali organizirani pohodi in vodene kolesarske ture različnih zahtevnosti, ki so udeležencem omogočili odkrivanje razglednih poti, manj znanih kotičkov ter bogate naravne in kulturne dediščine. Dogajanje so dopolnila butična doživetja s certifikatom kakovosti Iz Doline Soče.

Posebno pozornost je pritegnil svetovni dan turizma, ko so bili obiskovalcem omogočeni brezplačni vstopi

Občina Bovec

Povzetek 7. izredne seje Občinskega sveta Občine Bovec

Občinski svet (OS) ***Občine Bovec*** je na 7. izredni seji obravnaval rebalans občinskega proračuna, potreben predvsem za čim boljše koriščenje sredstev za sofinanciranje občinskih naložb iz drugih virov.

Eden od razlogov za rebalans je bila zadnja možna prerazporeditev sredstev iz 11. člena *Zakona o Triglavskem narodnem parku* med projekti letošnjega akcijskega načrta, ob upoštevanju sredstev, predvidenih za prihodnje leto. Zaradi spremenjenih finančnih konstrukcij bodo projekti potrebovali manj lastnih sredstev občine.

Rebalans je zajel tudi spremembo *Načrta razvojnih programov* za obnovo koče na Mangartskem sedlu. ***Občina Bovec*** je septembra za projekt ponovno kandidirala na razpisu Ministrstva za lokalno samoupravo, kohezijo in regionalni razvoj *JR REVITAL 2027*. Zaradi enoletnega zamika izvedbe se spreminjata časovnica in izračun tekočih cen projekta.

Ker bo glavnina obnove predvidoma izvedena prihodnje leto, se v letošnjem proračunu sprošča del občinskih sredstev, hkrati pa odpadejo predhodno načrtovani transferni prihodki iz razpisa. Odhodki se znižujejo bolj kot prihodki, in sicer za znesek DDV, ki ni upravičen strošek projekta.

Tretji razlog za rebalans je bilo zagotavljanje dodatnih sredstev za upravljanje družbe ***Sončni Kanin***, saj jih v veljavnem proračunu ni bilo dovolj za celotno leto. Predlog je predvideval dodatnih 110 tisoč evrov za upravljanje družbe do konca leta in 25.070 evrov za vzdrževanje sistema Gazex za proženje snežnih plazov.

Z rebalansom so se odhodki občinskega proračuna znižali za 1.407.429 evrov, prihodki pa za 1.080.400 evrov. Proračunski primanjkljaj in potreba po zadolževanju sta se zmanjšala za 327.029 evrov.

Občinski svet je rebalans soglasno potrdil, pri čemer je sredstva za upravljanje družbe Sončni Kanin s predlaganih 110 tisoč evrov znižal na 55 tisoč evrov.

Pod točko Razno je soglasno sprejel še sklep, s katerim je ***Nadzornemu odboru Občine Bovec*** naložil pregled nakupa zemljišč v Soči-Lepeni, namenjenih ureditvi parkirišč.

Milan Štulc

Povzetek 29. redne seje Občinskega sveta Občine Bovec

Občinski svet (OS) ***Občine Bovec*** je na 29. redni seji potrdil spremenje-

OS OBČINE BOVEC JE NA 29. REDNI SEJI MED DRUGIM SOGLASNO POTRDIL SPREMEMBE CEN KOMUNALNIH STORITEV, ODLOK O ČASOVNI OMEJITVI KRATKOTRAJNEGA NAJEMA STANOVANJ NA NAJVEČ 270 DNI LETNO, REBALANS PRORAČUNA ZA LETOŠNJE LETO TER DRUGE ODLOKE*, seznanil pa se je tudi z aktualnim stanjem projekta Športne dvorane Bovec.*

ni dnevni red, s katerega sta bili umaknjeni prvotno predvideni sedma in osma točka, ter zapisnike 28. redne, 7. izredne in 23., 24., 25. ter 26. korespondenčne seje.

Svetniki so nato soglasno potrdili spremembe cen oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda, praznjenja greznic in malih komunalnih čistilnih naprav ter ravnanja s komunalnimi odpadki. Predlog je predstavil **Mitja Costantini** iz ***Javnega podjetja Komunala Tolmin***, nove cene pa so začele veljati 1. oktobra letos.

Obravnavali so tudi *Odlok o določitvi časovnega obsega oddajanja stanovanj v kratkotrajni najem na območju občine Bovec*. Na podlagi strokovne analize podjetja ***ZaVita svetovanje***, ki jo je predstavil **Peter Kastelic**, odlok dovoljuje kratkotrajno oddajanje posameznega stanovanja oziroma nastanitvene enote največ 270 dni v koledarskem letu. Svetniki so soglasno potrdili obravnavo brez sodelovanja javnosti, skrajšani postopek in besedilo odloka.

Manuela Božič Badalič je predstavila razloge za doregistracijo in uskladitev dejavnosti javnega podjetja ***Sončni Kanin***. Zaradi zahtev po dodatnih informacijah se je OS s predlogom le seznanil, odločanje pa je bilo predvideno na korespondenčni seji.

V drugem branju so svetniki potrdili *Odlok o ustanovitvi javnega za-*

Utrinki

v Tolminska korita, do slapa Kozjak in v trdnjavo Kluže. V Tolminskih koritih sta potekala dva brezplačna vodena ogleda, v Klužah pa voden ogled rova in predstava Društva 1313. Svoja vrata je 4. oktobra brezplačno odprla tudi spominska cerkev Svetega Duha v Javorci.

Jesensko dogajanje sta obogatila še Jestival v Kobaridu in FrikaFest v Tolminu, ki sta v ospredje postavila lokalne okuse, tradicijo in kulinarično dediščino.

Festival je znova povezal naravo, gibanje, ljudi in njihove zgodbe ter pokazal, kako raznolika doživetja ponuja dolina Soče v jesenskem času.

Maja Mohar, Turizem Dolina Soče

KRAJEVNA SKUPNOST ŽAGA PRAZNOVALA 50 LET IN ODPRLA PRENOVLJENO »SALO«

Žaga – Krajevna skupnost (KS) Žaga je ob 50-letnici delovanja in 50. obletnici potresov, ki so leta 1976 močno zaznamovali Posočje, pripravila slovesno praznovanje. Ob tej priložnosti so odprli prenovljeno Salo, namenjeno druženju in srečevanju različnih generacij.

Slovesnosti se je udeležil tudi župan Občine Bovec **Valter Mlekuž**, ki se je zahvalil organizatorjem ter vsem, ki so prispevali k prenovi Sale in pripravi stalne razstave starih fotografij, ki prikazuje življenje Žage skozi pretekla desetletja.

KS ŽAGA JE OB 50-LETNICI DELOVANJA IN SPOMINU NA POTRESE LETA 1976 ODPRLA PRENOVLJENO SALO, *praznovanje pa je obogatila tudi predstavitev krajevne zgodovine, društev ter stalne razstave starih fotografij.* ***Foto: arhiv KS Žaga***

voda Zdravstveni dom Tolmin in *Odlok o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Bovec*.

Več pozornosti so namenili Športni dvorani Bovec. Stanje investicije so predstavili podžupan **Erik Cuder** ter **Marko Lavrenčič** in **Jernej Leban** iz občinske službe za gospodarstvo. Pravne vidike dosedanjih aktivnosti in nadaljnjih postopkov je pojasnil odvetnik **Branko Ilić** iz družbe ***Ilić & Partnerji***, ki zastopa občino. Svetniki so se seznanili s pravnimi možnostmi in predvidenimi postopki.

V nadaljevanju so obravnavali rebalans občinskega proračuna. Najprej so soglasno potrdili amandma župana **Valterja Mlekuža** za uveljavitev predkupne pravice na eni od parcel na območju golf igrišča, pri čemer se sredstva zagotovijo s prerazporeditvijo znotraj proračuna.

Glavni razlog za rebalans je zamik dokončanja Športne dvorane Bovec. Ker investicija letos ne bo zaključena in uporabno dovoljenje še ne bo pridobljeno, občina ne bo prejela načrtovanih sredstev Eko sklada. Za dokončanje objekta so potrebna dodatna sredstva, zaradi zamika sofinanciranja v prihodnje leto pa je predvideno premostitveno posojilo.

Rebalans je uskladil tudi vrednosti in časovnice drugih naložb. Del sredstev se sprošča pri domu starejših občanov, Matijevem čebelnjaku in Apnenci, dodatna pa se namenjajo prizidku za Prostovoljno gasilsko društvo Bovec – enota Trenta in komunalni infrastrukturi na Vodenci. Sredstva so predvidena tudi za objekt Srpenica 41 in stanovanja na Žagi, del sredstev za stanovanje Kot 85 nad zdravstvenim domom pa se prenaša v prihodnje leto.

Zagotovljena so tudi sredstva za analizo časovne omejitve oddajanja stanovanj v kratkotrajni najem. Ker bo upravljanje javne razsvetljave prevzela Komunala Tolmin, sredstva za izdelavo načrta javne razsvetljave letos ne bodo potrebna.

Rebalans upošteva še višje pričakovane prihodke iz turistične takse in parkirnin ter prihodke ***Občine Kobarid***, povezane z novimi cenami dovolilnic za plovbo. Proračun po rebalansu predvideva 12.897.132,64 evra prihodkov in 15.687.636,99 evra odhodkov. Svetniki so ga soglasno potrdili.

Soglasno so sprejeli tudi *Sklep o delni povrnitvi stroškov volilne kampanje za lokalne volitve 2026 v občini Bovec*. Sejo so sklenili z vprašanji, pobudami in predlogi svetnic in svetnikov.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Prvi šolski dan za prvošolčke OŠ Bovec

Prvi septembrski dan je v ***OŠ Bovec*** in njeni podružnični šoli na Žagi zaznamoval začetek šolske poti najmlajših učencev. Tradicionalnega sprejema prvošolčkov sta se udeležila župan Občine Bovec **Valter Mlekuž** in občinska sodelavka **Jožica Kavs**.

NA OŠ BOVEC IN PODRUŽNIČNI ŠOLI NA ŽAGI SO PRVI ŠOLSKI DAN SPREJELI 15 PRVOŠOLČKOV, *ki so ob dobrodošlici, darilih in rumenih ruticah zakorakali na novo šolsko pot, slovesnost v Bovcu pa je pospremilo tudi odprtje novega prehoda za pešce.*

Na podružnični šoli na Žagi so pozdravili enega prvošolčka, ki je šolanje začel med skupno 13 učenci. Osrednji sprejem je nato potekal v Bovcu, kjer so najprej slovesno odprli nov, barvno označen in s prometno signalizacijo opremljen prehod za pešce. Prvošolčki so ga prehodili in se skozi špalir odpravili v večnamenski prostor šole.

Ravnateljica **Denise Šuler Rutar** je vsem zaželela uspešen začetek šolskega leta, prvošolčkom pa predvsem radovednosti, novih znanj, prijateljstev ter razvijanja samostojnosti in odgovornosti. Spodbudila jih je, naj se veselijo šolskih dni in morebitne težave premagujejo skupaj.

Posebno pozornost je namenila varnosti na šolskih poteh. Prvošolčki so prejeli rumene rutice za večjo vidnost v prometu, v okviru posebne pobude pa tudi *Ustavo Republike Slovenije* in slovensko zastavo, ki spodbujata spoznavanje domovine, odgovornosti in pripadnosti Sloveniji.

Ravnateljica se je zahvalila ***Občini Bovec*** in županu za dolgoletno podporo šoli. Med poletnimi počitnicami je občina sanirala streho in prenovila

Utrinki

V praznovanje sta bila vključena oba kraja KS Žaga – Žaga in Log Čezsoški. Pobudnica praznovanja in odprtja ter predsednica KS **Špela Mlekuž** je poudarila, da prenova ni bila namenjena zgolj ureditvi prostora, temveč njegovemu ponovnemu oživljanju za potrebe skupnosti. Izrazila je željo, da bi Sala postala prostor srečevanja generacij in ustvarjanja novih spominov, ter se zahvalila vsem sodelujočim. Nagovor je sklenila z mislijo: *»Skupnost ni zgradba, skupnost smo ljudje.«*

Prireditev je povezovala študentka novinarstva **Tia Žagar**. Program je obudil spomine na preteklo delo krajevne skupnosti ter predstavil društva in krajane. Prebrali so tudi zapis ravnateljice OŠ Bovec **Denise Šuler Rutar**, ki ima korenine na Žagi. V njem je izpostavila pomen šole, vrtca in prostorov za medgeneracijsko druženje.

Marjan Mav je predstavil delovanje Mešanega pevskega zbora (MePZ) Žaga, **Andrej Kutin** delo Športnega društva Boka, nekdanja predsednica **Tina Fratina Žagar**, ki je KS vodila tri mandate oziroma 12 let, pa se je ozrla na delovanje krajevne skupnosti v preteklosti.

Kulturni program so obogatili MePZ Žaga pod vodstvom **Rada Uršiča** in otroci OŠ Žaga, ki so nastop pripravili z mentoricami. Poseben del praznovanja je bilo odprtje stalne razstave starih fotografij, ki ohranja spomine na življenje in razvoj Žage skozi desetletja.

Milan Štulc

NA MALEM KANINU IN KANINU PONOVNO POSTAVLJENA KRIŽA

Kaninsko pogorje – Po zaslugi sodelovanja slovenskih in italijanskih skupnosti, predvsem pa občin Rezija in Bovec, sta na Malem Kaninu in Kaninu ponovno postavljena križa, ki simbolizirata spomin, spoštovanje in povezanost ljudi na obeh straneh meje.

NA MALEM KANINU IN KANINU STA PO ZASLUGI SLOVENSKO-ITALIJANSKEGA SODELOVANJA PONOVNO POSTAVLJENA KRIŽA, *ki simbolizirata spomin, povezanost in prijateljstvo med skupnostmi na obeh straneh državne meje. Na fotografiji je križ na Kaninu.* ***Foto: ANSA***

Križa so s helikopterjem prepeljali na nadmorsko višino 2.587 metrov. Njuno izdelavo, prevoz in postavitev so omogočili prostovoljci, lokalne skupnosti in ustanove iz Slovenije in Italije. Pobuda za obnovo je nastala med ljubitelji gora, predvsem v Reziji,

sanitarije, šola pa je pridobila novo pohištvo in alarmni sistem, s čimer so izboljšali pogoje za delo in učenje.

Zbrane je nagovoril tudi predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Bovec ter občinski redar **Janko Volarič**. Ravnateljica je nato poimensko poklicala vseh 14 prvošolčkov OŠ Bovec, ki sta jim Volarič in župan Valter Mlekuž izročila darilca in rumene rutice.

Slovesnost so sklenili z zaprisego prvošolčkov, prerezom traku in pesmijo šolskega pevskega zbora. Najmlajši učenci so nato prvič stopili v svoj razred in začeli novo obdobje učenja ter sklepanja prijateljstev.

Besedilo in foto: Milan Štulc

***V BOVCU SO NA PRVI ŠOLSKI DAN URADNO ODPRLI PRENOVLJEN IN VARNEJŠI PREHOD ZA PEŠCE**, opremljen z inteligentnim opozorilnim sistemom COPS@ZEBRA LITE, ki bo prispeval k večji varnosti otrok in drugih udeležencev v prometu.*

Varnejša šolska pot z novim prehodom za pešce pred OŠ Bovec

Pred OŠ Bovec je od začetka novega šolskega leta za večjo varnost otrok in drugih pešcev poskrbljeno z obnovljenim prehodom za pešce, opremljenim z inteligentnim opozorilnim sistemom. Naložbo je ***Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu*** (SPVCP) ***Občine Bovec*** izvedel v sodelovanju z ***Zavarovalnico Triglav*** in podjetjem ***Tenzor***.

Na prehodu je nameščen sistem COPS@ZEBRA LITE, ki voznike opozarja na bližino prehoda in jih spodbuja k zmanjšanju hitrosti. Skupaj z novo barvno označitvijo izboljšuje opaznost prehoda, kar je posebej pomembno v okolici šole in zaradi povečanega prometa med turistično sezono.

Prenovljeni prehod so ob začetku šolskega leta uradno odprli župan **Valter Mlekuž**, predstavnik Zavarovalnice Triglav **Aleš Poljak**, predsednik SPVCP Občine Bovec **Janko Volarič** in ravnateljica OŠ Bovec **Denise Šuler Rutar**. Prvošolčki so ga v spremstvu staršev in učiteljic simbolično prvi prehodili.

Župan se je zahvalil sodelujočim in izpostavil prizadevanja občine za večjo prometno varnost, predvsem otrok. Aleš Poljak pa je poudaril pomen varnih šolskih poti in finančne podpore zavarovalnice.

SPVCP Občine Bovec se je februarja letos prijavil na razpis podjetja Tenzor za izboljšanje varnosti pešcev, projekt pa je finančno podprla Zavarovalnica Triglav. Ta že več kot desetletje v okviru akcije *Skupaj za prometno varnost* z občinami in slovenskimi tehnološkimi podjetji podpira postavljanje pametnih prometnih sistemov. Po njenih podatkih lahko tovrstni sistemi na nevarnih prometnih točkah zmanjšajo število nesreč tudi do 80 odstotkov.

Ob začetku šolskega leta je bil spremenjen tudi režim parkiranja na modrih conah pred službenim vhodom v Občino Bovec. Od 1. septembra do 24. junija je med 7.00 in 7.45 parkiranje prepovedano, dovoljen je le kratkotrajni dovoz otrok v šolo.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Novi ekološki otok Podklopca

V Podklopci je ***Občina Bovec*** uredila nov ekološki otok, s katerim je nadomestila dotedanjo neustrezno ureditev zabojnikov ob državni cesti. Nova lokacija na občinskem zemljišču omogoča varnejše zbiranje odpadkov, izboljšuje prometno varnost in z urejenim obračališčem zagotavlja ustreznejše pogoje za odvoz odpadkov.

Projekt je bil izveden v okviru participativnega proračuna, predlagatelja pa sta bila **Monika** in **David Kemper**. Pred začetkom del je morala občina pridobiti soglasje ***Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo*** (DRSI) za poseg v varovalni pas državne ceste.

Gradbena dela je izvedlo podjetje ***Gradbeništvo Zorč***, skupna vrednost ureditve ekološkega otoka in obračališča pa je znašala dobrih deset tisoč evrov. Novi ekološki otok je zgrajen na armiranobetonski plošči, dolgi šest in široki dva metra. Obdaja jo gabionska ograja, zapolnjena s soškim prodnikom, ki se estetsko vključuje v lokalno okolje.

Po zaključku del je Občina Bovec

Utrinki

ker se je zaradi zoba časa in udarov strel stanje križev postopoma slabšalo.

Projekt so podprle občine Rezija, Rezjuta, Kluže in Bovec ter Ekomuzej Val Resia, Naravni park Julijskih predalp, Regionalni planinski klub Furlanije - Julijske krajine (CAI) in 8. alpski polk Venzone. Sodelovali so tudi Eurostratex, Carpenteria Sclauzero, Di Centa & Di Ronco, ASD Val Resia in Elifriulia. Pred prevozom na goro je križa v dolini blagoslovil oče **Alberto Zannier**, župnik Rezije, Table in Dunje.

Županja Rezije **Anna Micelli** je poudarila, da obnova presega zgolj postavitev znamenj, saj ohranja skupni spomin in krepi vezi med skupnostmi ob vznožju Kanina. *»Ta projekt vrača dostojanstvo dvema simboloma z globokim čustvenim pomenom in krepi vezi med skupnostmi, ki živijo ob vznožju Kanina,«* je dejala. Kaninski masiv namreč prebivalci Rezije, Rezjute, Kluž in Bovca dojemajo kot skupno goro, ki povezuje ljudi ne glede na državne meje.

Zadovoljstvo ob obnovi je izrazil tudi župan Občine Bovec **Valter Mlekuž**, ki je pobudo podprl, občina pa je izdala soglasje za postavitev križa na zemljišču v svoji lasti. *»Veseli me, da se bodo planinci in gorniki z obeh strani državne meje na vrhu Kanina, ki to mejo pravzaprav briše, zdaj še raje srečevali,«* je poudaril. Zahvalil se je vsem prostovoljcem in sponzorjem ter izrazil željo po nadaljnjem uspešnem sodelovanju med občinama.

Milan Štulc

Z MAJHNIMI DEJANJI ZA VELIKE NASMEHE

Bovec – Otroci vrtca pri OŠ Bovec in zunanje enote Žaga so skupaj z vzgojiteljicami v okviru Eko projekta ustvarjali na prav poseben način. Iz že uporabljenih in odpadnih materialov ter dodatkov iz narave so nastajali raznoliki, izvirni in čudoviti izdelki, ki so dobili novo življenje in prav poseben namen. Toda njihova vrednost ni bila le v lepoti in izvirnosti. Izdelki so dobili še pomembnejšo vlogo – postali so simbol pozornosti, prijaznosti in medgeneracijske povezanosti.

OTROCI VRTCA BOVEC IN ENOTE ŽAGA SO IZ ODPADNIH IN NARAVNIH MATERIALOV IZDELALI DARILCA** ter ob mednarodnem dnevu starejših z nasmehi, objemi in prijaznimi besedami razveseljevali starejše. **Foto: arhiv vrtca Bovec

OBČINA BOVEC JE V OKVIRU PARTICIPATIVNEGA PRORAČUNA NA VARNEJŠI LOKACIJI UREDILA NOV EKOLOŠKI OTOK PODKLOPCA *z obračališčem za vozila za odvoz odpadkov, investicija pa je znašala dobrih deset tisočakov.* ***Foto: Romina Bradaškja***

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI JE V BOVCU *s pestrim programom izobraževalnih, športnih, kulturnih in dobrodelnih aktivnosti povezal vse generacije ter spodbudil k varnejšim, bolj zdravim in okolju prijaznejšim oblikam mobilnosti. Dan brez avtomobila je popestrila tudi vrhunska slovenska smučarka* **Ilka Štuhec**.

pridobila tudi izjavo DRSI o skladnosti izvedene gradnje.

Milan Štulc

Evropski teden mobilnosti v Bovcu z bogatim programom

Bovec je med 16. in 23. septembrom zaživel v znamenju *Evropskega tedna mobilnosti* (ETM), ki je s pestrim programom izobraževalnih, športnih, kulturnih in dobrodelnih dejavnosti spodbujal trajnostne oblike mobilnosti, prometno varnost ter zdrav in aktiven življenjski slog. Program je pripravil ***Svet za vzgojo in preventivo v cestnem prometu*** (SPVCP) ***Občine Bovec*** v sodelovanju z lokalnimi ustanovami in organizacijami, pomembno vlogo pa so imeli predvsem otroci in mladi.

Dogajanje se je začelo 16. septembra na osrednjem bovškem trgu, kjer sta zbrane nagovorila župan Občine Bovec **Valter Mlekuž** in ravnateljica OŠ Bovec **Denise Šuler Rutar**. Župan se je zahvalil organizatorjem in sodelujočim ter poudaril pomen spodbujanja trajnostne mobilnosti. Ob tej priložnosti je ravnateljici izročil paket presenečenja, v katerem se je skrivala igra *Človek, razgibaj se*. Njegovo odprtje so z navdušenjem spremljali otroci iz vrtca in učenci osnovne šole. Ravnateljica se je zahvalila občini, županu in predsedniku SPVCP Občine Bovec **Janku Volariču** za organizacijo programa, pri katerem je sodelovala tudi šola. Volarič je poskrbel za dodatno popestritev dogajanja, saj se je med udeleženci pojavil v kostumu maskote.

Za živahen začetek je poskrbela **Alenka Kolman** z jutranjo telovadbo in plesno-glasbeno zabavo, v katero so se vključili otroci in odrasli, pridružili pa so se jim tudi župan, ravnateljica in maskota. Uvodni dan so dopolnile delavnice *Ostanimo mobilni skozi igro Človek, razgibaj se*, *Pešbus – varno in družabno v šolo* ter *Šolski dan – U(či)L(n)ICA*, v okviru katere se je cesta pred šolo spremenila v učilnico na prostem z ustvarjalnimi in prometno-izobraževalnimi dejavnostmi.

Posebno živahno je bilo tudi 18. septembra ob dnevu brez avtomobila, ko je bil osrednji bovški trg zaprt za promet in namenjen predstavitvam, delavnicam ter druženju. Učenci so spoznavali delo policije, redar-

Utrinki

Ob mednarodnem dnevu starejših smo se v okviru projekta Pokloni čas, polepšaj dan odločili, da polepšamo dan tudi starejšim, ki jih srečamo na naših poteh. Otroci so se podali med mimoidoče ter jih razveseljevali s prijazno besedo, toplim nasmehom in objemom. Ob tem so jim z veseljem podarili tudi drobne pozornosti, ki so jih sami izdelali iz odpadnih materialov.

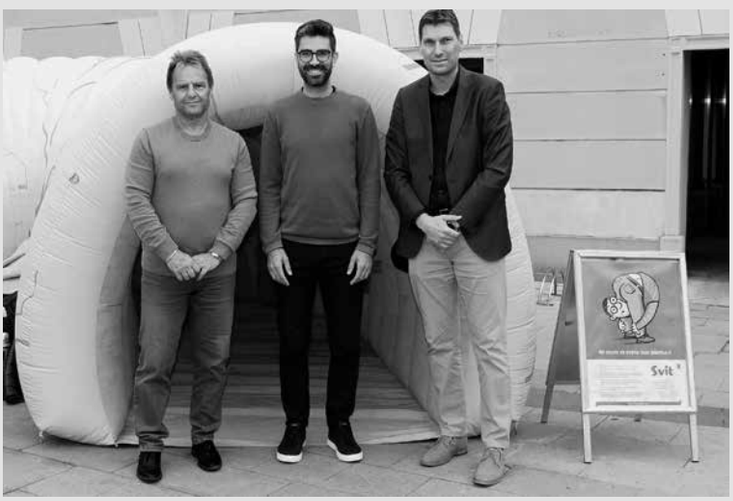
Vsako darilce je nosilo posebno sporočilo: da za prijaznost ne potrebujemo veliko, temveč predvsem odprto srce, nekaj ustvarjalnosti in pripravljenost nameniti svoj čas drugemu. Otroci so ob tem spoznavali, kako pomembno je izkazovati spoštovanje starejšim, jim prisluhniti ter jim s preprostimi dejanji polepšati vsakdan. S tovrstnimi dejavnostmi v našem vrtcu ne skrbimo le za okolje, temveč tudi za vrednote, ki nas povezujejo. Otroci se učijo, da lahko odpadnim materialom vdihnemo novo življenje, hkrati pa z majhnimi dejanji v življenje drugih vnesemo veliko veselja.

Skupaj smo dokazali, da lahko iz majhnih stvari nastanejo velike zgodbe – zgodbe o ustvarjalnosti, trajnosti, prijaznosti in toplini med ljudmi.

Petra Barbič, vrtec pri OŠ Bovec

NA BOVŠKEM O POMENU PREVENTIVE IN ZGODNJEGA ODKRIVANJA RAKA

Trenta, Bovec, Srpenica – Sredi oktobra so v Trenti, Bovcu in na Srpenici potekale delavnice o pomenu preventive in zgodnjega odkrivanja raka na debelem črevesu in danki. Pripravili so jih Občina Bovec, Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), državni Program Svit in Zdravstveni dom (ZD) Tolmin. Obisk je povsod presegel pričakovanja, organizacija dogodkov v treh večjih krajevnih skupnostih pa je prebivalcem omogočila udeležbo v bližini doma.

OD LEVE PROTI DESNI: *župan Občine Bovec* **Valter Mlekuž**, *predstojnik novogoriške območne enote NIJZ doc. dr.* **An Galičič** *in direktor ZD Tolmin* **Primož Uršič**.

Udeleženci so lahko brezplačno izmerili krvni tlak, krvni sladkor in holesterol ter opravili analizo telesne sestave. Na voljo so bili prehransko svetovanje, pogovori s strokovnimi delavci in ambasadorjem Programa Svit. Posebno zanimanje, tudi med najmlajšimi, je vzbudil napihljiv model debelega črevesa, ki je obiskovalcem omogočil spoznavanje njegove notranjosti in pomena zgodnjega odkrivanja sprememb.

ske službe, ***Potujoče knjižnice***, ***Rdečega križa***, ***Planinskega društva Bovec***, ***Regijskega centra mobilnosti Severna Primorska*** (***Posoški razvojni center***) in bovških radioamaterjev. Seznanili so se tudi z osnovami prve pomoči, člani ***Smučarskega kluba Matajur*** pa so prikazali svoje spretnosti na rolerjih. Program so obogatili nastopi vrtčevskega in osnovnošolskih pevskih zborov, recitacije, vodena telovadba ter predstavitev Buške izbe v Stergulčevi hiši.

Pomemben del dogajanja je bila dobrodelna akcija *Drobtinica*, ki je ob podpori območnega združenja Rdečega križa prispevala k zbiranju sredstev za šolski sklad. Zbrali so 1.911 evrov, s čimer je program dobil tudi izrazito dobrodelno noto.

Poseben pečat je dnevu brez avtomobila dala vrhunska slovenska smučarka **Ilka Štuhec**, ki se je na bovškem trgu srečala z najmlajšimi, se z njimi fotografirala in si ogledala spretnosti mladih članov Smučarskega kluba Matajur. Pozneje se je v večnamenski dvorani OŠ Bovec udeležila pogovora z učenci in učitelji, ki ga je vodil promotor policijskega dela **Simon Rosič**. Mladim je predstavila svojo športno pot ter poudarila pomen vztrajnosti, premagovanja ovir in soočanja z izzivi tudi takrat, ko stvari ne potekajo po načrtih.

Buška izba se je posebej predstavila tudi naslednji dan na *Dnevu Buške izbe*, ki je bil organiziran v okviru projekta *Večgeneracijsko središče Bovec*, sofinanciranega iz ***Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR)***. Osrednji del dogodka je bila *Tržnica prostovoljnih društev*, na kateri so se predstavili ***Društvo Klic živali***, ***Radioklub Bovec***, ***Karitas Bovec***, ***Prostofer***, ***Program Mira***, ***Čebelarsko društvo Bovec***, ***Društvo upokojencev Bovec*** in ***Sekcija mladih TD Bovec***. Svoja dela sta razstavila tudi **Mirjam Strajnar** in **Ivo Jelinčič** iz ***Sekcije slikarjev amaterjev Bovec***.

Zaključni del programa letošnjega ETM je bil namenjen najmlajšim. Otroci vrtca Bovec ter učenci od prvega do tretjega razreda OŠ Bovec in njenih podružnic v Žagi in Soči so se v spremstvu vzgojiteljic in učiteljic peš odpravili do Kulturnega doma Bovec, kjer so si ogledali lutkovno predstavo *Zajčkov zvonček* v izvedbi ***Gledališča Ku-kuc***. Igriva zgodba po motivih madžarske ljudske pravljice je skozi živalske like in duhovite prizore odpirala vprašanja o medsebojnih odnosih, vrednotah, odraščanju, odnosu do okolja in pomenu dobrih del.

Predsednik SPVCP Občine Bovec Janko Volarič se je ob zaključku ETM zahvalil Občini Bovec, županu Valterju Mlekužu, OŠ Bovec in vsem sodelujočim, ki so pripomogli k izvedbi programa. Dogajanje se je sklenilo s športnim dnevom *Po poteh občine Bovec*, ki ga je organizirala OŠ Bovec.

Besedilo in foto: Milan Štulc

V OKVIRU PROJEKTA KREPITEV SISTEMA DOLGOTRAJNE OSKRBE V SLOVENIJI SO V BOVCU PREDSTAVILI POMEN SODELOVANJA OBČIN *pri razvoju dostopne in kakovostne oskrbe.*

Predstavitev projekta Krepitev sistema dolgotrajne oskrbe v Sloveniji

V Kulturnem domu Bovec je v začetku septembra potekala predstavitev projekta *Krepitev sistema dolgotrajne oskrbe v Sloveniji*, katerega cilj je izboljšati sistem dolgotrajne oskrbe in okrepiti sodelovanje z občinami.

Projekt izvajajo dunajski ***Evropski center za socialno politiko in raziskave***, ***Ministrstvo za demografijo, družino in socialne zadeve*** ter ***Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo*** (IRSSV) ob podpori ***Evropske komisije***.

Predstavitve so se udeležili predstavniki vseh treh posoških občin. Občino Bovec sta zastopala župan **Valter Mlekuž** in **Jožica Kavs**, Občino Tolmin župan **Alen Červ** in **Matej Kavčič**, Občino Kobarid pa **Urška Lazar Živec**. IRSSV so zastopale dr. **Lea Lebar**, **Hana Hunjet** in dr. **Živa Humer**, ki je zbrane uvodoma nagovorila.

Dr. Humer, strokovno-raziskovalna sodelavka oddelka za raziskovanje deinstitucionalizacije in dolgotrajne oskrbe, je izpostavila pomembno vlogo

Utrinki

V Trenti so bili med drugimi prisotni **Irma Pivk**, vodja Informacijsko-izobraževalnega središča TNP Dom Trenta, doc. dr. **An Galičič**, predstojnik novogoriške območne enote NIJZ, in **Iris Bratina**, vodja Zdravstveno-vzgojnega centra ZD Tolmin.

Osrednji dogodek je potekal na bovškem trgu, kjer so zbrane nagovorili župan **Valter Mlekuž**, doc. dr. An Galičič in direktor ZD Tolmin **Primož Uršič**.

Župan se je zahvalil organizatorjem ter izpostavil pomen ozaveščanja o Programu Svit. Spomnil je, da se je po spomladanskem predavanju kirurga **Igorja Klavore** odzivnost občanov na program povečala s 60 na 69 odstotkov. Izrazil je upanje, da se bo za sodelovanje odločilo še več občanov.

Doc. dr. An Galičič je predstavil Program Svit, brezplačni državni preventivni program za zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki, namenjen prebivalcem od 50. do 74. leta starosti. Pojasnil je, da lahko pravočasno odkrivanje in odstranjevanje sprememb prepreči razvoj bolezni, ter udeležence pozval k širjenju informacij o pomenu preventive.

K sodelovanju je spodbudil tudi Primož Uršič, ki je povedal, da Program Svit po njegovih besedah vsako leto reši od 200 do 300 življenj. Ker je letos tudi sam prejel vabilo in izpolnil vprašalnik, je vse povabljene pozval, naj se na vabilo odzovejo in sodelujejo v programu.

Delavnice so sklenili na Srpenici, kjer so zbrane nagovorili **Liljana Kurczewski**, predstavnica Krajevne skupnosti Srpenica, doc. dr. An Galičič in Iris Bratina. Tudi tam so izvedli vse načrtovane dejavnosti za ozaveščanje o Programu Svit, zgodnjem odkrivanju bolezni in skrbi za zdravje.

Besedilo in foto: Milan Štulc

GIMNAZIJA TOLMIN PRIDOBILA CERTIFIKAT ŠPORTNIKOM PRIJAZNO IZOBRAŽEVANJE

Tolmin – Gimnazija Tolmin je sredi oktobra po uspešno zaključenem postopku prijave in evalvacije uradno pridobila naziv Športnikom prijazno izobraževanje, ki ga podeljuje Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez.

Ta certifikat je pomembna potrditev dolgotrajnega truda in zavezanosti Gimnazije Tolmin k ustvarjanju spodbudnega okolja, v katerem lahko mladi športniki uspešno usklajujejo vrhunske ali perspektivne športne rezultate s šolskimi obveznostmi – t. i. dvojno kariero.

Za pridobitev certifikata smo posodobili interne akte in pravilnike, s katerimi smo opredelili pravice in dolžnosti tako dijakov športnikov kot učiteljev. Nova pravila omogočajo, da imajo dijaki športniki možnost prilagojenega ocenjevanja, ob daljši odsotnosti zaradi športnih priprav ali tekmovanj jim omogočimo izobraževanje na daljavo, pridobijo pa tudi ▶

GIMNAZIJA TOLMIN JE PRIDOBILA CERTIFIKAT ŠPORTNIKOM PRIJAZNO IZOBRAŽEVANJE*, ki dijakom športnikom omogoča lažje usklajevanje šolskih obveznosti s športno kariero.* ***Foto: arhiv Gimnazije Tolmin***

občin, saj se prav na lokalni ravni najbolje pokažejo potrebe prebivalcev in možnosti za zagotavljanje pomoči. Predstavitev projekta je bila namenjena seznanitvi občin s cilji, možnostmi sodelovanja in koristmi za lokalno okolje ter izmenjavi informacij o nadaljnjem razvoju dolgotrajne oskrbe v Posočju. Občini Bovec se je zahvalila za pomoč pri organizaciji srečanja.

Eden osrednjih ciljev projekta je izboljšati dostopnost ustrezne pomoči in storitev dolgotrajne oskrbe. Posebna pozornost je namenjena centrom za socialno delo, ki ljudi usmerjajo do potrebne podpore, ter boljšemu povezovanju zdravstvenih in socialnih storitev.

Projekt temelji na analizi obstoječih razmer, sodelovanju pristojnih ustanov in upoštevanju tujih dobrih praks. Med pomembnimi poudarki sta tesnejše sodelovanje zdravstva in socialnega varstva ter večja podpora neformalnim oskrbovalkam in oskrbovalcem, ki vsakodnevno skrbijo za svoje bližnje.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Tretja mednarodna poletna šola kitare v Bovcu

V Bovcu je v začetku avgusta potekala tretja mednarodna poletna šola kitare, namenjena naprednim študentom klasične kitare. Pod vodstvom priznanih slovenskih kitaristov in profesorjev **Maka Grgića**, **Jureta Cerkovnika**, **Nejca Kuharja** in **Doris Ćosić** sta se jim kot gostujoča predavatelja pridružila tudi **Brian Head** z

TRETJA MEDNARODNA POLETNA ŠOLA KITARE V BOVCU POD VODSTVOM PRIZNANIH DOMAČIH IN TUJIH PROFESORJEV *je tudi letos z brezplačnimi koncerti in mednarodnim sodelovanjem prispevala k prepoznavnosti Bovca kot pomembnega središča za učenje in koncertiranje klasične kitare.*

južnokalifornijske univerze in **Mateusz Kowalski**.

Program so zaznamovali koncerti na različnih prizoriščih v Bovcu in okolici. Med odmevnejšimi je bil uvodni koncert *Večer tanga*, posebno pozornost pa je pritegnil tudi koncert *Mateusz & Mak*, v katerem sta nastopila Kowalski in Grgić.

Organizatorji so ob srečanju z bovškim županom **Valterjem Mlekužem** poudarili, da je Bovško odlično okolje za glasbeno izobraževanje in koncertno dejavnost. Pohvalili so tudi kakovost občinske ozvočevalne opreme in delo tonskega mojstra **Roberta Kokošina**.

Župan je izrazil zadovoljstvo, da poletna šola prispeva k mednarodni prepoznavnosti Bovca kot prizorišča za poučevanje kitare in koncertiranje, ter poudaril, da ***Občina Bovec*** takšne projekte z veseljem podpira.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Slovesna prireditev ob obnovi kapelice na Kalu - Koritnici

Na Kalu - Koritnici so oktobra slovesno odprli prenovljeno kapelico sv. Barbare, zavetnice rudarjev. Prireditev je povezovala domačinka **Lada Bizjak**, ki je predstavila ***Krajevno skupnost*** (KS) ***Kal - Koritnica***, zgodovino kapelice in pomen njene obnove. Kulturni program je odprla ***Folklorna skupina Bc***.

Čas nastanka kapelice in njen graditelj nista znana, domnevajo pa, da je bila postavljena kot prošnja za varstvo rudarjev, ki so nekoč delali v dolini. Sveta Barbara naj bi jih varovala pred nevarnostmi v rudnikih in jim pomagala pri varni vrnitvi domov.

Pobudo za obnovo dotrajane kapelice je dal **Davorin Kravanja**, ki se je dela sprva lotil sam, ob pomoči sinov in soseda. Zaradi potrebnih dovoljenj in strokovne pomoči je izvedbo nato prevzela ***Občina Bovec***, lastnica kapelice in zemljišča, ter zagotovila sredstva.

Ker je kapelica vpisana v register kulturne dediščine, so dela potekala po navodilih ***Zavoda za varstvo kulturne dediščine***. Občina je namenila nekaj več kot šest tisoč evrov za restavriranje kipca sv. Barbare, obnovo kapelice, slikopleskarska dela in ureditev okolice. Pri sofinanciranju je sodelovala tudi KS Kal - Koritnica. Pomembno vlogo pri izvedbi so imeli Davorin Kravanja, Lada Bizjak in **Nada Mlekuž**.

Zbrane je nagovoril župan Občine Bovec **Valter Mlekuž**, ki se je zahvalil vsem sodelujočim, posebej občinski sodelavki **Katji Mrakič** za koordinacijo del in postopkov. Izrazil je zadovoljstvo, da je občina lahko zagotovila sredstva, ter poudaril pomen pobude domačinov in njihove pripravljenosti za sodelovanje. Zaželel si je, da bi podobne obnove potekale tudi v prihodnje.

Lada Bizjak je spomnila še na zgodovino rudarstva, težko delo rudarjev in smrtne nesreče v italijanskem rudniku, v katerih so življenje izgubili tudi domačini. Zaslužnim za obnovo

Utrinki

osebni izobraževalni načrt, ki jim omogoča lažje usklajevanje šolskih obveznosti s športnim udejstvovanjem.

Za pridobitev certifikata so zaslužni tako bivša ravnateljica **Magda Mlekuž**, ki je bila gonilna sila v postopku pridobivanja certifikata, kakor tudi učiteljski zbor in dijaki športniki, ki so z izpolnitvijo zahtevam pripomogli k pridobitvi certifikata.

Certifikat obenem pomeni močno podporo razvojnim načrtom Gimnazije Tolmin, da ji pristojno ministrstvo odobri izvajanje dodatnega programa – športnega oddelka ekonomske gimnazije. Z njim bomo dijakom športnikom omogočili širšo izbiro izobraževanja v domačem kraju, obenem pa jim v izbirnem delu s temami, povezanimi s turizmom, dali znanja, ki jim bodo po končani športni karieri omogočala uspešne kariere, tudi na področju športnega turizma, ki v Posočju postaja ena od najpomembnejših gospodarskih panog.

Branka Hrast Debeljak, Gimnazija Tolmin

NA KOŠARKARSKEM TURNIRJU NA SRPENICI TUDI EKIPA IZ ČENTE

Srpenica – Na 44. košarkarskem turnirju na Srpenici konec avgusta je med desetimi ekipami tudi letos nastopila ekipa iz Čente, pobratene občine z Občino Bovec. Njena udeležba je še en dokaz dobrega sodelovanja med občinama, ki poleg politike zajema tudi šport, kulturo, osnovnošolsko sodelovanje in druga področja.

V imenu župana **Valterja Mlekuža** in Občine Bovec je ekipo iz Čente sprejel in pozdravil **Milan Štulc**, pri

NA 44. KOŠARKARSKEM TURNIRJU NA SRPENICI JE SODELOVALA TUDI EKIPA IZ POBRATENE ČENTE*, kar potrjuje uspešno sodelovanje z Občino Bovec.*

Občini Bovec zadolžen tudi za mednarodno sodelovanje. Čeprav se gostom ni uspelo prebiti v finalne obračune, so bili z udeležbo in gostoljubjem zelo zadovoljni ter že napovedali vrnitev prihodnje leto.

Turnir je osvojila ekipa Jagoda iz Nove Gorice, druga je bila M MOVE iz

NA KALU - KORITNICI SO OKTOBRA SLOVESNO ODPRLI PRENOVLJENO KAPELICO SV. BARBARE, ZAVETNICE RUDARJEV, *katere obnovo je omogočilo sodelovanje* ***Občine Bovec, KS Kal - Koritnica*** *in prizadevnih domačinov, slovesnost pa so sklenili z blagoslovom kapelice in druženjem.*

ALPENFEST V TRBIŽU JE ZNOVA POVEZAL TRI SOSEDNJE DEŽELE. *Tradicionalnega festivala, ki spodbuja prijateljstvo in sodelovanje med Italijo, Avstrijo in Slovenijo, so se udeležili tudi predstavniki* ***Občine Bovec*** *z županom* **Valterjem Mlekužem** *ter člani* ***Folklornega društva Bovec,*** *ki so sodelovali v povorki narodnih noš.*

so se zahvalili s cvetjem in priložnostnimi zahvalami.

Kapelico je blagoslovil dekan in bovški župnik **Vilijem Čušin**. Po slovesnosti so druženje s pogostitvijo nadaljevali v prostorih KS v Ribiški hiši.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Bovški predstavniki tudi letos na tradicionalnem Alpenfestu v Trbižu

Sredi avgusta je v Trbižu potekal tradicionalni *Alpenfest*, znan tudi kot festival prijateljstva treh dežel – Italije, Avstrije in Slovenije. Festival, ki so ga prvič organizirali leta 2008, tudi letos ni minil brez predstavnikov ***Občine Bovec***, saj občini Bovec in Trbiž že vrsto let povezujejo prijateljski odnosi in čezmejno sodelovanje.

Osrednji dogodek otvoritvenega dne je bila tradicionalna povorka, v kateri je sodelovalo več kot 650 udeležencev iz okoliških krajev vseh treh držav, oblečenih v narodne noše. Med njimi so bili tudi člani ***Folklornega društva Bovec***, ki so zastopali Bovško, Slovenijo pa so predstavljali še udeleženci z Bleda in iz Rateč.

Otvoritvene slovesnosti so se ob županu Občine Bovec **Valterju Mlekužu** med drugimi udeležili še župani in županje občin Beljak, Podklošter, Strasbourg in Kranjska Gora, gostitelj pa je bil seveda župan Občine Trbiž **Renzo Zanette.** Med navzočimi je bil tudi podpredsednik Sveta Furlanije - Julijske krajine **Stefano Mazzolini**.

Alpenfest je tudi letos ponudil dovolj priložnosti za sproščen klepet in izmenjavo informacij o vseh novostih na celotnem območju.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Bovec tudi letos gostil Festival src

Bovec je v okviru 56. mednarodnega *Festivala src* (*»Festival dei cuori«*), ki je med 20. in 25. avgustom potekal v različnih italijanskih mestih, gostil dva festivalska večera s šestimi folklornimi in kulturnimi skupinami z različnih koncev sveta.

Prvi večer je zaradi slabega vremena potekal v Kulturnem domu Bovec. Nastopili so ***Folklorni plesni ansambel Volynjanka*** iz Ukrajine, ***Argentinski balet Caldén Gaucho*** in ***Kulturno društvo Mana Ma'ohi*** z Velikonočnega otoka. S tradicionalnimi plesi, glasbo in folklornimi elementi so predstavili kulturno dediščino svojih domovin. Ob koncu so plesalci skupine Mana Ma'ohi na oder povabili občinstvo, med prvimi pa se jim je pridružil bovški župan **Valter Mlekuž**.

Drugi festivalski večer je potekal na osrednjem bovškem trgu, kjer so nastopili ***Sbandieratori dei Rioni di Cori*** iz Italije, ***Akademsko kulturno-umetniško društvo Ivo Lola Ribar*** iz Srbije in ***Umetniška skupina Danzar*** iz Kolumbije. Njihovi nastopi so privabili številne domačine in obiskovalce.

Ganljiv trenutek je sledil nastopu kolumbijske skupine Danzar, katere

Utrinki

Ajdovščine, tretja Soška fronta iz Kobarida, četrto mesto pa je pripadlo ekipi Bc Lakers Bovec.

Besedilo in foto: Milan Štulc

TEKAŠKI KLUB KOBARID ZAOKROŽIL ŠE ENO BOGATO ATLETSKO SEZONO

Atleti in atletinje Tekaškega kluba (TK) Kobarid so letošnjo poletno sezono sklenili s številnimi uspešnimi nastopi na domačih in mednarodnih tekmovanjih. Udeležili so se atletskih mitingov v Vidmu, Palmanovi in Trstu ter tekem serije CSI v krosu v Furlaniji - Julijski krajini, kjer je posebej izstopala mlada tekačica **Elena Sovdat**, ki je v svoji kategoriji zmagala na vseh krosih.

Uspešni so bili tudi na državnih tekmovanjih. Na Atletskem pokalu za mlajše mladinke je **Ajda Kragelj** osvojila zlato in srebrno medaljo, **Gaja Rutar** pa srebrno medaljo. **Maja Svetičič** je na Atletskem pokalu za starejše mladinke v metu krogle osvojila bronasto medaljo.

ATLETI IN ATLETINJE TK KOBARID SO LETOŠNJO POLETNO SEZONO SKLENILI Z USPEŠNIMI NASTOPI *na domačih in mednarodnih tekmovanjih.*

Odlično so se odrezali tudi pionirji in pionirke v kategorijah U14 in U16. Na Prvenstvu Slovenije je **Tijan Skočir** v skoku v daljino osvojil tretje mesto, med najboljšo deseterico pa so se uvrstili še **Noemi Fratnik**, **Zala Koren**, **Elija Zelenjak** in **Svit Sovdat**. Tekmovalno sezono so sklenili najmlajši v kategoriji U12, v kateri sta na državnem prvenstvu dragocene izkušnje pridobivali Elena Sovdat in **Neli Rosič**.

Sezono so zaznamovali tudi uspehi mlajših mladink na državnem prvenstvu v Slovenj Gradcu in prvenstvu v mnogoboju v Mariboru ter nastopi Ajde Kragelj in Gaje Rutar v slovenski reprezentanci U18 na evropskem prvenstvu v italijanskem Rietiju. Ajda Kragelj in Gaja Rutar sta slovenske barve zastopali tudi na mednarodnih tekmovanjih Brixia Next Gen in balkanskem prvenstvu, pomemben del reprezentančne zgodbe pa je bil tudi trener **Peter Kanalec**.

▶

BOVEC JE V OKVIRU 56. MEDNARODNEGA FESTIVALA SRC GOSTIL ŠEST FOLKLORNIH SKUPIN IZ RAZLIČNIH DRŽAV, *ki so s plesom in glasbo predstavile svoje kulturne dediščine, ob tem pa so se utrjevale tudi več kot 25-letne prijateljske vezi med Bovcem in organizatorji festivala iz Čente.*

JUBILEJNI 10. BLITZ BOVEC MARATON JE V BOVEC ZNOVA PRIVABIL ŠTEVILNE TEKAČE, POHODNIKE IN OBISKOVALCE, *ki so ob osrednjih tekaških preizkušnjah uživali v pestrem spremljevalnem programu, dogodek pa je tudi letos zaznamovala dobrodelna nota.*

člani prihajajo iz Calija, ki ga je v času festivala prizadel uničujoč potres. Na povabilo povezovalca **Milana Štulca** je občinstvo vstalo in goste počastilo z dolgim aplavzom ter jim tako izrazilo podporo in solidarnost.

Gostujoče skupine je ob prihodu v Bovec sprejel župan Valter Mlekuž. **Katja Mrakič** in **Ana Trnkoczy** sta jih v dopoldnevih pred nastopoma popeljali v Trento, kjer so občudovali Sočo in si ogledali etnološki muzej v Informacijskem središču TNP Dom Trenta.

Župan je izrazil zadovoljstvo, da ima Festival src v Bovcu že več kot 25-letno tradicijo. Zahvalil se je ***Folklorni skupini Chino Ermacora*** iz Čente, glavni organizatorki festivala, in njenemu direktorju **Massimu Boldiju** za dolgoletno sodelovanje in prijateljske vezi z Občino Bovec.

Festival s predstavitvami različnih kultur prispeva k ohranjanju kulturne dediščine ter spodbuja medsebojno spoštovanje, prijateljstvo in povezovanje med narodi.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Jubilejni 10. Blitz Bovec maraton

Bovec je 4. in 5. septembra gostil jubilejni 10. *Blitz Bovec maraton* v organizaciji ***Športnega društva Bovec maraton***. Na osrednjem bovškem trgu so se zbrali tekači, pohodniki, domačini in obiskovalci, program pa je poleg športnih preizkušenj ponudil številne spremljevalne dejavnosti.

Petkovo dogajanje je uvedel *Festival pohodništva in kolesarjenja Dolina Soče*, ki ga je organiziral ***Javni zavod za turizem Dolina Soče***. Zvečer sta sledili predavanji **Urbana Praprotnika** z naslovom *Življenje s tekačico – navodila za uporabo* in **Petre Majdič**, ki je v predavanju *Moja pot* predstavila svojo športno kariero.

V soboto so se pohodniki podali na vodene pohode *Buški razgledi*, *Po poteh Soške fronte* in *Ta kratka ukou Bca*, tekači pa so se pomerili na različnih razdaljah. Pred startom je udeležence nagovoril župan Občine Bovec **Valter Mlekuž**, ki je spomnil na tradicijo tekaških prireditev na Bovškem ter se zahvalil organizatorjem in prostovoljcem. Izpostavil je tudi pomen maratona za povezovanje generacij in promocijo Bovškega.

Prvi so startali udeleženci teka *Fun Run*, ki jih je župan pospremil s tradicionalnim zvonjenjem s kravjim zvoncem, **Peter Della Bianca** pa z avtorsko himno maratona. Po ogrevanju sta sledila starta polmaratona in maratona. Med dogajanjem je pozornost pritegnila domačinka **Tia Žagar**, ki ji je organizator del lanskih prijavnin namenil za rehabilitacijo po hudi poškodbi hrbtenice.

Dobrodelno noto so ohranili tudi letos. Del prijavnin so namenili osemletnemu Teu iz okolice Ptuja, ki zaradi hude genetske bolezni postopoma izgublja moč in sposobnost gibanja, za zdravljenje pa potrebuje gensko terapijo v Združenih državah Amerike.

Dogajanje na bovškem trgu so popestrili ***Športni twirling klub Deskle*** in ***Pihalni orkester Alpacem Anhovo***. Po posameznih tekmovalnih kategorijah so sledile podelitve priznanj, pri katerih je sodeloval tudi župan Valter Mlekuž. Popoldne so potekali še otroški teki *Kuža pazi* in druge zabavne dejavnosti za najmlajše.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Utrinki

▶ TK Kobarid je tako letošnjo sezono sklenil z uspehi v različnih starostnih kategorijah, od najmlajših pionirjev do mladink, ki so se dokazovale tudi na mednarodni ravni. Vsem tekmovalkam, tekmovalcem in trenerjem iskrene čestitke za dosežke, trud in vztrajnost!

Besedilo in foto: TK Kobarid

TIAN URŠIČ ŠPORTNO POT NADALJUJE NA POLJSKEM

Kobarid – Kobariški igralec futsala **Tian Uršič** se je poslovil od Kluba malega nogometa (KMN) Oplast Kobarid in kariero nadaljuje na Poljskem, kjer je okrepil prvoligaša BSF ABJ Bochnia. Za 23-letnega Kobarčana je bil to pomemben korak naprej in prva izkušnja v profesionalnem futsalu v tujini.

Do prestopa je prišlo avgusta, dobra dva tedna pred začetkom nove sezone. Klub BSF ABJ Bochnia prihaja iz istoimenskega mesta na jugu Poljske, nedaleč od Krakova. Ustanovljen je bil leta 2012, v najvišji poljski futsal ligi pa nastopa od sezone 2021/22. V minuli sezoni je v 16-članskem prvenstvu zasedel 12. mesto.

Za Uršiča so se zanimali tudi italijanski klubi, vendar se je odločil za ponudbo poljskega prvoligaša. Pri odločitvi so bili ključni kakovost tamkajšnjega prvenstva, dobra organiziranost kluba in njegove ambicije. Poljska liga

KOBARIŠKI IGRALEC FUTSALA **TIAN URŠIČ** ***JE ZAPUSTIL KMN OPLAST KOBARID*** *in kariero nadaljuje pri poljskem prvoligašu BSF ABJ Bochnia.* ***Foto: osebni arhiv Tiana Uršiča***

se je v zadnjih letih močno razvila, zato prestop zanj pomeni zahtevno, a zanimivo športno preizkušnjo.

KMN Oplast Kobarid, v katerem je preživel kar 17 let, bo imel v njegovi športni zgodbi vselej posebno mesto. V domačem klubu je naredil prve futsal korake ter se razvil v članskega igralca in reprezentanta. Med največje uspehe dosedanje kariere uvrščа tretji mesti v državnem prvenstvu, ki ju je z domačim klubom osvojil v selekciji U19 in članski konkurenci.

Pred odhodom na Poljsko je pouda-

Občina Kobarid

Ob prazniku Občine Kobarid: pogovor z županom Markom Matajurcem

Letošnji občinski nagrajenci so s svojim delom pustili sled na različnih področjih – od umetnosti in ohranjanja dediščine do prostovoljstva, kulture in dela z mladimi. Kaj pri njihovem delovanju najbolj cenite?

Najbolj cenim delo in poštenost. Letošnji nagrajenci so ljudje, ki s svojo predanostjo in ustvarjalnostjo prispevajo k boljšemu jutri naše občine, ne glede na to, na katerem področju delujejo. Takšni posamezniki nam dajejo moč, odpirajo nove poti in pokažejo tudi tisto, česar sami morda ne vidimo. S svojim delom in odrekanjem premikajo meje ter spodbujajo razvoj naše skupnosti.

Letos mineva 50 let od rušilnega potresa, ki je močno zaznamoval Kobariško. Spomin nanj ohranjajo tudi dela letošnjega častnega občana Vojka Gašperuta. Kaj vas je ob tej obletnici najbolj nagovorilo?

Najbolj so me nagovorila prav dela Vojka Gašperuta, ki je znal upodobiti Breginjski kot in Breginj pred potresom ter po njem. Njegove slike ohranjajo spomin na kraje, ki jih je potres najhuje prizadel. Posebno občudovanje pa vzbuja način, kako je ustvarjal. Kljub težki invalidnosti je slikal z usti in ustvarjal izjemna dela. To je zame neprecenljiva umetnost in izjemna življenjska zgodba. Ob njegovi razstavi v Breginju sem si želel tudi osebnega srečanja z njim, vendar nama okoliščine, povezane z njegovim zdravjem, tega niso omogočile.

Občina Kobarid je tudi letos prejela certifikat Zlati kamen. Na katerih področjih se po vašem mnenju razvoj občine najbolj odraža?

ŽUPAN OBČINE KOBARID MARKO MATAJURC. *Foto: Katarina Rutar Ipavec*

Ponosni smo na priznanje, predvsem pa se zavzemamo za podjetništvo in mlade družine. Občina je pridobila, uredila in prodala približno hektar in pol zemljišč za gospodarsko dejavnost, pri čemer smo uporabili tudi evropska sredstva. Podjetništvo ustvarja delovna mesta in omogoča kakovostnejše življenje. Še pomembnejši pa so mladi, saj brez njih ni prihodnosti društev, krajevnih skupnosti in občine. V Svinu pripravljamo zemljišča za gradnjo stanovanjskih hiš. Čakamo še zadnja soglasja, nato želimo urediti potrebno komunalno infrastrukturo in parcele ponuditi mladim družinam po dostopnih cenah. Sam zagovarjam, da cena ne bi smela preseči 30 evrov za kvadratni meter. Na mladih družinah občina ne sme ustvarjati dobička, saj so prav one njena največja dolgoročna vrednost.

Ena največjih letošnjih pridobitev je novi Center za zaščito in reševanje Kobarid. Kako bo izboljšal pogoje za delo služb zaščite in reševanja?

Gre za največjo investicijo od ustanovitve občine, vredno približno štiri milijone evrov z DDV. Novi center je bil nujno potreben. Gasilci so doslej delovali v dotrajanem gasilskem domu, gorski reševalci v zabojnikih, civilna zaščita pa ni imela svojih prostorov. Pod eno streho bosta ustreznejše pogoje dobila tudi Rdeči križ in Karitas. Razmišljamo še o umestitvi helikopterskega pristajališča v bližini centra in o dodatnem zemljišču za morebitni prihodnji razvoj.

V zadnjem letu je bilo izvedenih oziroma začetih več investicij, med drugim prenova vodovoda na Trnovem ob Soči in gradnja večnamenskega objekta v Borjani. Kako pomembna so takšna vlaganja za življenje zunaj občinskega središča?

Kobarid je občinsko središče, vendar so enako pomembne naše vasi. Če ne bo življenja na podeželju, tudi središče ne bo imelo prave prihodnosti. Zato moramo ljudem zagotoviti pogoje, da ostanejo doma. Na Trnovem ob Soči so bile zlasti poleti

Utrinki

ril, da ne čuti posebne živčnosti, temveč predvsem željo po dokazovanju in pridobivanju novih izkušenj. Novemu moštvu se je pridružil pred začetkom tekmovalne sezone.

Tianu tudi v nadaljevanju športne poti želimo veliko uspeha, dobrih predstav in športne sreče.

Občina Kobarid

USPEŠNA PREVENTIVNA AKCIJA V KOBARIDU: VARNOST NAJMLAJŠIH V PROMETU

Kobarid – Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPVCP) Občine Kobarid, Medobčinska redarska služba in Policija so pripravili preventivno akcijo za učence 1., 2. in 3. razreda OŠ Simona Gregorčiča Kobarid ter otroke iz podružničnih šol in vrtcev v Breginju in Smasteh.

Namen akcije je bil najmlajšim na razumljiv način približati prometna pravila in pomen odgovornega ravnanja v prometu. V Kobaridu so otroke obiskali občinski redarji, v Breginju in Smasteh pa sta se jim pridružila tudi policist in policijska maskota Pika.

Otroci so spoznavali pravila varne šolske poti, pravilno hojo po pločniku in varno prečkanje ceste. Posebno pozornost so namenili vidnosti pešcev v mraku, ponoči in ob slabši vidljivosti ter pomenu svetlih in od-

težave z vodooskrbo, pri vlaganju v vodovod pa smo pridobili tudi evropsko sofinanciranje. Večnamenski objekt v Borjani je pridobitev, na katero so krajani dolgo čakali. Pomembna je tudi oskrba z vodo na Livškem, kjer s komunalo iščemo rešitve, med drugim z novim vodohranom na območju Avse. Za Livek imamo idejno zasnovo skupnega objekta s prostori za gasilce in krajevno skupnost, v Drežnici pa pripravljeno gradbeno dovoljenje za večnamensko dvorano. S takšnimi vlaganji podpiramo življenje, društveno dejavnost in ohranjanje kulturne krajine.

V začetku oktobra so potekali pogovori o prihodnosti lekarne in Zdravstvene postaje Kobarid. Kako si občina prizadeva ohraniti ustrezno zdravstveno in lekarniško oskrbo?

Zavedamo se, da bi bila izguba lekarne za Kobarid velika težava, zato se aktivno vključujemo v iskanje rešitve. O tem smo se že pogovarjali na ministrstvu za zdravje, pozneje tudi s predstavniki Gorenjskih lekarn in drugimi sogovorniki. Pogovori so zajemali tako prihodnost lekarne kot možnost ureditve zdravstvene postaje v prostorih nekdanje policijske postaje. Dogovarjamo se tudi o nadaljnjih srečanjih na ministrstvu. Verjamem, da imamo možnosti za ohranitev lekarne, in upam, da bomo ustrezno rešitev našli v približno pol leta ali še prej.

Kobariško je v prvih osmih mesecih letos zabeležilo skoraj 15 odstotkov več nočitev kot v enakem obdobju lani. V čem vidite največje prednosti turistične ponudbe?

Na turistične tokove vplivajo tudi razmere v svetu in spreminjanje potovalnih navad, nedvomno pa imamo izjemne naravne danosti. Soča, slap Kozjak, pohodništvo in kolesarstvo so močni razlogi za obisk. Zelo pomembni so tudi ljudje, ki delajo v turizmu in znajo goste prijazno sprejeti. Prav zato se številni obiskovalci vračajo. Turizem je za domačine vse pomembnejši vir prihodka, a sredi poletja, zlasti od sredine julija do sredine avgusta, je pritisk že prevelik. Želimo si močnejše pomladne in jesenske sezone. Pri tem nam bodo pomagali podatki o obisku ter premišljeno upravljanje obiskovanja znamenitosti in drugih dejavnosti.

Brezplačni prevozi Hop On Hop Off Kobarid so letos zabeležili rekorden obisk, na Livku so odprli pametno kolesarsko postajo, razvijajo pa se tudi kolesarske povezave. Kje vidite dodatne možnosti za povezovanje krajev?

Na sistem Hop On Hop Off smo lahko ponosni, saj se je začel v Kobaridu, še pred mojim mandatom, in se pozneje razširil tudi drugam. Ohranili ga bomo in ga po potrebi nadgradili. Velik poudarek pa namenjamo kolesarski infrastrukturi. Pripravljena je povezava Kobarid–Staro selo–mejni prehod Robič, pri kateri moramo urediti še naravovarstvena soglasja. Želimo si kakovostne povezave z Benečijo, ki bi omogočila tudi boljšo razpršitev obiskovalcev. Pomemben je še odsek proti Trnovemu ob Soči, kjer pridobivamo soglasja lastnikov zemljišč, saj bi povezoval poti proti Bovcu in Tolminu. Sistematično urejamo tudi poti na Stol, priložnosti pa vidimo še na Drežniškem. Kolesarjenje je pomembno tudi zato, ker privablja obiskovalce zunaj glavne sezone.

Mladi kobariški športniki so tudi letos dosegali odlične rezultate. Kakšne možnosti imajo za šport in rekreacijo ter kaj se načrtuje v prihodnje?

Po moji oceni imamo v Kobaridu zelo dobre pogoje za šport, za odlične rezultate pa gre zahvala predvsem športnikom, trenerjem in staršem. Občina jim mora še naprej stati ob strani. Šport človeka krepi, uči dela in ustvarjalnosti, pa tudi sprejemanja zmag in porazov. Med vrtcem in telovadnico smo že uredili novo igrišče. Pripravljen je tudi projekt prenove asfaltnega igrišča v Kobaridu, ki ga zaradi razpoložljivih proračunskih sredstev načrtujemo po fazah. Naš cilj je, da imajo mladi dobre pogoje za trening in razvoj svojih sposobnosti.

Številna društva, ustvarjalci in prostovoljci ohranjajo kulturno in zgodovinsko dediščino Kobariškega. Kaj potrebujejo, da bodo lahko svoje delo nadaljevali in pritegnili tudi mlade?

Predvsem potrebujejo posluh občine. Društva in ustvarjalci sami najbolje vedo, kaj jim manjka, naša naloga pa je, da njihovim potrebam prisluhnemo in jih v okviru proračunskih možnosti podpremo. Pomembni so ustrezni prostori za delovanje in predstavitev dediščine. Posebno pozornost si zasluži tudi staroverstvo, ki je del zgodovinske posebnosti našega območja. Za vzpostavitev stalne zbirke o staroverstvu v Kobaridu smo v občinskem svetu zagotovili dobrih 30 tisoč evrov. Našo zgodovino moramo ohranjati in zanjo namenjati sredstva.

Kateri dogodek ali srečanje z domačini vam je v času med zadnjima dvema občinskima praznikoma posebej ostalo v spominu?

Posebej mi je ostal v spominu sprejem evropskega prvaka v Borjani. Ganilo me je, kako je z njim živela vsa vas, kako ponosni so bili krajani in kako navdušeni mladi. Še posebej pa me je navdušil športnik sam: preprost, pošten in stvaren človek, ki se zaveda pomena podpore družine in tudi o svojih načrtih govori z veliko mero odgovornosti. Drugačno, bolj žalostno sled je pustila razstava Vojka Gašperuta v Breginjskem kotu. Zelo sem si želel, da bi se osebno srečala, pa nama to žal ni uspelo. Oba dogodka sta mi ostala v posebnem spominu.

Kaj bi ob občinskem prazniku zaželeli občankam in občanom?

Predvsem zdravja ter še naprej veliko ustvarjalnosti, poštenosti in sodelovanja. Prazniki so priložnost, da se spomnimo pomembnih dogodkov, se srečamo in skupaj poveselimo. Hvala letošnjim nagrajenkam in nagrajencem ter vsem, ki prispevajo k razvoju naše občine. Sam župan, občinska uprava ali občinski svet ne morejo narediti vsega. Napredek je rezultat skupnega dela občank in občanov, društev, svetnikov in občinske uprave. Če bomo še bolj odprti drug do drugega in bomo sodelovali, bomo lahko naredili še več.

Pripravila: Tanja Ručna

Utrinki

▶ sevnih oblačil, kresničk in odsevnih trakov. Pogovarjali so se tudi o uporabi varnostnega pasu in odgovornosti vseh udeležencev v prometu.

Pridobljeno znanje so utrdili med sprehodom po varni šolski poti, kjer so prometna pravila povezali s primeri iz vsakdanjega okolja. Ob koncu so prejeli pobarvanko Redarstvo svetuje, kresničko in odsevni trak.

Prometna vzgoja se začne v družini ter nadaljuje v vrtcu in šoli. Sodelovanje šol, vrtcev, redarstva in policije tako prispeva k ozaveščanju otrok o varnem ravnanju na poti v šolo, vrtec in domov.

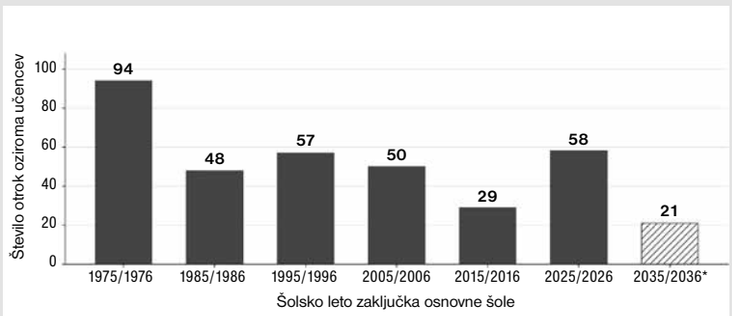
Besedilo in foto: SPVCP Občine Kobarid

PETDESET LET OD POTRESA IN ZAKLJUČKA OSNOVNE ŠOLE

Letos mineva 50 let od katastrofalnega potresa, ki je prizadel Posočje in Furlanijo, ter odkar je generacija, rojena leta 1961, zaključila osnovno šolo v Kobaridu.

V šolskem letu 1975/1976 smo razmišljali o nadaljnjem šolanju, potres pa je prinesel skrbi glede domov, obnove in morebitnih selitev. Ob negotovosti so nam v spominu ostali tudi solidarnost, pomoč in povezanost ljudi.

Ker šola ni bila prehudo poškodovana, smo šolanje zaključili pravočasno ter imeli valeto. Ostali pa smo

** 2035/2036: 21 živorojenih v občini Kobarid leta 2021. To ni napoved števila devetošolcev.*

Viri: Podatek o rojstvih 2021: SURS, SiStat; število učencev: 1975/1976 – lastni vir; 1985/1986 – ustni vir; 1995/1996 – Pokrajinski arhiv Nova Gorica; 2005/2006, 2015/2016 in 2025/2026 – arhiv OŠ Kobarid.

GENERACIJE KOBARIŠKE OSNOVNE ŠOLE SKOZI ČAS. Viri: navedeni na fotografiji.

Na slavnostni seji podelili nagrade Občine Kobarid za letošnje leto

Občina Kobarid je 17. oktobra, prvo soboto po občinskem prazniku, ki ga obeležuje 15. oktobra, na rojstni dan pesnika **Simona Gregorčiča**, pripravila slavnostno sejo občinskega sveta. Podelili so naziv častnega občana, plaketo, dve priznanji, tri denarne nagrade in zahvalo župana.

Naziv častnega občana je posthumno prejel slikar **Vojko Gašperut - Gašper**, plaketo **Danica Hrast**, priznanji **Karmen Koren** in **Katja Pignatari**, denarne nagrade pa **Lenka Raspet**, animatorji ***Oratorija Kobarid*** in ***Kulturno društvo Mešani pevski zbor Sveti Anton Kobarid***. Zahvalo župana je prejela ***Gasilska zveza Kobarid***.

Kulturni program so sooblikovali učenci ***OŠ Simona Gregorčiča Kobarid*** z mentorico **Nino Levpušček Melinc** in ***Mešani pevski zbor Sveti Anton***.

OBČINSKI NAGRAJENCI OBČINE KOBARID**, ki so s svojim delom in predanostjo pomembno zaznamovali lokalno skupnost.* ***Foto: Katarina Rutar Ipavec

NAZIV ČASTNEGA OBČANA je za življenjsko delo na področju likovne umetnosti ter ohranjanje kulturne in etnološke dediščine Kobariškega in Posočja posthumno prejel **Vojko Gašperut - Gašper**.

Po nesreči, zaradi katere je pri 17 letih postal tetraplegik, se je posvetil slikanju z usti in se uveljavil tudi v tujini. Posebno vrednost imajo njegove upodobitve starega Posočja – hiš, cerkva in domačij, katerih podobo je spremenil potres leta 1976. S svojimi deli je ohranil spomin na arhitekturno in kulturno dediščino domačih krajev. Razstavljal je doma in v tujini, tudi v pariškem Louvru na razstavi slovenskih umetnikov. S svojo življenjsko zgodbo in vztrajnostjo je navdihoval številne ljudi.

PLAKETO za življenjsko delo in dolgoletni prispevek skupnosti je prejela **Danica Hrast**.

Po selitvi v Podbelo se je dejavno vključila v življenje kraja. Od leta 1991 je članica sveta Krajevne skupnosti Borjana - Podbela, ki mu je pet mandatov, do leta 2011, predsedovala. Sodelovala je pri izboljšavah televizijskega in telefonskega omrežja, urejanju cest ter obnovi cerkve sv. Helene na Lupu.

Prispevala je k družabnemu življenju krajanov, čezmejnemu povezovanju s pohodi prijateljstva med Podbelo in Čenebolo ter obeleževanju obletnic potresa. Pet mandatov je bila občinska svetnica, med letoma 2010 in 2014 pa podžupanja Občine Kobarid.

PRIZNANJE za trajnostno kulturo, inovativno podjetništvo in ozaveščanje mladih je prejela **Karmen Koren**. Leta 2017 je v Kobaridu odprla trgovino z vintage oblačili Reinkarmika, s katero spodbuja ponovno uporabo, popravljanje in predelavo oblačil. Šest let kasneje je dejavnost razširila s Studiem Reinkarmika, namenjenim ustvarjanju, šivanju in izobraževanju. Na delavnicah mlade ozavešča o vplivih modne industrije in trajnostni potrošnji.

PRIZNANJE za raziskovanje zgodovinskega spomina in krepitev mednarodnih vezi je prejela **Katja Pignatari**. Med študijem etnologije je raziskovala življenje v Kobaridu med drugo svetovno vojno, zlasti položaj žensk. Pozneje je navezala stike s potomci ameriških letalcev, ki so se po strmoglavljenju bombnika pri Kobaridu s pomočjo domačinov rešili pred zajetjem. Prevedla je knjigo Billa Pettyja Pogrešan v akciji: 72 dni za sovražnikovo črto, sodelovala pri obisku njegovih sorodnikov ter s Pettyjevima vnukinjama in kustosinjo Kobariškega muzeja pripravila razstavo Reševanje v dolini Soče.

Utrinki

brez zaključnega izleta, za katerega smo zbirali denar. Ob solidarnostni pomoči, ki je za obnovo prihajala iz Jugoslavije, je veljalo, da izlet ni primeren, zato smo zbrani denar namenili dobrodelnosti.

Leta 1976 nas je osnovno šolo končalo 94 v treh razredih. Šolsko pot smo začeli leta 1968 v Kobaridu ter na podružničnih šolah v Breginju, Borjani, Kredu, Smasteh, na Livku in v Drežnici. Vezi iz šolskih let ohranjamo še danes.

Oktobra smo se ob 50-letnici znova srečali. Obujali smo spomine na šolske dogodivščine, prve simpatije, trenutke pred tablo in zahtevno leto 1976 ter izvedeli, kam so nas vodile življenjske poti.

Ob jubileju so bili zbrani tudi podatki o številu učencev, ki so v posameznih desetletjih zaključili kobariško osnovno šolo. Leta 1976 jih je bilo 94, leta 1986 48, leta 1996 57, leta 2006 50, leta 2016 29 in leta 2026 58. Leta 2021 se je v Občini Kobarid rodilo 21 otrok, ki bi ob običajnem poteku šolanja osnovno šolo zaključili leta 2036. Dejansko število devetošolcev se lahko zaradi selitev in drugih okoliščin razlikuje.

Naslednjič se bomo srečali leta 2028, ko bo minilo 60 let, odkar smo prvič prestopili šolski prag.

Vesna Kozar

JESTIVAL OKUSOV IN UMETNOSTI V KOBARIDU

Kobarid – Na prvo oktobrsko soboto je Kobarid postal stičišče lokalnih okusov, umetnosti in domače ustvarjalnosti. Letošnji, 13. Jestival okusov in umetnosti, je potekal 2. in 3. oktobra ter ponudil pester kulinarični, kulturni in ustvarjalni program.

Dogajanje se je začelo v petek, 2. oktobra, v Zeleni hiši – TIC Kobarid z odprtjem razstave botaničnih ilustracij Iz narave v umetnost avtorice **Ann Yvonee Bernik**, predavanjem botanika dr. **Nejca Jogana** in nastopom učencev Glasbene šole Tolmin.

Osrednje festivalsko dogajanje je v soboto, 3. oktobra, potekalo na kobariškem trgu, kjer se je na tržnici predstavilo več kot 40 ponudnikov lokalnih dobrot, pijač ter rokodelskih in umetniških izdelkov. Posebno mesto so imeli kobariški štruklji, ena najbolj prepoznavnih kulinaričnih posebnosti Kobariškega. Njihovo pripravo so obiskovalci lahko spoznali na prikazu in delavnici izdelave, ki jo je izvedla Postaja Poljana.

Program so obogatili nastop Folklorne skupine Razor, kulinarični prikaz **Valterja Kramarja** (Hiša Polonka) in **Erika Batagelja** (Bistro 9:45) ter ulični nastop tria Ne joči pevec. Za najmlajše in družine so v sodelovanju s Triglavskim narodnim parkom pripravili delavnice v okviru Dnevov ▶

DENARNO NAGRADO za dolgoletno pedagoško delo in ohranjanje lokalne kulturne dediščine je prejela **Lenka Raspet**. Poučevala je v Breginju in Kobaridu, kjer je bila dva mandata tudi ravnateljica. Kot vodnica Kobariškega muzeja je predstavljala dediščino soške fronte, pripravljala pa je tudi potopisna predavanja. V knjigi Sedlo skozi čas je predstavila zgodovino Sedla oziroma Sejske fare, ki je obsegala vasi Stanovišče, Homec, Podbela in Sedlo. Gradivo je več let zbirala v arhivih, knjižnicah in pogovorih z domačini.

DENARNO NAGRADO za predanost vzgoji otrok in prostovoljstvu so prejeli animatorji **Oratorija Kobarid**. Oratorij, katerega začetki segajo v leto 2003, vsako poletje otrokom od prvega do osmega razreda ponuja petdnevni program iger, delavnic in pohodov, devetošolci pa se lahko vključijo kot pomočniki animatorjev. Letos se je programa udeležilo 78 otrok, zanje pa je skrbelo rekordnih 40 prostovoljnih animatorjev, ki se nanj pripravljajo že od januarja. Številni so bili nekoč tudi sami udeleženci oratorija.

Tretjo DENARNO NAGRADO je za 40-letno ohranjanje pevske tradicije in povezovanje Posočja ter Benečije prejelo **Kulturno društvo Mešani pevski zbor Sveti Anton Kobarid**. Zbor sodeluje pri bogoslužjih, kulturnih prireditvah in občinskih dogodkih ter pripravlja koncerte, med drugim tudi z Otom Pestnerjem. Štiridesetletnico je v letošnjem letu obeležil s koncertom Pesem vere živi naprej!, na katerem sta sodelovala mladinska zbora iz Libušnjega in Kobarida. Sodeluje s slovenskimi kulturnimi organizacijami v Benečiji, leta 2024 pa je z Oktetom Simon Gregorčič gostoval v bavarskem Brannenburgu. Ministrstvo za kulturo mu je podelilo status društva v javnem interesu na področju kulture.

ZAHVALO ŽUPANA za več kot 70 let delovanja ter dosežke na področju gasilstva, zaščite in reševanja je prejela **Gasilska zveza Kobarid**. Povezuje prostovoljna gasilska društva Kobarid, Breginj in Drežnica. Njeni začetki segajo v leto 1955, po ponovni ustanovitvi Občine Kobarid pa je bila 23. maja 1996 ponovno ustanovljena tudi gasilska zveza.

Skrbi za usklajevanje gasilskih društev, strokovno usposabljanje, požarno preventivo ter zaščito in reševanje. Pomembno vlogo je imela ob potresih in drugih naravnih nesrečah v Posočju, posebno pozornost pa namenja delu z mladimi ter sodelovanju s Civilno zaščito Občine Kobarid in širšo gasilsko organizacijo.

Občina Kobarid

Občina Kobarid prejela srebrni certifikat ISSO

Občina Kobarid je prejela srebrni certifikat ISSO za letošnje leto, ki ga v okviru projekta ***Zlati kamen*** podeljujejo občinam za doseženo raven razvojne uspešnosti in kakovosti življenja. Certifikat potrjuje prizadevanja občine za trajnostni razvoj in zagotavljanje kakovostnega življenjskega okolja za občanke in občane.

Certifikat ISSO temelji na sistemu kazalnikov, ki omogočajo celovit vpogled v razvojno stanje občine na različnih področjih. Pri ocenjevanju se upoštevajo številni dejavniki, povezani z gospodarstvom, demografijo, izobraževanjem, življenjskim standardom, okoljem in drugimi pomembnimi vidiki razvoja lokalne skupnosti.

OBČINA KOBARID JE ZA LETOŠNJE LETO PREJELA SREBRNI CERTIFIKAT ISSO V OKVIRU PROJEKTA ZLATI KAMEN, *ki potrjuje doseženo raven razvojne uspešnosti in kakovosti življenja v občini.*

Srebrni certifikat je priznanje dosedanjemu delu in prizadevanjem za uravnotežen razvoj občine, obenem pa spodbuda za nadaljnje delo. Občina Kobarid si tudi v prihodnje prizadeva za odgovorno upravljanje, izboljševanje življenjskih pogojev ter ohranjanje naravnih in kulturnih vrednot, ki pomembno oblikujejo identiteto njenih krajev.

Prejeti certifikat tako predstavlja dodatno spodbudo za skupno ustvarjanje občine, v kateri je prijetno živeti, delati in ustvarjati.

Besedilo in foto: Občina Kobarid

Slovesno odprtje Centra za zaščito in reševanje Kobarid

V Kobaridu so 24. oktobra slovesno odprli novi ***Center za zaščito in reševanje Kobarid***, ki združuje ključne službe za pomoč ob nesrečah in drugih izrednih dogodkih. Naložba, vredna dobre štiri milijone evrov, je ena največjih v zgodovini ***Občine Kobarid*** in zagotavlja sodobnejše pogoje za delovanje reševalnih organizacij.

Zbrane sta nagovorila župan **Mar-**

Utrinki

KOBARID JE 2. IN 3. OKTOBRA GOSTIL 13. JESTIVAL OKUSOV IN UMETNOSTI*, na katerem se je predstavilo več kot 40 ponudnikov lokalnih dobrot in izdelkov.* ***Foto: Matevž Manfreda***

NA MATAJURJU JE 6. SEPTEMBRA POTEKAL JUBILEJNI 50. GORSKI PRAZNIK*, zbrane pa je nagovoril tudi kobariški župan* **Marko Matajurc***.*

▶ evropske kulturne dediščine, otroško predstavo pa je izvedlo gledališče Pravljičarna. Festivalski dan se je zaključil z večernim koncertom **Vlada Kreslina** in Malih bogov.

Organizatorji so se za soustvarjanje dogodka zahvalili vsem ponudnikom, ustvarjalcem, nastopajočim, partnerjem in obiskovalcem ter jih povabili na 14. Jestival, predviden v prihodnjem letu.

Občina Kobarid

JUBILEJNI 50. GORSKI PRAZNIK NA MATAJURJU

Matajur – Na Matajurju je 6. septembra potekal jubilejni 50. Gorski praznik, ki tradicionalno združuje ljudi vsako prvo nedeljo v septembru. Tokratna prireditev je bila še posebej slovesna, saj je zaznamovala že 50. izvedbo tega tradicionalnega dogodka.

Praznik je organizirala Skupnost gorskega območja Nadiža in Ter v

***V KOBARIDU SO 24. OKTOBRA SLOVESNO ODPRLI NOVI CENTER ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE**, vreden dobre štiri milijone evrov, ki na približno 1.700 kvadratnih metrih uporabnih površin združuje gasilce, civilno zaščito, gorske reševalce in druge organizacije za pomoč ob nesrečah.*

ko Matajurc in **Srečko Šestan**, poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije ter vršilec dolžnosti generalnega direktorja Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Pri slavnostnem prerezu traku so poleg njiju sodelovali **Milan Ivančič**, najstarejši član Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Kobarid, ki je v društvu od leta 1952, predstavnik kobariške enote Gorske reševalne službe Tolmin, alpinist in veteran **Albin Kapitan**, ter poveljnik Civilne zaščite Občine Kobarid **Aleksander Vončina**. Ivančičeva udeležba je bila tudi poklon dolgoletni tradiciji kobariškega prostovoljnega gasilstva.

Z odprtjem centra se je uresničila dolgoletna potreba po skupnih, ustrezno opremljenih prostorih za službe zaščite in reševanja, ki so doslej delovale na različnih lokacijah, pogosto v prostorsko omejenih razmerah.

Center obsega približno 1.700 kvadratnih metrov uporabnih površin. V njem bodo delovali ***PGD Kobarid***, ***Gasilska zveza Kobarid***, ***Civilna zaščita Občine Kobarid***, kobariška skupina ***Gorske reševalne službe Tolmin, Rdeči križ***, ***Karitas***, radioamaterji ter druge organizacije, vključene v sistem zaščite in reševanja. Skupna lokacija bo omogočala lažjo izmenjavo informacij, skupno usposabljanje in učinkovitejše usklajevanje ob zahtevnejših intervencijah.

Poseben pomen ima center za PGD Kobarid, katerega člani poleg gašenja požarov posredujejo tudi ob prometnih nesrečah, naravnih ujmah in drugih dogodkih. Novi prostori zagotavljajo boljše pogoje za shranjevanje intervencijskih vozil in opreme, pripravo na intervencije, usposabljanje ter vsakodnevno delo.

Pomen centra je velik tudi zaradi naravnih in geografskih značilnosti Posočja, kjer so reševalne službe izpostavljene potresom, poplavam, plazovom, požarom ter prometnim in gorskim nesrečam. Dodatne izzive prinaša velik obisk gora, Soče in drugih znamenitosti. Lokacija centra omogoča hiter dostop intervencijskih vozil do cestnega omrežja, njegova zasnova pa skupno koordinacijo več služb ob zahtevnejših dogodkih.

Za naložbo so bila med drugim zagotovljena državna sredstva za popotresno obnovo starega gasilskega doma v višini več kot 743 tisoč evrov, sredstva na podlagi Zakona o Triglavskem narodnem parku ter sredstva Občine Kobarid. Projekt je zahteval večletno načrtovanje, pridobivanje sredstev in sodelovanje številnih posameznikov, organizacij ter institucij.

Novi center predstavlja pomembno pridobitev za sodelovanje in operativno pripravljenost reševalnih služb ter zagotavljanje varnosti prebivalcev in obiskovalcev Kobarida ter širšega Posočja.

Besedilo in foto: Občina Kobarid

Podpisan dogovor o uporabi prostorov novega centra za zaščito in reševanje

Župan Občine Kobarid **Marko Matajurc** in predsednik Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Kobarid **Saša Rosič** sta podpisala dogovor o nameri sklenitve pogodbe o oddaji prostorov v novem Centru za zaščito in

Utrinki

sodelovanju z občinami in društvi. Slovesnosti se je udeležil tudi župan Občine Kobarid **Marko Matajurc**, ki je nagovoril zbrane, kulturni program pa je sooblikoval pevski zbor Planinska roža.

Besedilo in foto: Občina Kobarid

KOBARIŠKI MUZEJ ZABELEŽIL DVA MILIJONA OBISKOVALCEV

Kobarid – Zgodba Kobariškega muzeja se je začela s pobudo domačinov, ki so želeli ohraniti spomin na soško fronto in njeno sporočilo približati javnosti. Zelo hitro po odprtju oktobra 1990 je muzej prerasel lokalne okvire in se uveljavil kot prepoznaven muzej prve svetovne vojne v širšem evropskem prostoru.

Avgusta je muzej obiskal dvomilijonti obiskovalec, s čimer je dosegel pomemben mejnik v svojem delovanju. Jubilejni obiskovalec je bil **Alessandro Bristot** iz Italije, vodja skupine skavtov iz Pordenona, ki je po ogledu muzeja skupaj s svojo skupino pot nadaljeval peš po Poti miru do Gorice.

DIREKTOR MUZEJA MAG.* MARTIN ŠOLAR *JE DVOMILIJONTEMU OBISKOVALCU PODARIL ITALIJANSKI PREVOD GREGORČIČEVIH POEZIJ IN ZBIRKO PUBLIKACIJ KOBARIŠKEGA MUZEJA. Foto: arhiv Kobariškega muzeja

Dva milijona obiskovalcev kaže, da zgodovina soške fronte ostaja pomemben del kolektivnega spomina tudi danes. V ospredju pripovedi Kobariškega muzeja je človek in osebne zgodbe vojakov različnih narodnosti, ki obiskovalcem približujejo tragičnost dogajanja na soški fronti.

Kobariški muzej nam pomaga razumeti preteklost in nas opominja na tragične posledice vojne. S svojim poslanstvom krepi zavedanje o vrednoti miru ter skrbi, da dediščina soške fronte ostaja pomemben opomin nam in prihodnjim generacijam.

Suzana Hvala

ZAŽIVELA JE RAZSTAVA CIERKVA LUCIANA KRAJNIKA V BREGINJU

Breginj – V starem vaškem jedru Breginja so 20. septembra odprli likovno razstavo zamejskega umetnika **Luigija Moderiana**, posvečeno spominu na duhovnika **Lucijana Krajnika**. Dvanajst postaj križevega pota simbolno predstavlja dvanajst postaj njegovega življenja, umetniška dela pa prikazujejo spomine, kraje in kulturno dediščino, povezane z njegovim delovanjem.

Kulturni program so obogatili pevke in pevci zbora Naše vasi iz Tipane, ki ohranja slovensko pesem in kulturno ▶

ŽUPAN* MARKO MATAJURC *IN PREDSEDNIK PGD KOBARID* SAŠA ROSIČ *STA PODPISALA DOGOVOR O BREZPLAČNI UPORABI PROSTOROV *v novem Centru za zaščito in reševanje Kobarid.*

SVETOVALEC MINISTRA ZA ZDRAVJE* ERMIN HVALICA *JE OKTOBRA OBISKAL OBČINO KOBARID, *kjer se je z županom* **Markom Matajurcem** *in podžupanom* **Darkom Rosičem** *pogovarjal predvsem o ohranitvi lekarne ter prihodnosti stavbe* ***ZP Kobarid.***

reševanje Kobarid v brezplačno uporabo. Dogovor opredeljuje razmerja med ***Občino Kobarid*** kot lastnico novega centra in ***PGD Kobarid***, ki bo v njem pridobilo svoje prostore.

Novi center predstavlja pomembno pridobitev za občino in širše območje, saj bo pod eno streho združeval organizacije in službe s področja zaščite, reševanja, pomoči ter humanitarnih dejavnosti. S tem bodo zagotovljeni pogoji za njihovo delovanje in medsebojno sodelovanje.

Besedilo in foto: Občina Kobarid

Obisk svetovalca ministra za zdravje Ermina Hvalice v Kobaridu

Občino Kobarid je 2. oktobra obiskal svetovalec ministra za zdravje **Ermin Hvalica**, ki sta ga na sedežu občine sprejela župan **Marko Matajurc** in podžupan **Darko Rosič**.

Srečanje je bilo namenjeno pogovoru o aktualnih vprašanjih s področja zdravstvenega varstva v občini, predvsem o ohranitvi lekarne v Kobaridu ter stanju in prihodnosti stavbe ***Zdravstvene postaje*** (ZP) ***Kobarid*** (nekdanje policijske postaje).

Župan in podžupan sta poudarila pomen ohranjanja zdravstvenih in lekarniških storitev v Kobaridu. Zaradi oddaljenosti od večjih zdravstvenih središč in razpršene poselitve je dostopnost osnovne zdravstvene oskrbe za prebivalce občine še posebej pomembna.

Pomemben del pogovora so namenili tudi zagotavljanju ustreznih prostorov za izvajanje zdravstvene dejavnosti v ZP Kobarid. Občinska predstavnika sta izpostavila potrebe lokalnega okolja ter pomen primernih prostorskih pogojev za kakovostno obravnavo pacientov in delo zdravstvenega osebja.

Sogovorniki so spregovorili tudi o prihodnosti lekarniške dejavnosti. Občina si prizadeva za ohranitev lekarne v Kobaridu, saj je ta pomemben del osnovne zdravstvene oskrbe prebivalcev kraja in širšega območja.

Obisk je bil priložnost za neposredno predstavitev razmer, potreb in izzivov na področju lokalnega zdravstvenega varstva ter izmenjavo pogledov o možnostih njihovega reševanja.

Občina Kobarid si še naprej prizadeva za dialog z ***Ministrstvom za zdravje*** in drugimi pristojnimi institucijami ter za ohranitev in izboljšanje dostopnosti zdravstvenih in lekarniških storitev za svoje prebivalce.

Besedilo in foto: Občina Kobarid

Novo šolsko leto v znamenju posodobitev

V šolskem letu 2026/2027 ***OŠ Simona Gregorčiča Kobarid*** obiskuje 347 učencev, od tega 296 centralno šolo v Kobaridu, 12 podružnično šolo v Breginju, 18 v Drežnici in 21 v Smasteh. Šola izvaja celoten obvezni program, pri glasbeni umetnosti, gospodinjstvu in delu športnega programa pa se je ob začetku šolskega leta soočala s pomanjkanjem ustrezno usposobljenega kadra.

Šolski prag je prvič prestopilo 27 prvošolcev, od tega 17 v Kobaridu, pet v Drežnici, trije v Smasteh in dva v Breginju. Ob začetku pouka so jim

Utrinki

izročilo v Terskih dolinah. Dogodka so se udeležili tudi predstavniki Občine Kobarid, Krajevne skupnosti (KS) Breginj, Likovnega društva Beneških umetnikov in drugi sodelujoči.

Ob odprtju so Luigiju Moderianu podelili priznanje za prispevek k ohranjanju kulturne dediščine. Izročila sta mu ga predsednica Razvojnega društva Breginjski kot **Vanessa Marcola** in predsednik KS Breginj **Srečko Gašperut**.

Po uradnem delu je sledilo druženje ob domačih dobrotah, ki so jih pripravile domačinke. **Pavel Tonkli** je na starem kurišču po tradicionalnem postopku pripravil *krompirjouko*, značilno jed, ki ohranja spomin na nekdanje življenje v teh krajih.

Ob razstavi so slovesno odprli tudi

V BREGINJU SO ODPRLI LIKOVNO RAZSTAVO ZAMEJSKEGA UMETNIKA* LUIGIJA MODERIANA,** *posvečeno spominu na duhovnika* **Lucijana Krajnika**, *umetniku pa so ob tej priložnosti podelili priznanje za prispevek k ohranjanju kulturne dediščine.* ***Foto: Nataša Baloh

trgovino Pod Lindo s turistično-informacijsko točko, namenjeno tudi predstavitvi izdelkov domačih obrtnikov in pridelovalcev lokalnih dobrot.

Dogodek je povezal kulturno ustvarjanje, ohranjanje lokalnih običajev in sodelovanje skupnosti na obeh straneh meje. Organizatorji so se za sodelovanje zahvalili nastopajočim, govornikom, domačinkam, drugim sodelujočim in obiskovalcem.

Razvojno društvo Breginjski kot

KO NA VRSNEM OŽIVIJO STARA OPRAVILA

Vrsno – Legenda.fest je avgusta na tradicionalno etnološko-družabno prireditev na Vrsno znova privabil številne obiskovalce. Za razliko od prejšnjih let dogodka tokrat ni povezovala osrednja tematska nit, temveč

V NOVO ŠOLSKO LETO JE V OBČINI KOBARID ZAKORAKALO 347 OSNOVNOŠOLCEV IN 112 VRTČEVSKIH OTROK, MED NJIMI 27 PRVOŠOLCEV, *poletje pa so zaznamovale tudi številne naložbe in vzdrževalna dela na šolah in vrtcih.*

pripravili poseben sprejem, ki so se ga poleg ravnatelja **Simona Skočirja** in pomočnice ravnatelja **Petre Škrjanc** udeležili tudi župan **Marko Matajurc** v Kobaridu, podžupanja **Urška Miklavič** v Drežnici in Smasteh ter podžupan **Darko Rosič** v Breginju. Občina je prvošolce obdarila s slovensko zastavo, besediloma himne in pesmi *Slovenec sem*, županovo čestitko, slikanico *Goriški Slavček* ter celoletnim nezgodnim zavarovanjem. Zbrane je nagovoril in obdaril tudi **Vojko Fon**, predstavnik ***Medobčinske uprave občin Bovec, Kobarid, Tolmin in Kanal ob Soči***.

V vrtčevske enote je vključenih 112 otrok, od tega 69 v Kobaridu, 17 v Breginju, 14 v Drežnici in 12 v Smasteh. Na novo se jih je vpisalo 28, največ v Kobaridu (17) in Drežnici (sedem), po dva pa v Smasteh in Breginju.

Občina Kobarid je v proračunu za letošnje leto 245 tisoč evrov namenila vzdrževanju in opremi šol ter vrtcev, dodatnih 200 tisoč evrov pa prenovi kurilnih naprav in ogrevalnih sistemov na podružničnih šolah v Drežnici in Breginju. Med poletnimi počitnicami so na centralni šoli v Kobaridu obnovili streho, uredili vhodno ploščad ter namestili nova vhodna vrata in videofon. Z novim šolskim letom so uvedli tudi spremenjen režim vstopanja v šolo zaradi večje varnosti. Na podružnični šoli v Breginju so v celoti prenovili šolsko kuhinjo.

Za redne šolske prevoze in posebne prevoze otrok s posebnimi potrebami v vzgojno-izobraževalne ustanove v drugih občinah je občina v letošnjem letu namenila več kot 407 tisoč evrov.

Ob začetku pouka je ***Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kobarid*** pripravil načrt aktivnosti za varnejše šolske poti. V prvih šolskih dneh so bili policisti in redarji prisotni na prehodih za pešce ter drugih prometno izpostavljenih mestih. Za varnost otrok, predvsem najmlajših, pa ostajata previdnost in odgovorno ravnanje vseh udeležencev v prometu pomembna skozi vse leto.

Besedilo in foto: Občina Kobarid

Novi koraki v razvoju kolesarstva na Kobariškem

V Kobaridu in na Livku je 11. septembra potekal kolesarski dogodek, ki je kljub deževnemu vremenu združil predstavitev odseka državne kolesarske povezave, skupno kolesarsko turo in odprtje pametne kolesarske postaje na Livku.

V Kulturnem domu Simona Gregorčiča Kobarid so predstavili 4.850 metrov dolg odsek državne kolesarske povezave D7 med Starim selom in Kobaridom, urejen avgusta lani v okviru projekta *ADRIONCYCLETOUR*. Naložbo je sofinancirala Evropska unija v okviru programa *Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021–2027*, del sredstev pa je zagotovila ***Občina Kobarid***.

Odsek je del državne povezave D7 od Robiča prek Kobarida, Mosta na Soči, Nove Gorice in Divače do Jelšan ter se navezuje na širše evropsko kolesarsko omrežje, med drugim na traso Alpe–Jadran in jadransko-jonsko kolesarsko povezavo. V okviru ureditve

V KOBARIDU IN NA LIVKU SO 11. SEPTEMBRA PREDSTAVILI NOVO KOLESARSKO POVEZAVO IN ODPRLI PAMETNO KOLESARSKO POSTAJO, *dogodek pa je s skupno kolesarsko turo povezal tudi ambasador* **Andrej Hauptman**.

Utrinki

so organizatorji skupaj z vaščani pripravili več različnih prikazov starih opravil in nekdanjega vaškega življenja.

Ob pokušini sveže praženega *kafeta* so si obiskovalci lahko ogledali podkovanje konja, spremljali partijo kart med vaškimi kvatropirci in brušenje nožev na brusnem kamnu. Vaški možje so na travniku klepali kose in nato s pokošeno travo postavili *ostrgače*. Veliko zanimanja, zlasti med otroki, je požela »krava«, pri kateri so se lahko preizkusili v ročni molži. Dogodek je pritegnil tudi številne tuje obiskovalce, posebno pozornost pa sta vzbudila spuščanje *brjmni po drat* in pokušina domačih štrukljev. Na vaškem trgu je bila čez dan postavljena še foto točka za spominsko fotografijo s starinskim pridihom.

LEGENDA.FEST JE NA VRSNEM OBUDIL NEKDANJA VAŠKA OPRAVILA IN OBIČAJE *ter z raznolikim dogajanjem povezal domačine, obiskovalce in različne generacije.*

Ko se je dan prevesil v večer, je pri rojstni hiši **Simona Gregorčiča** v sodelovanju s Tolminskim muzejem potekal kulturni program. Nastopili so kantavtor **Borut Skočir**, beneška pesnica **Marina Černetič** in gledališka skupina Folklorne skupine Razor. Po zabavnih kmečkih igrah se je dogajanje nadaljevalo z druženjem in plesom ob glasbi Ansambla Petan.

Tudi letošnji Legenda.fest je pokazal, da zanimanje za nekdanje življenje na vasi in ohranjanje lokalne dediščine ostaja živo. Pomemben del dogodka so domačini, ki že vrsto let sodelujejo z mladimi iz turističnega društva ter pomagajo pri njegovi izvedbi. Legenda.fest tako ni le priložnost za obujanje spominov na nekdanje življenje na Vrsnem, temveč tudi za povezovanje različnih generacij in prenos znanja o lokalnih običajih.

Besedilo in foto: Luka Kavčič,
TD Planinski raj Vrsno

je bilo na tem odseku naknadno vzpostavljeno tudi novo kolesarsko postajališče, izvedene pa so bile še druge izboljšave.

Po predstavitvi so udeleženci novo povezavo preizkusili tudi na terenu in pot nadaljevali po livškem klancu do Livka. Kolesarsko karavano je vodil nekdanji vrhunski kolesar in športni direktor ekipe UAE Team Emirates XRG **Andrej Hauptman**, ambasador dogodka.

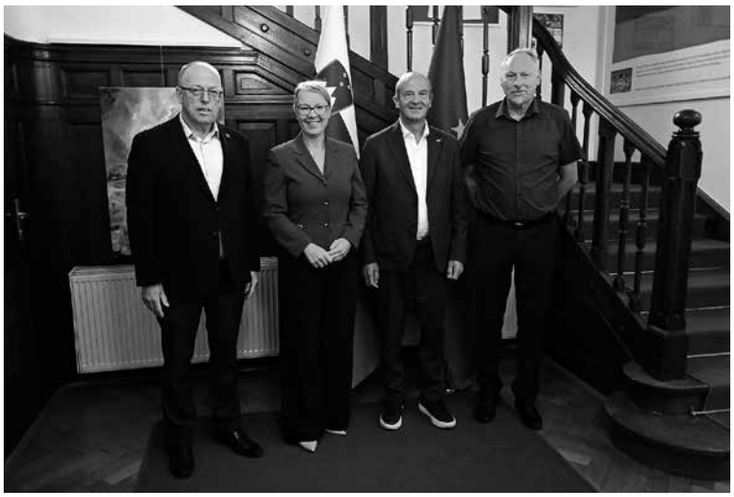
Na Livku so nato odprli pametno kolesarsko postajo, vzpostavljeno v okviru projekta *CycleProMotion*, pri katerem je Občina Kobarid sodelovala kot soinvestitorka in pridružena partnerica. Postaja je opremljena z dvema mizama, štirimi klopmi, stojali za kolesa, petimi priključki za polnjenje električnih koles, priključki za mobilne naprave, brezžičnim omrežjem Wi-Fi, LED-razsvetljavo in osnovnim orodjem za popravila. Pokrit prostor omogoča počitek v zavetju pred vremenskimi vplivi, električno energijo pa zagotavlja sončna elektrarna na strehi.

Načrtovana je tudi nadgradnja z interaktivnimi digitalnimi vsebinami o kolesarskih poteh, znamenitostih, turistični ponudbi in možnostih nadaljevanja poti.

Dogodek je bil tudi priložnost za srečanje in krepitev sodelovanja med partnerji iz Slovenije in Italije ter nadaljnji razvoj kolesarske infrastrukture in trajnostne mobilnosti.

Projekta ADRIONCYCLETOUR in CycleProMotion sta sofinancirana s sredstvi Evropske unije v okviru programa Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021–2027.

Besedilo in foto: Občina Kobarid

NA SREČANJU S PREDSTAVNIKOMA DRŽAVE O TESNEJŠEM POVEZOVANJU POSOČJA IN BENEŠKE SLOVENIJE, *predvsem o vzpostavitvi čezmejne kolesarske povezave in ustanovitvi* ***EZTS Skupne doline – Valli Condivise****.*

Krepitev čezmejnega sodelovanja med Posočjem in Beneško Slovenijo

Župan Občine Kobarid **Marko Matajurc** in predsednik Skupnosti gorskega območja Nadiža in Ter **Antonio Comugnaro** sta se 23. septembra srečala z državno sekretarko na Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. **Heleno Jaklitsch**. Srečanja se je udeležil tudi državni sekretar na Ministrstvu za lokalno upravo, kohezijo in regionalni razvoj **Ivan Meglič**.

Udeleženci so se pogovarjali o možnostih tesnejšega čezmejnega sodelovanja ter povezovanja razvojnih prizadevanj obmejnih občin z regionalno in kohezijsko politiko.

Osrednja tema srečanja je bil projekt kolesarske poti Kobarid–Robič–Italija, pri katerem so predstavili tudi izzive umeščanja v prostor. Nova kolesarska povezava bi tesneje povezala Posočje in Beneško Slovenijo ter prispevala k razvoju trajnostnega turizma, lokalnega gospodarstva in večji prepoznavnosti območja. Hkrati bi obiskovalcem omogočila lažje odkrivanje krajev ob meji ter spoznavanje njihove slovenske kulturne in jezikovne dediščine.

Beseda je tekla tudi o ustanavljanju ***Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje*** (EZTS) ***Skupne doline – Valli Condivise***. Župan in predsednik gorske skupnosti sta predstavila dosedanji potek ustanavljanja, načrtovane aktivnosti in predvideno časovnico. Združenje naj bi omogočilo učinkovitejše načrtovanje in izvajanje skupnih razvojnih projektov ter usklajeno delovanje občin v prihodnjem finančnem obdobju.

Takšno čezmejno povezovanje je še posebej pomembno za slovensko skupnost v Beneški Sloveniji, saj prispeva k ohranjanju tesnih stikov s Slovenijo in razvoju lokalnega okolja. S skupnim načrtovanjem in sodelovanjem lahko občine ustvarjajo boljše življenjske razmere ter nove priložnosti za prebivalce na obeh straneh meje.

Državna sekretarja sta na srečanju izrazila podporo prizadevanjem za vzpostavitev kolesarske poti in ustanovitev EZTS Skupne doline.

Besedilo in foto: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Hop On Hop Off Kobarid letos z rekordnim številom potnikov

Brezplačni prevozi Hop On Hop Off Kobarid so v letošnjem letu povezovali Kobarid z okoliškimi kraji, turističnimi znamenitostmi, pohodniškimi izhodišči in kopališči ob Nadiži. Skupno so prepeljali rekordnih 2.727 potnikov, kar je 747 oziroma 37,7 odstotka več kot v preteklem letu.

Občina Kobarid z brezplačnimi prevozi Hop On Hop Off spodbuja trajnostno mobilnost ter domačinom in obiskovalcem omogoča raziskovanje občine brez osebnega avtomobila. V glavni poletni sezoni, od 6. julija do 23. avgusta, sta prevoze izvajala dva kombija – električni kombi, ki ga je zagotovil ***Triglavski narodni park*** (TNP), in kombi zunanjega izvajalca. Pet linij je povezovalo Kobarid s Planino Kuhinja, Drežnico in Gornjimi Drežniškimi Ravnami, Kolovratom, Breginjskim kotom ter Robičem.

Poleti so prepeljali 2.615 potnikov. Največ jih je uporabilo linijo K1 proti Vrsnemu in Planini Kuhinja (956), sledili sta linija K3 skozi Breginjski

Utrinki

ŽUPAN MARKO MATAJURC OBISKAL STOLETNICO MARIJO GOLOB

Tolmin – **Marija Golob** z Livka je 6. avgusta praznovala svoj 100. rojstni dan. Ob visokem življenjskem jubileju sta jo v Domu upokojencev (DU) Tolmin, kjer biva, obiskala župan Občine Kobarid **Marko Matajurc** in podžupanja **Urška Miklavič**. V svojem imenu in imenu občine sta ji iskreno čestitala ter zaželela predvsem trdnega zdravja, osebnega zadovoljstva in še veliko prijetnih dni.

Stoletni jubilej je izjemen mejnik, ki priča o bogastvu življenjskih izkušenj in številnih zgodbah, ki so zaznamovale dolgo življenjsko pot slavljenke. Gospa Marija je praznovala v krogu sorodnikov, prijateljev in zaposlenih v DU Tolmin, ki ji s predanostjo in toplino lepšajo vsakdan.

MARIJA GOLOB ***Z LIVKA JE 6. AVGUSTA PRAZNOVALA 100. ROJSTNI DAN****, ob katerem sta ji v DU Tolmin čestitala župan* **Marko Matajurc** *in podžupanja* **Urška Miklavič***.* ***Foto: DU Tolmin***

Na srečanju so skupaj obudili spomine na njeno življenjsko pot, župan pa ji je v imenu občine izročil šopek cvetja in zlati kipec Simona Gregorčiča s posvetilom v znak spoštovanja in iskrenih čestitk ob častitljivem jubileju.

V domu so slavljenki pripravili prisr-

***BREZPLAČNI PREVOZI HOP ON HOP OFF KOBARID SO V LETOŠNJEM LETU PREPELJALI REKORDNIH 2.727 POTNIKOV**, kar je 37,7 odstotka več kot leto prej, največ zanimanja pa je bilo za povezave proti Planini Kuhinja, skozi Breginjski kot in do Robiča.*

TURISTIČNA SEZONA V OBČINI KOBARID JE POSTREGLA Z RASTJO NOČITEV IN OBISKA TURISTIČNIH ZNAMENITOSTI,** povečan obisk pa je znova opozoril na pomen trajnostnega upravljanja turizma in varovanja narave.* ***Foto: Jošt Gantar

kot (708) in linija K5 do Robiča (672). Linijo proti Drežnici in Gornjim Drežniškim Ravnam je uporabilo 175 potnikov, povezavo prek Livka na Kolovrat pa 104 potniki.

Največjo rast je zabeležila linija do Robiča, kjer se je število potnikov s 375 v lanskem letu povečalo na 672 v letošnjem letu, kar pomeni 79-odstotno rast. Na liniji proti Planini Kuhinja se je število potnikov povečalo za približno 29 odstotkov, skozi Breginjski kot za 26 odstotkov, proti Drežnici in Gornjim Drežniškim Ravnam pa za približno 27 odstotkov.

V okviru letošnjega *Evropskega tedna mobilnosti* so prevozi potekali tudi ob štirih septembrskih koncih tedna, skupaj osem dni, na linijah proti Planini Kuhinja in skozi Breginjski kot. Izvajal jih je **David Istenič** z električnim kombijem TNP. Septembra so prepeljali 112 potnikov, od tega 93 proti Planini Kuhinja in 19 skozi Breginjski kot. Septembra lani jih je bilo 43 oziroma 2,6-krat manj.

Občina Kobarid si v sodelovanju s TNP in izvajalci prevozov prizadeva za nadaljnji razvoj trajnostne mobilnosti ter izboljšanje dostopnosti turističnih območij.

Besedilo in foto: Občina Kobarid

Uspešna turistična sezona v Občini Kobarid

Poletna turistična sezona se je v ***Občini Kobarid*** zaključila z zelo dobrimi rezultati. Med januarjem in septembrom je bilo zabeleženih 251.287 nočitev, skoraj 16 odstotkov več kot v enakem obdobju prejšnjega leta. Povečan obisk so zabeležili tudi na priljubljenih turističnih točkah. Slap Kozjak je od 1. aprila do 15. oktobra obiskalo 141.714 obiskovalcev, slabih 30 odstotkov več kot v enakem obdobju preteklega leta.

Dobri rezultati so zaznamovali tudi plovno sezono na Soči. Od 15. marca do 15. septembra je bilo prodanih 70.862 dovolilnic za uporabo vstopno-izstopnih mest, pravico do njihove uporabe v vseh treh sektorjih pa je izkoristilo 238.975 oseb. Občina Kobarid je v tem obdobju s prodajo dovolilnic ustvarila 1.388.732,25 evra prihodkov. Zbrana sredstva so namenjena razvoju trajnostnega turizma, izboljšanju infrastrukture, večji varnosti plovbe, upravljanju vstopno-izstopnih mest in varovanju okolja.

Visoke poletne temperature so v Posočje privabile številne obiskovalce. Po podatkih ***Javnega zavoda Turizem Dolina Soče*** goste najbolj zanimajo naravne znamenitosti, pohodništvo, kolesarjenje in aktivnosti na Soči.

Povečan turistični obisk pa prinaša tudi izzive. Na nekaterih najbolj obremenjenih turističnih točkah je število obiskovalcev v najbolj vročih dneh presegalo zmogljivosti prostora, suša pa je močno znižala pretok Soče. Zato se odpirajo vprašanja nadaljnjega upravljanja turističnega obiska in določitve minimalnega pretoka reke, pri katerem so aktivnosti na Soči še sprejemljive.

Pomembna cilja nadaljnjega razvoja turizma v občini ostajata zmanjševanje vplivov množičnega obiska na okolje in dolgoročno ohranjanje naravnih danosti. K temu lahko prispevata tudi boljša razpršitev obiskovalcev po celotni občini in promocija manj obremenjenih turističnih točk.

Občina Kobarid

Pohod na Stol z drugačnim pogledom

Občina Kobarid je v okviru projekta *Interreg ITINERANT* razvila novo turistično doživetje, namenjeno spoznavanju in opazovanju ptic na območju Stola. Njegova travnata po-

Utrinki

čno praznovanje, polno toplih besed, nasmehov in dobrih želja. Gospa Marija se je pozornosti in prijetnega druženja iskreno razveselila.

Takšni jubileji so dragocena priložnost, da starejšim občankam in občanom izrazimo spoštovanje ter hvaležnost za njihove življenjske izkušnje, ki so pomemben del dediščine naše skupnosti. Gospe Mariji tudi ob tej priložnosti želimo še veliko zdravja in lepih trenutkov v krogu najbližjih.

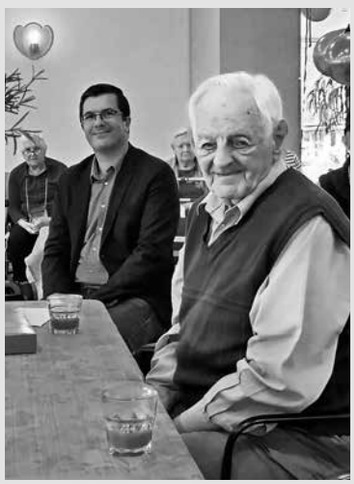
Marija Golob je bila letos že tretja občanka Občine Kobarid, ki je dopolnila sto let.

Občina Kobarid

ANTE BAŠIĆ IZ TOLMINA DOPOLNIL ČASTITLJIVIH STO LET

Tolmin – Doseči sto let je izjemen življenjski mejnik, ki si zasluži posebno pozornost in iskrene čestitke. V občini Tolmin smo se v preteklih letih razveselili že kar nekaj 100-letnih občank, 100-letni občani pa so precej redkejši. Ta častitljivi jubilej je 18. septembra praznoval **Ante Bašić** iz Tolmina.

Ob tej priložnosti so mu v tolminski enoti Doma upokojencev (DU) Podbrdo, kjer prebiva zadnja leta, pripravili prijetno praznovanje. Med drugimi so ga obiskali predstavniki Rdečega križa Slovenije – Območne-

ANTE BAŠIĆ ***IZ TOLMINA JE 18. SEPTEMBRA PRAZNOVAL 100. ROJSTNI DAN**, ob katerem so mu v tolminski enoti DU Podbrdo pripravili prijetno praznovanje.* ***Foto: arhiv Društva upokojencev občine Tolmin***

ga združenja Tolmin in Društva upokojencev občine Tolmin s prostovoljkami programa Starejši za starejše. V imenu Občine Tolmin in odsotnega župana **Alena Červa** je gospodu Anteju iskrene čestitke izrekel sodelavec **Matej Kavčič** ter mu izročil Županov sir. Prisotni stanovalci in obiskovalci so slavljencu tudi zapeli, pri čemer so posebej šle v uho izbrane dalmatinske pesmi, gospod Ante pa je pokazal, da še vedno zna zaigrati na orglice. Praznovanje je ▶

OBČINA KOBARID JE V OKVIRU PROJEKTA INTERREG ITINERANT RAZVILA NOVO TURISTIČNO DOŽIVETJE OPAZOVANJA PTIC NA STOLU *ter tako obiskovalcem približala bogat ptičji svet in pomen odgovornega obiskovanja narave.* ***Foto: arhiv Turizma Dolina Soče***

NA TRADICIONALNIH SPOMINSKIH SLOVESNOSTIH PRI ITALIJANSKI KOSTNICI IN NA KOBARIŠKEM POKOPALIŠČU *so se predstavniki Slovenije in Italije s polaganjem vencev poklonili padlim.*

bočja, skalnati travniki in gozdni robovi so življenjski prostor številnih redkih in ogroženih vrst ptic.

V okviru projekta je občina postavila dve turistični informacijski tabli, ki predstavljata naravne posebnosti in ptičji svet Stola, ter pripravila informativne zloženke v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku.

Novo turistično doživetje so javnosti prvič predstavili 19. septembra z vodenim pohodom *Opazovanje ptic na Stolu*, ki je potekal v okviru *Festivala pohodništva in kolesarjenja 2026*. Dogodek je Občina Kobarid pripravila v sodelovanju z ***Zavodom za turizem Dolina Soče***. Udeleženci so se iz središča Breginja proti Stolu podali pod vodstvom vodnice Planinske zveze Slovenije **Alenke Lužnik**, strokovni del o ptičah pa je izvedel prostovoljec ***Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije***.

Območje Stola ponuja možnosti za opazovanje številnih ptičjih vrst. Na travnatih pobočjih živita med drugim kosec, ena najbolj ogroženih travniških vrst ptic v Sloveniji, in repaljščica, prav tako ogrožena travniška gnezdilka. Skalnati travniki so življenjski prostor slegurja in kotorne, na prehodih med travniki in gozdnimi sestoji pa najdemo hribsko listnico.

Posebnost območja so tudi ujede. Med njimi je planinski orel, redek gnezdilec v Sloveniji. Stol je pomembno območje preleta ujed, ki med selitvami izkoriščajo termične zračne tokove. Med njimi so beloglavi jastrebi, ki se premikajo med gnezdišči na kvarnerskih otokih in prehranjevališči v Italiji, ter sršenarji, ki so med številnejšimi selivkami na tem območju.

Pri opazovanju ptic sta pomembna odgovorno ravnanje in spoštovanje njihovega življenjskega prostora. Posebno pozornost je treba nameniti dejavnostim, ki jih lahko vznemirjajo, med drugim zračnim športom, saj letalci in ujede uporabljajo iste termične tokove.

Pohod se je zaključil v starem vaškem jedru Breginja z druženjem ob lokalni hrani. Čeprav je bila udeležba manjša od pričakovane, so udeležencem predstavili novo turistično doživetje, ki povezuje pohodništvo, spoznavanje naravne dediščine in odgovorno obiskovanje območja Stola.

Projekt ITINERANT sofinancira Evropska unija v okviru programa Interreg VI-A Italija-Slovenija.

Občina Kobarid

Tradicionalna žalna slovesnost pri kostnici in na kobariškem pokopališču

Kot vsako leto so se tudi letos v Kobaridu na spominskih slovesnostih s polaganjem vencev pri italijanski kostnici in na pokopališču zbrali predstavniki slovenskih in italijanskih oblasti ter institucij. Na povabilo generalne konzulke Italije v Kopru **Simone Ciuffoni** so se slovesnosti udeležili državni sekretar Ministrstva za obrambo dr. **Erik Kopač**, veleposlanik Italije v Sloveniji **Giuseppe Cavagna**, župan Občine Kobarid **Marko Matajurc**, župan Občine Čedad **Attilio Vuga** ter drugi visoki gostje. Na tradicionalni žalni slovesnosti v spomin na padle v prvi svetovni vojni so zbrane goste nagovorili in položili vence. Z glasbenim nastopom so slovesnost počastili tudi člani kvinteta ***Slovenske vojske*** z izvedbo skladbe *Domovini*. Sledila je sveta maša z molitvijo za padle v izvedbi ***Zbora Združenja Korpusa Alpinov, Odsek Čedad***. Po slovesnosti pri kostnici so se predstavniki oblasti in zbrani gostje s polaganjem vencev poklonili tudi padlim borcem narodnoosvobodilnega boja, ki so pokopani na pokopališču v Kobaridu. Zbrane je nagovoril **Rok Uršič**, predsednik ***Združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Bovec, Kobarid in Tolmin***.

Besedilo in foto: Občina Kobarid

Utrinki

seveda zaokrožila torta velikanka.

Gospodu Anteju želimo predvsem zdravja, dobrega počutja, mirnih dni in veliko prijetnih trenutkov v družbi najdražjih. Naj ga spremljajo lepi spomini na prehojeno pot, toplina bližnjih in še veliko razlogov za nasmeh.

Špela Kranjc

MARICA POBERAJ OB SVOJI 100-LETNICI

Tolmin – Častitljivih sto let je 16. avgusta dopolnila še ena občanka Tolmina – **Marija Poberaj**. Gospa Marica, kot so jo klicali, se je rodila na Grahovem ob Bači, nato pa večino svojega življenja preživela v Tolminu. V Domu starejših občanov (DSO) Vrtojba, kjer je bivala nazadnje, so ji svojci in zaposleni ob njenem visokem jubileju pripravili prijetno praznovanje.

SVOJO STOLETNICO JE **MARICA POBERAJ** *avgusta praznovala v DSO Vrtojba.* ***Foto: arhiv DSO Vrtojba***

Iskrene čestitke in lepe želje iz domačih krajev so ji med drugimi prinesli tudi podžupan **Oton Bratuž** v imenu Občine Tolmin ter predstavniki tolminskega območnega združenja Rdečega križa Slovenije in Društva upokojencev občine Tolmin s prostovoljkami programa Starejši za starejše.

Gospa Marica se je sicer kasneje septembra poslovila, a njen častitljivi

Občina Tolmin

NA ODSEKU MED TENIŠKIM IGRIŠČEM IN PARKIRIŠČEM OB TELOVADNICI ŠOLSKEGA CENTRA V TOLMINU *je od letošnje pomladi vzpostavljen skupni prometni prostor z umirjenim prometnim režimom in najvišjo dovoljeno hitrostjo 20 km/h. Celotna površina ceste je urejena na enem nivoju in namenjena skupni uporabi prostora za pešce, kolesarje in voznike.* ***Foto: Špela Kranjc***

NA ČISTILNI NAPRAVI TOLMIN SE JE ZAČELA VEČ KOT 4,5 MILIJONA EVROV VREDNA NADGRADNJA*, ki bo povečala njeno zmogljivost, izboljšala čiščenje odpadnih voda in omogočila nove priključitve.* ***Foto: arhiv občine***

Cesta za Brajdo je dobila končno podobo

Po izvedbi gradbeno-obrtniških del na cesti za tolminskim športnim parkom Brajda, ki so bila zaključena konec marca, je ***Občina Tolmin*** v okviru projekta *Ureditev ceste za Brajdo* konec septembra pristopila še k zasaditvam in urejanju zelenih površin, za kar je najbolj primeren prav jesenski čas.

Načrtovana krajinska ureditev območju dodaja več zelenja, izboljšuje njegovo podobo in prispeva k večji biotski raznovrstnosti. Na sedmih zelenih otokih so zasajena nova drevesa in grmovnice, urejeni so tudi rastlinski zadrževalniki meteorne vode. Posebna pozornost je namenjena zaščiti obstoječih dreves, urejene so travne površine in zasajene trajnice. Ureditev dopolnjujejo lesene klopi, stojala za kolesa in druga manjša urbana oprema.

Z izvedbo krajinske ureditve se zaokrožuje tudi projekt, za katerega je občina pridobila skoraj 413 tisoč evrov nepovratnih sredstev evropske kohezijske politike in ***Podnebnega sklada***, kar predstavlja 80 odstotkov upravičenih stroškov projekta.

Kristina Marinič in **Špela Kranjc**

Nadgradnja čistilne naprave Tolmin – gradbena dela so v teku

Na območju čistilne naprave Tolmin so se v začetku oktobra začela gradbena dela v okviru projekta *Nadgradnja čistilne naprave* (ČN) *Tolmin*. ***Občina Tolmin*** je začetek izvedbe 29. septembra, ob formalni uvedbi izvajalca ***Riko*** v delo, simbolično obeležila s postavitvijo gradbiščne table. Postavila sta jo župan **Alen Červ** in direktor podjetja **Janez Škrabec**.

Nadgradnja bo povečala zmogljivost čistilne naprave s sedanjih 7.500 na 9.600 populacijskih enot (PE), omogočila nove priključitve ter učinkovitejše čiščenje odpadnih voda. Naprava je bila zgrajena leta 1986, nazadnje pa rekonstruirana leta 2012. Posodobljena tehnologija bo izboljšala odstranjevanje organskih snovi ter dušikovih in fosforjevih spojin skladno z okoljskimi standardi.

Župan Alen Červ je pojasnil, da *»se bodo po izvedeni nadgradnji na ČN Tolmin poleg območij Tolmina, Zatolmina in Poljubinja z industrijsko cono lahko priključili tudi Žabče v celoti, območje Roden, Prapetno, Ljubinj, Dolje in Gabrje ter nove stanovanjske soseske Cvetje, Zalog in Žabče«*. Večja zmogljivost bo omogočala tudi sprejem in obdelavo odpadnih

Utrinki

življenjski jubilej si zasluži posebno omembo tudi na straneh SOČAsnika.

Špela Kranjc

VODSTVO GASILSKE ZVEZE SLOVENIJE NA OBISKU V TOLMINU

Tolmin – Predsednik in poveljnik Gasilske zveze Slovenije (GZS) **Janko Cerkvenik** in **Zvonko Glažar** sta se 18. septembra mudila na delovnem obisku v Tolminu. Srečala sta se z vodstvi in drugimi predstavniki Gasilske zveze (GZ) Tolmin in GZ Kobarid, gasilskim izzivom pa sta prisluhnila tudi župan Občine Tolmin **Alen Červ** in podžupan Občine Kobarid **Darko Rosič**.

PREDSEDNIK IN POVELJNIK GZS **JANKO CERKVENIK** ***IN*** **ZVONKO GLAŽAR** ***STA SE V TOLMINU SREČALA S PREDSTAVNIKI GZ TOLMIN IN GZ KOBARID****, gasilskim izzivom pa sta prisluhnila tudi tolminski župan* **Alen Červ** *in kobariški podžupan* **Darko Rosič**. ***Foto: arhiv GZ Tolmin***

Vodstvo GZS si je v mandatnem obdobju 2023–2028 zadalo cilj obiskati vse gasilske zveze po Sloveniji ter predvsem spoznati potrebe terena, izmenjati izkušnje in poglede ter prisluhniti predlogom lokalnih gasilskih organizacij. Do danes so jih obiskali že več kot 70. GZ Tolmin so na srečanju zastopali predsednik **Jurij Kenda Maver**, poveljnik **Miha Vencelj**, namestnik poveljnika **Luka Makuc** ter drugi člani ožjega vodstva in nekaterih prostovoljnih gasilskih društev (PGD). GZ Kobarid so zastopali predsednik **Aleksander** ▶

voda iz greznic in malih komunalnih čistilnih naprav z območja celotne občine.

Direktor podjetja Riko Janez Škrabec je poudaril, da je nadgradnja poleg tehnološke posodobitve tudi naložba v kakovost vode in varovanje reke Soče. Podjetje bo izvedlo gradbena, strojna in elektro dela, vgradilo opremo ter poskrbelo za njen preizkus, zagon in poskusno obratovanje. Gradbena dela bodo trajala 18 mesecev, sledilo bo eno leto poskusnega obratovanja in nato pridobitev uporabnega dovoljenja.

Takratni direktor Komunale Tolmin **Mitja Costantini** je opozoril na izziv izvajanja del ob nemotenem obratovanju čistilne naprave. Tehnologinja **Antonija Panjan** je udeležence ob koncu dogodka popeljala na ogled njenega delovanja.

Skupna vrednost naložbe presega 4,5 milijona evrov. Projekt se sofinancira v okviru *Dogovora za razvoj regij*. Predvidenih je dobrih 2,1 milijona evrov iz ***Kohezijskega sklada Evropske unije*** in skoraj 400 tisoč evrov iz državnega proračuna, skupaj približno 2,5 milijona evrov sofinanciranja. Preostanek zagotavlja Občina Tolmin iz lastnega proračuna.

Špela Kranjc

V teku je sanacija plazu v Trtniku

Na območju plazu v vasi Trtnik nad Podbrdom so se oktobra začela sanacijska dela, katerih zaključek je predviden do začetka zime. Plaz, ki se je sprožil zaradi močnih neurij s plazovi in poplavami med 27. oktobrom in 6. novembrom 2023, se nahaja tik ob občinski cesti Podbrdo–Trtnik. Poškodovana je brežina in s tem zmanjšana stabilnost cestnega telesa.

PLAZ, KI SE JE V JESENSKIH NEURJIH LETA 2023** sprožil v vasi Trtnik, je poškodoval brežino in s tem zmanjšal stabilnost ceste.* ***Foto: arhiv občine

V ŽABČAH POTEKA KOMUNALNO OPREMLJANJE NOVIH GRADBENIH PARCEL**, sočasno pa je isti izvajalec pristopil še k izgradnji kanalizacije v severnem delu naselja.* ***Foto: arhiv občine

V okviru sanacije se izvajajo podporne konstrukcije za utrditev brežine in ceste ter drenažni ukrepi za učinkovito odvajanje vode z območja plazu, urejajo tudi odvodnjavanje padavinskih voda. Sanacija obsega še lokalno obnovo poškodovanega vozišča, izvedbo asfaltne mulde in polaganje nove asfaltne plasti. Po zaključku gradbenih del bodo urejene tudi prizadete brežine, ki bodo poravnane, prekrite s humusom in zatravljene.

Vrednost gradbenih del znaša 187 tisoč evrov, ***Občina Tolmin*** pa bo za investicijo uveljavljala povračilo škode v okviru rednega programa za odpravo posledic naravnih nesreč na podlagi *Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč*.

Špela Kranjc

Komunalno opremljanje nove stanovanjske soseske v Žabčah

Konec avgusta so stekla gradbena dela za komunalno opremljanje območja občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) *Stanovanjska zazidava Žabče*. Dela izvaja novogoriško podjetje ***Ginex International***, ki je oddalo najugodnejšo ponudbo na maja objavljeno javno naročilo ***Občine Tolmin***.

Projekt predvideva izgradnjo nove povezovalne ceste z navezavo na obstoječo cestno omrežje ter ureditev komunalne infrastrukture, potrebne za novo stanovanjsko sosesko, ki bo zrasla na zahodnem obrobju Žabč. V okviru projekta bodo zgrajeni:

Utrinki

Grkovič, poveljnik **Mitja Ivančič**, namestnik poveljnika **Andraž Mašera** in članica PGD Kobarid.

Po uvodnih predstavitvah občin in gasilskih zvez ter nagovoru predsednika GZS Janka Cerkvenika so udeleženci srečanja prešli na konkretne izzive. Kot je povedal poveljnik GZ Tolmin in tudi poveljnik občinskega štaba Civilne zaščite **Miha Vencelj**, *»je bila v ospredju pogovora nujnost uvrstitve objektov za zaščito in reševanje v novo evropsko perspektivo, kar predstavlja pomembno strateško usmeritev, ki jo od države pričakujemo tako gasilci kot občine in krovna organizacija GZS«*. Izpostavili so tudi izzive pri ohranjanju mladih v gasilskih vrstah v času njihovega aktivnega šolanja zunaj domačih krajev ter v zvezi s tem predstavili več konkretnih pobud in predlogov. Srečanje je bilo priložnost za odprt in konstruktiven pogovor o izzivih, s katerimi se gasilci srečujejo na terenu, ter za izmenjavo konkretnih predlogov in pogledov, pomembnih za nadaljnji razvoj gasilstva.

Špela Kranjc

PREVENTIVNI DOGODEK ZA OBNOVITEV PROMETNEGA ZNANJA

Tolmin – Več kot 40 starejših voznikov se je 29. septembra udeležilo preventivnega dogodka Sožitje, ki ga je Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPVCP) Občine Tolmin v sodelovanju z Avto-moto društvom Tolmin in Društvom upokojencev občine Tolmin pripravil v Kinogledališču Tolmin.

Svoje prometno znanje so obnovili ob predavanju inštruktorja varne vožnje pri Agenciji za varnost prometa RS, ki je govoril o prometnih pravilih, vožnji v krožiščih, po avtocesti in hitri cesti, o vidnosti in previdnosti v prometu ter o varni uporabi javnega potniškega prometa. Predstavnik Policijske postaje Tolmin je izpostavil prometno problematiko in najpogostejše kršitve cestnoprometnih predpisov v lokalnem okolju, predstavnik reševalne službe Zdravstvenega doma Tolmin pa je prikazal temeljne postopke oživljanja in uporabo defibrilatorja. Kot je povedal predsednik SPVCP Tolmin **Jože Režonja**, so bili udeleženci tudi po letošnjem dogodku zelo zadovoljni z obravnavano vsebino in izvedbo programa.

Špela Kranjc

PREVENTIVNI DOGODKI ZA OBNOVITEV PROMETNEGA ZNANJA** so med seniorji in upokojenci, ki se zavedajo pomena varne vožnje in želijo čim dlje ostati mobilni na cestah, zelo dobro sprejeti.* ***Foto: Jože Režonja

- nova povezovalna cesta,
- meteorna kanalizacija za odvajanje padavinskih voda s prometnih površin in območja bodoče gradnje,
- fekalna kanalizacija,
- nov vodovod z dvanajstimi odcepi za bodoče hišne priključke in navezavo na predvideni vodovodni sistem,
- kamnita zložba v betonu in armiranobetonski zid za utrditev brežin.

Po pogodbenem roku bodo gradbena dela zaključena v juniju prihodnje leto, Občino Tolmin pa bodo stala 773 tisoč evrov.

Sočasno z izvedbo občinske javne infrastrukture bo v novih povezovalnih cestah izvedena tudi elektrokabelska kanalizacija za telekomunikacijsko omrežje (investitorja ***Telekom Slovenije*** in ***Kabelska televizija Nova Gorica***) ter elektro infrastruktura (investitor ***Elektro Primorska***).

Hkrati v Žabčah pod okriljem ***Komunale Tolmin*** z istim izvajalcem poteka tudi druga faza komunalnega opremljanja naselja. Gradbena dela, ki so se začela oktobra, obsegajo izgradnjo kanalizacije v severnem delu naselja, hkratno menjavo vodovoda ter vkop elektro infrastrukture.

Izvedba kanalizacije med drugim poteka v strnjenem delu naselja, zato mora izvajalec vzpostavljati tudi popolne zapore cest. O njih je dolžan prebivalce obveščati vnaprej ter jim hkrati omogočati dostope do njihovih domov peš. Takoj ko bo narava gradbenih del to omogočala, bo izvajalec ponovno vzpostavil varen prehod do športnega igrišča.

Špela Kranjc

SANACIJA MOSTARSKE TELOVADNICE PO POŽARU *zajema streho in ostrešje, notranje površine in stenske obloge, novo stavbno opremo in razsvetljavo. Posebna pozornost je namenjena požarni varnosti, izboljšano je tudi prezračevanje garderob.* ***Foto: arhiv občine***

Telovadnica OŠ Most na Soči po sanaciji: sodobnejša in varnejša

Nujna sanacija telovadnice ***OŠ Dušana Muniha Most na Soči***, ki jo je 10. decembra lani zaradi napake na električni napeljavi zvočnega ojačevalca zajel požar, je v zaključni fazi sanacije. Med posegi so bile opravljene tudi strokovne preveritve, na podlagi katerih se izvajajo dodatne izboljšave. S tem bosta tako šola kot kraj po zaključku del dobila temeljito prenovljeno, sodobnejšo in varnejšo telovadnico, kar je bil po tem nesrečnem dogodku tudi cilj ***Občine Tolmin***. Objekt s 712 kvadratnimi metri notranjih površin bo znova v uporabi po novoletnih šolskih počitnicah.

Sanacija mostarske telovadnice po požaru zajema streho in ostrešje, notranje površine in stenske obloge, novo stavbno opremo in razsvetljavo. Izvajalec nov športni parket polaga tudi na območju nekdanjega fitnesa, s čimer so razširjene namenske uporabne površine. Z uporabo sodobnih rešitev je posebna pozornost namenjena požarni varnosti, izboljšano je tudi prezračevanje garderob.

Povečan obseg del vpliva tudi na končno vrednost investicije, ki znaša skoraj 1,1 milijona evrov. Od tega znaša delež z naslova zavarovalnine dobro polovico, preostanek sredstev pa je zagotovila Občina Tolmin. Ta je projekt hkrati uspešno prijavila na spomladanski javni razpis ***Ministrstva za vzgojo in izobraževanje***, ki bo v obdobju 2026–2028 sofinanciralo investicije v objekte vrtcev in osnovnega šolstva v občinah, ki so bile prizadete v poplavah in plazovih avgusta 2023. Za izvedbo nujne rekonstrukcije mostarske telovadnice je upravičena do skoraj 225 tisoč evrov državnega sofinanciranja.

Telovadnica bo v celoti opremljena z novo športno opremo, ki je potrebna za izvajanje pouka športa. Večji del tega stroška bo pokrit z naslova zavarovanja športne opreme, ki ga je imela sklenjenega OŠ Most na Soči, in pozitivnega poslovanja šole v preteklem koledarskem letu. Del manjkajočih sredstev iz proračuna zagotavlja občina.

Zaradi dodatnih del, ki bodo prispevala k večji varnosti in kakovosti prenovljenega objekta, ter prilagoditve dobavnim rokom strojnih inštalacij se bo nekoliko podaljšal tudi čas prenove. Zaključek del je predviden do konca leta.

Špela Kranjc

Med skupno 1.132 učenci letos 82 prvošolcev

Šolsko leto 2026/27 je 1. septembra začelo tudi 1.132 učencev treh osnovnih šol (OŠ) v občini Tolmin. V ***OŠ Franceta Bevka Tolmin*** in njene tri podružnice je letos vpisanih 532 učencev – od tega 446 v centralno šolo, 32 v Volčah, 16 na Kamnem in 38 v ***Podružnično šolo za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami*** v Tolminu. V ***OŠ Dušana Muniha Most na Soči*** in njene tri podružnice je skupaj vpisanih 341 učencev – od tega 277 v centralno šolo, 25 v Dolenji Trebuši, 16 v Podmelcu in 23 na Šentviški Gori. V ***OŠ Simona Kosa Podbrdo*** je vpisanih 32 učencev.

Utrinki

ZAVETIŠČE NA PREVALU GLOBOKO PRAZNUJE 80 LET

Preval Globoko – Med številnimi dogodki v letošnjem, za tolminske planince jubilejnem letu, smo zabeležili tudi osemdesetletnico zavetišča na prevalu Globoko.

V nedeljo, 8. septembra 1946, ga je odprlo po vojni obnovljeno Planinsko društvo (PD) Tolmin. Po poročanju neznanega avtorja v takratni reviji Gore in ljudje (1946–2, str. 215), ki je v letih 1946 in 1947 začasno nadomestila Planinski vestnik, je šlo za prvi planinski objekt v osvobojeni Primorski.

V obnovo opustošene stavbe iz leta 1934, ki so jo za nadzor gibanja planincev v obmejnem pasu v poletnem času uporabljali italijanski finančniki (brigada Tolminske Ravne), je bilo vloženega veliko prostovoljnega dela in prispevkov, pomagala pa je tudi tedanja oblast. V skromno, tri krat štiri metre veliko zidano stavbo z oknoma na vzhodni in južni strani, so namestili pograde s slamo, mizo in klopi. Pisec ni skrival ponosa, da so zavetišče *»zgradili ravno tolminski puntarji«*; ponosni so bili tudi planinski navdušenci, ki so na predvečer odprtja ob njem prižgali kres.

ODPRTJE ZAVETIŠČA NA PREVALU GLOBOKO 8. SEPTEMBRA 1946. Foto: arhiv Mitje Mikuža

V naslednjih letih so se nad zavetiščem, zlasti pozimi, pogosto razbesnele surove naravne sile in ga poškodovale. Planinsko društvo ga je vztrajno popravljalo in obnavljalo ter ga ohranilo vse do danes. Ob nenadnih vremenskih preobratih ali neuspešnem iskanju poti v gosti megli so planinci v njem velikokrat našli varno zavetje. ▶

NOVEGA ŠOLSKEGA LETA** se je posebej razveselilo 82 prvošolcev. Največ jih je v **OŠ Franceta Bevka Tolmin** s centralno šolo in dvema podružnicama, in sicer 47. Na skupnem sprejemu v Tolminu jim je dobrodošlico med drugim zaželel župan **Alen Červ**. **Foto: Mojca Kragelj

Še posebej se je novega šolskega leta razveselilo 82 prvošolcev. Največ, in sicer 47, jih je v OŠ Tolmin. Od tega jih 41 obiskuje centralno šolo v Tolminu, pet podružnico v Volčah in eden podružnico na Kamnem. Na skupnem sprejemu prvošolcev v Tolminu jim je dobrodošlico med drugim zaželel tudi župan **Alen Červ**. V OŠ Most na Soči imajo letos 31 prvošolcev. V centralno šolo na Mostu na Soči so sprejeli 16 prvošolcev, ki jih je 1. septembra v imenu ***Občine Tolmin*** pozdravil direktor občinske uprave **Mitja Taljat**. Še šest prvošolcev imajo v podružnici v Podmelcu, pet v Dolenji Trebuši in štiri na Šentviški Gori. V OŠ Simona Kosa Podbrdo so vpisani štirje prvošolci, ki jih je na prvi šolski dan pozdravil tudi podžupan **Tomaž Štenkler**.

V vrtce na območju tolminske občine je trenutno vpisanih skupaj 353 otrok. ***Vzgojno-varstveni zavod Ilke Devetak Bignami Tolmin*** obiskuje 227 otrok. Od tega jih je 142 razdeljenih v 9,5 oddelka v centralnem vrtcu in 38 v dva oddelka v šolskem centru v Tolminu, 26. oz. 21 otrok pa obiskuje po dva oddelka v Volčah oz. na Volarjih. Posebej razveseljivo je, da ima tolminski vrtec letos en polovični oddelek več kot pretekli dve leti. ***Vrtec pri OŠ Most na Soči*** trenutno obiskuje 108 otrok – v petih oddelkih na Mostu na Soči jih je 68, v dveh oddelkih na Šentviški Gori jih je skupaj 18, po en oddelek s 16 oz. šestimi otroki pa imajo v Dolenji Trebuši oz. Podmelcu. V en oddelek ***Vrtca pri OŠ Podbrdo*** je trenutno vpisanih 18 otrok.

Gimnazijo Tolmin v tem šolskem letu obiskuje 180 dijakov, ki so razdeljeni v osem oddelkov. V prvi letnik je vpisanih 46 dijakov. ***Glasbeno šolo Tolmin*** v petih oddelkih po Posočju obiskuje 269 učencev. V Tolminu jih pouk obiskuje 122, na Mostu na Soči 52 in v Podbrdu devet, še 59 učencev imajo v Kobaridu in 27 v Bovcu.

Špela Kranjc

Od 1. septembra več javnega potniškega prometa v občini Tolmin

S 1. septembrom se je razširil obseg izvajanja javnega potniškega prometa (JPP) na območju občine Tolmin, kar je rezultat uspešnega sodelovanja ***Občine Tolmin*** in ***Družbe za upravljanje javnega potniškega prometa*** (DUJPP), prevoze pa izvaja podjetje ***Nomago***. Eden od pomembnih namenov te širitve je spodbuditi večjo uporabo javnega prevoza pri

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV NAMENSKIH NAJEMNIH STANOVANJ ZA MLADE

Objavljen je *Javni razpis za dodelitev namenskih najemnih stanovanj za mlade* z namenom reševanja prvega stanovanjskega vprašanja.

Za oddajo je namenjenih pet delno opremljenih namenskih stanovanj za mlade v mestu Tolmin, ki bodo predvidoma vseljiva z začetkom leta 2027, in sicer:

- stanovanje na naslovu Tumov drevored 16 v Tolminu z uporabno površino 40,93 m^2,
- stanovanje na naslovu Gregorčičeva ul. 14 v Tolminu z uporabno površino 47,74 m^2,
- stanovanje na naslovu Gregorčičeva ul. 10A v Tolminu z uporabno površino 49,16 m^2,
- stanovanje na naslovu Ul. prekomorskih brigad 7 v Tolminu z uporabno površino 33,19 m^2.
- stanovanje na naslovu Ul. prekomorskih brigad 10 v Tolminu z uporabno površino 20,46 m^2.

Občina bo z upravičenci sklenila najemno pogodbo za določen čas petih let z možnostjo podaljšanja za dodatnih pet let, če bodo za to izkazane utemeljene okoliščine. Razpis je odprt do vključno petka, 20. novembra 2026 (velja pravilo dospetja vloge). Prosilci morajo vlogo oddati na posebnem obrazcu, ki je kot del razpisne dokumentacije objavljen na spletni strani Občine Tolmin www.tolmin.si.

Občina Tolmin

Utrinki

Posebna zgodba je tudi današnja koča na planini Razor, ki jo je PD Tolmin po vojni uredilo v opustošeni stavbi nekdanje fašistične mejne milice. Zahvaljujoč trudu neštetih prostovoljcev ter številnim poznejšim razširitvam in izboljšavam je danes sodobna in ekološko usmerjena planinska postojanka, ki gosti številne ljubitelje gora.

Žarko Rovšček, PD Tolmin

DEDIČI BOGATE PRETEKLOSTI

Tolmin – Planinsko društvo (PD) Tolmin v letošnjem letu niza različne prireditve, ki obujajo bogato 130-letno zgodovino društva. Ustvarjati so jo začeli narodno osveščeni gorniki, predniki današnjega društva. Soška podružnica Slovenskega planinskega društva (SPD) je bila odgovor na naraščajoče širjenje vpliva Nemško-avstrijskega planinskega društva v Posočje. Sledila je drugim slovenskim organizacijam v Tolminu, začenši z Lavričevo narodno čitalnico. V tem primeru pa je šlo za »vrnitev slovenskega lica« posoškim goram. V mračnem vojnem in medvojnem času je podružnica ljudem dajala upanje na boljše čase. Po drugi svetovni vojni je na bogati tradiciji v Tolminu vzniknilo današnje planinsko društvo z vsemi različnimi, kar enajstimi vejami dejavnosti in številnim članstvom.

PD TOLMIN OB 130-LETNICI DELOVANJA Z RAZLIČNIMI DOGODKI OBUJA SVOJO BOGATO ZGODOVINO,** na planinskem večeru v tolminski knjižnici pa so se poklonili generacijam prostovoljcev. **Foto: Miljko Lesjak

Letošnji prvi planinski večer v Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin je minil med video projekcijo dokumentov iz društvenega arhiva in utemeljitvijo zgodovinskega poslanstva. Nato so oblikovali omizje, ki so se mu pridru-

POSTAJALIŠČE TOLMIN ŠOLA *je novo avtobusno nadstrešnico dobilo ob septembrski razširitvi obsega izvajanja javnega potniškega prometa. Za izvedbo nadstrešnice je* ***Občina Tolmin*** *namenila sredstva, zbrana s tako imenovano festivalsko takso.*

učencih in dijakih. Na ta način želimo prispevati k varnejšim šolskim potem, zmanjšati število vsakodnevnih voženj z osebnimi avtomobili ter mladim omogočiti večjo samostojnost pri prihajanju v šolo in vračanju domov.

Razširitev je v prvi vrsti namenjena učencem ***OŠ Tolmin*** in ***OŠ Most na Soči*** ter dijakom ***Gimnazije Tolmin***, hkrati pa izboljšana ponudba JPP predstavlja koristi za občane. S prometno signalizacijo je občina ob tej priložnosti ponovno označila osem postajališč na Šentviški planoti in novo postajališče v Zatolminu, iz festivalske takse pa je novo avtobusno nadstrešnico dobilo postajališče Tolmin šola.

Ena pomembnejših pridobitev je nova javna potniška linija, ki povezuje osem vasi na območju Šentviške planote prek Mosta na Soči s Tolminom, s čimer je zelo zadovoljen tudi župan **Alen Červ**: *»Ukrep sledi občinski viziji krepitve povezanosti podeželja z mestom ter izboljšanja dostopnosti javnih in drugih storitev za vse skupine prebivalstva. Poseben pomen bo nova linija imela za starejše. Strateški dokument za starejše 2021–2026 med glavnimi preprekami za vključevanje starejših v družbeno življenje izpostavlja preveliko oddaljenost in težave s prevozom. Krepitev linij javnega prevoza s prizadevanjem za večjo mobilnost občanov je tako pomemben korak k dvigu kvalitete življenja na celotnem območju naše občine.«*

K boljši dostopnosti in h krepitvi trajnostne mobilnosti prispeva tudi povečanje števila prevozov na relaciji Kamno vas–Tolmin–Kamno vas, kar prinaša boljšo povezanost vasi na levem bregu Soče z občinskim središčem. Posluh DUJPP za razvoj in širitev izvajanja JPP je spodbuden z vidika opolnomočenja prebivalcev podeželja, ki so v nasprotnem primeru prvenstveno vezani na uporabo osebnih avtomobilov, kar na eni strani omejuje možnosti za posamezne demografske skupine, hkrati pa vrši nesorazmeren pritisk na razpoložljiva parkirišča v mestnih središčih.

Širitev JPP predstavlja tudi enega od korakov pri uresničevanju *Občinske celostne prometne strategije Občine Tolmin*, ki kot enega od ciljev izpostavlja izboljšanje ponudbe javnega prevoza ter boljšo povezanost in dostopnost podeželja.

Besedilo in foto: Mojca Kragelj, Občina Tolmin

E-kombi na poti tudi v tem šolskem letu

Tudi v tem šolskem letu ***Občina Tolmin*** zagotavlja brezplačne prevoze šolskih otrok na popoldanske interesne dejavnosti z e-kombijem, pridobljenim na razpisu ***Javnega zavoda Triglavski narodni park***. Linije so bile letos oblikovane na podlagi podatkov, ki so jih občinski upravi posredovali klubi in društva, ki popoldanske interesne dejavnosti izvajajo. Aktualni vozni red je objavljen na spletni strani občine www.tolmin.si.

Kot je bilo to v navadi v preteklih šolskih letih, je treba predhodno rezervacijo za prevoz otroka opraviti z aplikacijo ToyotaGO. Prenesete jo lahko s spletne strani https://toyota-go.si/. Potrebno se je registrirati in izbrati enoto Tolmin. Ker enake kombije Triglavskega narodnega parka uporabljata tudi sosednji občini (Kobarid in Bovec), potnike z območja občine Tolmin opozarjamo, naj vstopajo na kombi z reg. št. KR TNP E5.

OBČINA TOLMIN TUDI V TEM ŠOLSKEM LETU ZAGOTAVLJA BREZPLAČNE PREVOZE OTROK NA POPOLDANSKE INTERESNE DEJAVNOSTI Z E-KOMBIJEM, *za katerega je potrebna predhodna rezervacija prek aplikacije ToyotaGO.* ***Foto: Damjan Manfreda***

Špela Kranjc

Frika, zgodbe in glasba povezale dolino Soče, Benečijo in Rezijo

Tolmin je 10. oktobra znova zadišal po friki, domačem siru in jeseni, a tradicionalni *FrikaFest, Kmečki praznik Tolmin* je ponudil še nekaj več. Osrednja tema letošnjega dogodka je bila *Sosedje za skupno mizo*, s katero smo organizatorji iz zavoda ***Turizem Dolina Soče*** poudarili skupno kulturno dediščino doline Soče, Benečije in Rezije ter vezi, ki jih državne meje

Utrinki

žili dolgoletni društveni aktivist in častni član **Vlado Šorli** ter nekdanja uspešna načelnica mladinskega odseka **Marija Šavli**. Skupaj z aktualno predsednico PD **Mileno Brešan** so ob vprašanjih povezovalca programa obudili in povezali svoje preteklo delo z današnjo problematiko društva. Zbranim so postregli z veliko podrobnostmi iz ozadja delovanja društva. Njihova vezna nit je neomajna zvestoba planinski ideji.

Vztrajnost in vnema vseh, ki so in še pomagajo sestavljati 130-letni mozaik delovanja društva, si zasluži vso pozornost. Prvi letošnji planinski večer je bil svojevrstni poklon preteklim in sedanjim prostovoljcem, soustvarjalcem bogate društvene dediščine.

Žarko Rovšček, PD Tolmin

RADIOKLUB SOČA TOLMIN PRAZNUJE 60 LET DELOVANJA

Tolmin – Kako daleč lahko seže glas iz Posočja? Z radijsko postajo in anteno tudi na drugi konec sveta – brez interneta ali mobilnega omrežja. Prav takšna radovednost in veselje do povezovanja že šest desetletij združujeta člane Radiokluba SOČA Tolmin.

Klub je bil ustanovljen 8. februarja 1966 na Mostu na Soči na pobudo **Viktorja Kravanje** in ob podpori podjetja Metalflex. Od leta 1973 ima sedež v Tolminu. Tehnologija se je medtem močno spremenila, želja po raziskovanju in druženju pa ostaja.

Radioamaterji vzpostavljamo zveze po svetu, sodelujemo na tekmovanjih ter preizkušamo antene in sodobne digitalne načine komuniciranja. Naše znanje lahko pride prav tudi v izrednih razmerah, ko običajne komunikacijske povezave odpovejo.

ČLANI RADIOKLUBA SOČA TOLMIN OB JUBILEJNI TORTI NA DNEVU ODPRTIH VRAT. Foto: Miran Klinkon

Kdor se nam želi pridružiti, se lahko na klubskem tečaju pripravi na radioamaterski izpit, po katerem lahko pridobi dovoljenje in svoj klicni znak. ▶

FRIKAFEST, KMEČKI PRAZNIK TOLMIN *je znova dokazal, da ni zgolj kulinarični festival, temveč praznik celotne skupnosti.* ***Foto: Žiga Koren, arhiv Turizma Dolina Soče***

nikoli niso zares prekinile.

V starem mestnem jedru Tolmina so se skozi ves dan prepletali okusi, glasba, zgodbe in običaji prostora, ki ga že stoletja povezujejo planine, pašništvo, sirarstvo in življenje ob gorah. Kmečkega praznika pa ne bi bilo brez domačih živali, ki se na ta dan simbolično vračajo s planin in se predstavijo obiskovalcem.

Eden osrednjih delov programa je bil čezmejni kuharski šov *Frika in frico*, v katerem sta kulinarično dediščino obeh strani meje predstavili **Marija Bončina** in **Maria Gilda Primosig**. Poleg tradicionalnega tekmovanja v pripravi frike, razstave najbolje ocenjenih sirov, srečelova, podeželskih iger in predstavitev obrti je veliko zanimanja pritegnila bogata festivalska tržnica. Na njej so se predstavili lokalni sirarji, kmetije, rokodelci in gostinski ponudniki. Gostje iz Benečije in Rezije so dogajanju dodali čezmejno dimenzijo.

V ***Tolminskem muzeju***, ki je z razstavo *Stresno '76* ponudil vpogled v skupno preteklost ljudi na obeh straneh meje, so pripovedovalke **Renata Lapanja**, **Maria Cernetig** in **Luigia Negro** predstavile zgodbe iz doline Soče, Benečije in Rezije, najmlajši pa so uživali ob lutkovnih predstavah *Zverinice iz Rezije* in pripovedovanju **Nataše Hvala**.

Poseben pečat festivalu sta dali glasba in folklora. Nastopili so ***Rezjanab Sasiedi*** ter folklorne skupine ***Justin Kogoj Dolenja Trebuša***, ***Živanit*** in ***Val Resia***, obiskovalce pa so navdušili tudi potujoči rezijanski brusači. Večer se je zaključil v ritmih priljubljene skupine ***Firbci***.

FrikaFest, Kmečki praznik Tolmin je še enkrat dokazal, da ni zgolj kulinarični festival, temveč praznik skupnosti, ki z znanjem, tradicijo in gostoljubnostjo soustvarja edinstven utrip prireditve, povezuje generacije in krepi pripadnost domačemu okolju.

Turizem Dolina Soče

Gospodarska delegacija na obisku v pobrateni občini Vicchio

Ob 45. obletnici pobratenja med občinama Tolmin in Vicchio je v okviru vsakoletnih aktivnosti to toskansko občino med 15. in 17. oktobrom obiskala delegacija ***Območne obrtno-podjetniške zbornice*** (OOZ) ***Tolmin***. Namen obiska je bil spoznavanje dobrih praks na področju podjetništva in obrti ter krepitev gospodarskih in prijateljskih vezi med obema območjema.

Gostitelji so za delegacijo pripravili raznolik program, v okviru katerega so udeleženci spoznali nekatere značilne gospodarske dejavnosti območja Mugello. Obiskali so podjetje ***CAF***, ki ima pomembno vlogo v verigi predelave in oskrbe z mesom na območju Mugella in širše pokrajine Firence, ter turistično kmetijo ***Palazzo Vecchio*** v Piazzanu, kjer so se seznanili z živinorejo, ovčerejo in povezovanjem kmetijske proizvodnje s turistično dejavnostjo. Posebno pozornost so namenili tudi tradicional-

DELEGACIJA OBMOČNE OBRTNO-PODJETNIŠKE ZBORNICE TOLMIN *se je ob obisku Vicchia seznanila z značilnimi gospodarskimi dejavnostmi občine.* ***Foto: arhiv OOZ Tolmin***

Utrinki

Ob jubileju smo 19. septembra pripravili dan odprtih vrat v Tolminu. Predstavili smo naše delo, prostore in radijsko opremo ter praznovanje sklenili z druženjem ob jubilejni torti.

V letošnjem letu uporabljamo tudi posebni klicni znak S560DAP, s katerim se oglašamo na radijskih frekvencah. Radioamaterji, ki z nami vzpostavijo zvezo, lahko prejmejo jubilejno QSL-kartico – spominsko potrdilo o opravljeni radijski zvezi. Več o delovanju kluba na S59DAP.com.

Gregor Leban, Radioklub SOČA Tolmin

PO RAPALSKI MEJI NAD PODBRDOM

Podbrdo – V sklopu Festivala pohodništva in kolesarjenja Dolina Soče smo člani Turističnega društva (TD) Podbrdo pripravili voden pohod po Rapalski meji. Zbrala se je prijetna skupina pohodnikov, družbo pa so nam delali tudi štirinožni prijatelji.

ČLANI TD PODBRDO SO V OKVIRU FESTIVALA POHODNIŠTVA IN KOLESARJENJA DOLINA SOČE PRIPRAVILI VODEN POHOD PO RAPALSKI MEJI*, na katerem so udeleženci ob lepem vremenu raziskovali zgodovinske ostaline, uživali v razgledih in dan sklenili s kosilom domačih dobrot.*

Prekrasno vreme nas je spremljalo ves dan. Med hojo smo uživali v lepih razgledih na Podbrdo in okoliške hribe, se ustavljali ob utrdbah nekdanje Rapalske meje ter odkrivali sledi zgodovine, ki jih lahko še danes opazimo ob poti. Pohod je bil priložnost za raziskovanje, pogovor in prijetno druženje v naravi. Ob dobri volji udeležencev so kilometri hitro minevali.

Po vrnitvi nas je čakalo kosilo domačih dobrot. Za mizo smo si izmenjali vtise s poti in skupaj zaokrožili dan, ki nam bo ostal v lepem spominu.

Iskrena hvala vsem pohodnikom, ki ste se nam pridružili, ter vsem, ki ste pomagali pripraviti pohod in kosilo. Veseli smo, da smo lahko z vami delili košček naše pokrajine. Upamo, da se še kdaj srečamo v Podbrdu in na poteh okoli njega!

Besedilo in foto: Jerca Dakskobler, TD Podbrdo

nim obrtnim dejavnostim. Obiskali so usnjarsko delavnico **Stefana Parrinija**, kjer so spoznali mojstrsko znanje in spretnosti obdelave usnja. Program so sklenili s spoznavanjem vinarske dejavnosti na posestvih Bacco del Monte in Tenuta Matteraia, ki prispevata k razvoju vinarske kulture in prepoznavnosti območja.

V okviru obiska se je delegacija srečala tudi z županom Občine Vicchio **Francescom Tagliaferrijem**, program pa je pripravil in delegacijo spremljal **Emiliano Salsetta**, odbornik za aktivnosti pobratenja.

Obisk je bil dragocena priložnost za izmenjavo izkušenj, spoznavanje različnih podjetniških pristopov in navezovanje novih stikov. Hkrati je znova potrdil, da pobratenje med Tolminom in Vicchiem, katerega začetki segajo v leto 1981, ni zgolj izraz dolgoletnega prijateljstva, temveč tudi pomembna vez med obema lokalnima skupnostma.

Matej Kavčič

Javorco v zgodnjem poletnem jutru zaznamovala glasba in mir

Zgodnje jutro, prvi sončni žarki in glasba so 8. avgusta v Javorci povezali preteklost in sedanjost ter odprli vprašanje, kaj nam danes pomeni mir. Ob 5.30, ko se je nad okoliškimi vrhovi začela pojavljati prva svetloba, je pri spominski cerkvi Svetega Duha zazvenel koncert *Javorca - Zora miru*, ki ga je ***Radio Koper*** pripravil v

NA JUTRANJEM KONCERTU JAVORCA – ZORA MIRU *so glasba, pripoved in ambient ustvarili priložnost za razmislek o skupni vrednoti, ki jo Javorca nosi že več kot stoletje.* ***Foto: Miljko Lesjak***

sodelovanju z ***Občino Tolmin***, ***Tolminskim muzejem*** in ***Javnim zavodom za turizem Dolina Soče***.

Glasbeno jutro so soustvarili pevka in poustvarjalka ljudskega izročila **Bogdana Herman**, ***Oktet Simon Gregorčič*** ter pevec in avtor glasbenih zgodb **Jani Kutin**, pripovedovalka **Renata Lapanja** in instrumentalista **Dejan Lapanja** in **Andrea Pandolfo** iz zasedbe Bakalina Velika. Izvajalci so skozi glasbo in pripoved povezali ljudsko izročilo, avtorske skladbe in različne glasbene izraze. V ospredje so postavili vprašanja vojne, miru in sožitja ter človekovega odnosa do sebe, drugih in sveta, v katerem živi. 75-minutni koncert je Radio Koper neposredno prenašal, videoposnetek celotnega dogodka pa je na voljo na YouTube kanalu Radia Koper v aplikaciji RTV 365.

Javorca s svojo zgodovino ponuja za takšno vsebino izjemno kuliso. Spominsko cerkev, ki je tudi nosilka prestižnega znaka evropske dediščine, so pred 110 leti med prvo svetovno vojno zgradili vojaki različnih narodnosti v spomin na svoje padle tovariše, danes pa predstavlja enega najmočnejših simbolov miru in spomina v dolini Soče. Prav ta pomen je koncert povezal s sodobnim časom in z vprašanjem, kako ohranjati in krepiti kulturo miru. Zgodnja ura je dogodku dodala še posebno dimenzijo. Glasba, pripoved in ambient so ustvarili priložnost za razmislek o skupni vrednoti, ki jo Javorca nosi že več kot stoletje, današnji čas pa ji daje novo težo. Ob zori je sporočilo Javorce zazvenelo preprosto in jasno: mir ni samoumeven in spomin nanj ostaja pomemben in prizadevanje zanj ostaja naloga za vse rodove.

Špela Kranjc

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV NAGRAD OBČINE TOLMIN V LETU 2027

Od 1. marca 2026 je objavljen *Javni razpis za podelitev nagrad Občine Tolmin v letu 2027.* Vsako leto se podeli največ eno plaketo, dve priznanji in tri zahvale, naziv častni občan pa se podeljuje izjemoma. Predlog mora biti obvezno predložen na obrazcu, ki je kot del razpisne dokumentacije objavljen na spletni strani občine www.tolmin.si, v tiskani obliki pa ga predlagatelji med uradnimi urami lahko prevzamejo tudi na občinski upravi. Možna je tudi e-prijava na razpis. Rok za oddajo predlogov je do vključno nedelje, 28. februarja 2027.

Občina Tolmin

Spomin na Janeza Dolenca ob stoti obletnici rojstva

Sto let bi 5. septembra letos dopolnil **Janez Dolenc**, izjemen pedagog, raziskovalec in neutrudni kulturni delavec, pa tudi prvi častni občan ***Občine Tolmin***. Ta naziv je prejel leta 2004 za tridesetletno predano pedagoško delo na tolminskem uči-

Utrinki

KO SPOMIN POSTANE DEDIŠČINA – 70 LET TOVARNE VOLNENIH IZDELKOV BAČA

Podbrdo – V Podbrdu je septembra potekala prireditev Mrouce cajta II – Niti in vozli ponosa II, posvečena 70-letnici uradnega odprtja Tovarne volnenih izdelkov (TVI) Bača Podbrdo. Namenjena ni bila le spominu na nekdanjo tovarno, ampak tudi ljudem, ki so v njej delali, znanju, ki je šlo v pozabo, in kraju, ki ga je njena zgodba pomembno zaznamovala. Kulturno tehnično turistično Društvo Baška dediščina (KTT DBD) je spomin nanjo v letih 2019 in 2020 že vključilo v projekt Mrouce cajta. Takrat sta nastala letak in dokumentarni film Niti in vozli ponosa, tokratna prireditev pa je zgodbo nadaljevala skozi volno, ustvarjalnost, spomin in pogled v prihodnost.

USTVARJALCI VEČERA, POSVEČENEGA 70-LETNICI ODPRTJA TVI BAČA PODBRDO. Foto: Aleš Bizalj

Osrednji del dogodka sta izoblikovali razstavi Poklon volni članic Rokodelske sekcije Društva rejcev drobnice Idrija - Cerkno in Niti ustvarjalnosti samostojne oblikovalke tekstilij **Ines Drole Nanda**. Prva je predstavila volno, tradicionalne in sodobne tehnike obdelave ter znanje in spretnosti, ki se preko dela rok prenašajo med generacijami. Druga pa je prikazala sodobne unikatne tekstilne kreacije, v katerih se prepletajo uporabnost, umetnost in ustvarjalnost.

Pomemben del programa je bila tudi predstavitev magistrske naloge mlade arhitektke **Petre Zoubek**, ki je razvila idejno zasnovo prenove nekdanje TVI Bača Podbrdo v pralnico volne in predelovalnico nastalih odpadkov. Delo odpira vprašanje, kako bi lahko danes degradirani tovarniški prostor ponovno dobil vsebino in prispeval k revitalizaciji Podbrda, Baške grape in Posočja.

Tako je prireditev povezala preteklost in kolektivni spomin z ustvarjalnostjo, ki je pomemben temelj za prihodnost.

Večer je s svojimi avtorskimi pesmi obogatil **Milan Kamnik**, sloven- ▶

PROF. JANEZ DOLENC, *PRVI ČASTNI OBČAN OBČINE TOLMIN*, ob prejemu naziva leta 2004 v družbi takratnega župana Ernesta Kemperleta. *Foto: arhiv občine*

***TUDI TO ZIMO SE V TOLMIN VRAČA DRSALIŠČE** – Pokrito drsališče na zgornjem platoju parkirišča na Ulici padlih borcev bo v decembru in januarju znova ponujalo priložnost za rekreacijo, druženje in zabavo.*

teljišču in gimnaziji ter za izjemen prispevek k zbiranju, ohranjanju in raziskovanju ljudskega izročila. Generacije dijakov je navduševal nad slovenskim jezikom in književnostjo, številne pa tudi spodbudil k zbiranju dragocenega ustnega izročila.

Dolenčeva največja dediščina je obsežno zbrano in zapisano ljudsko izročilo Tolminskega. S svojim delom je pomembno prispeval k temu, da so se ohranile in arhivirale številne pravljice, pripovedi, anekdote in druga pričevanja o življenju v teh krajih. Gradivo je izšlo tudi v knjigah *Tolminske pravljice*, *Zlati Bogatin* in *Kres na Grebljici*. Pomemben je bil njegov prispevek k preučevanju tolminskega punta in slovenske književnosti, zlasti del **Simona Gregorčiča**, **Franceta Bevka** in **Ivana Preglja**. Bil je tudi glavni urednik treh *Tolminskih zbornikov*.

Prof. Janez Dolenc je s svojim delom pomembno zaznamoval kulturno in izobraževalno življenje Tolminskega. Umrl je 4. aprila 2012 v Tolminu.

Špela Kranjc

Praznično obdobje tudi to zimo s Tminskim drsališčem

Tminsko drsališče, ki je v preteklih dveh sezonah naletelo na zelo dober odziv obiskovalcev, se vrača že tretjič zapored. Odprli ga bomo 4. decembra, na dan prižiga prazničnih lučk v Tolminu, in bo obratovalo do 24. januarja 2027. ***Občina Tolmin*** bo poskrbela za njegovo postavitev, izbranega najemnika, samostojnega podjetnika **Primoža Korena** z ekipo, pa čaka skrb za obratovanje, gostinsko ponudbo in spremljevalno dogajanje.

Montažno drsališče na parkirišču za Kinogledališčem Tolmin bo merilo 10 × 20 metrov in bo pokrito s šotorom, kar bo omogočalo drsanje tudi v manj ugodnih vremenskih razmerah. Obiskovalcem bo na voljo sto parov drsalk za izposojo in nekaj pripomočkov za drsanje. Za udobnejše zadrževanje obiskovalcev bosta urejena dva ogrevana šotora. Drsališče bo odprto od ponedeljka do petka med 15. in 21. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 22. uro, po potrebi in v dogovoru z občino lahko tudi dlje. Drsalna sezona se bo sklenila 24. januarja, a zimsko dogajanje na prizorišču s tem še ne bo končano. Na pustno soboto, 6. februarja, se namreč tam obetata dopoldansko rajanje za otroke in pustna zabava s skupino ***Damačica*** in izborom najlepše skupinske maske.

Tminsko drsališče bo hkrati znova popestrilo program *Tminskega decembrskega rajanja*. V njem poleg prižiga lučk na prazničnem drevescu v središču Tolmina (4. december) napovedujemo še otroško predstavo s prihodom dedka Mraza (28. december), koncert skupin ***Zmelkoow*** in ***Šank rock*** (29. december) ter silvestrovanje s skupino ***Power Band***. Več informacij objavljamo v *Koledarju prireditev* na zadnjih straneh *SOČAsnika*, gospodinjstva na območju občine pa bodo ob koncu novembra prejela tiskane letake z decembrskim programom, kot ga bodo organizatorji posredovali ***Zavodu za kulturo, šport in mladino Občine Tolmin***.

Besedilo in foto: Špela Kranjc

Utrinki

▶ ski kantavtor in pristen ambasador Koroške, ki ostaja zvest samemu sebi in glasbi, s katero se je seznanil prav na začetku glasbene poti.

Alenka in Olga Zgaga, KTT DBD

ZOTK-OV DAN POPESTRIL FESTIVAL ODMEVI DEDIŠČINE

Koritnica – Tudi letos je bil 21. festival Odmevi dediščine v organizaciji Kulturno tehnično turističnega Društva Baška dediščina (KTT DBD) že tradicionalno namenjen tudi letnemu srečanju društev Zveze za tehnično kulturo Posočje Tolmin, ki se ga je prijelo ime ZOTK-ov dan. Zametki druženja segajo v leto 2008, ko sta se na povabilo takrat še Društva Baška dediščina prijavila k sodelovanju le Društvo za podvodne dejavnosti in Jamarska sekcija pri Planinskem društvu (PD) Tolmin. Zveza, ki je v register društev vpisana že od leta 1980, usmerja svoje moči v popularizacijo in razvoj tehnične kulture, izobraževanje mladih ter spodbujanje aktivnosti na področju ohranjanja zgodovinsko-tehnične dediščine v občini Tolmin. Sestavlja jo osem društev. Vsa, razen gostitelja srečanja, imajo sedež v Tolminu: KTT DBD, Društvo za podvodne dejavnosti, Jamarska sekcija pri PD Tolmin, CB Radio klub Porezen-Krn, Radioklub Soča, Avto-moto društvo, Društvo modelarjev in Društvo za prosto letenje Posočje.

TEHNIČNA DEDIŠČINA JE PRIVABILA TUDI MLADINO. Foto: Alenka Zgaga

Poseben čar je tokratnemu srečanju vdihnilo samo prizorišče, vetrovalna naprava predora Bukovo, ki je razglašena za tehnični spomenik lokalnega pomena in je dogodku dala edinstveno zgodovinsko noto. Društva so sodelovala z razstavo promocijskih plakatov, ki so zaradi živahnih barv, globoke sporočilnosti, vizualne privlačnosti in ustvarjalne

PRAZNOVANJE PRVEGA ROJSTNEGA DNE CMT. Foto: Svit Jereb

PESTRO PRVO LETO CENTRA MLADIH TOLMIN

Tolmin – Prva svečka je samo enkrat in vedno je nekaj posebnega. Tako je bilo tudi v Centru mladih Tolmin (CMT), ki je konec septembra praznoval svoj prvi rojstni dan. Preživeli smo ga v družbi humorja, dobrih rim in mladostne energije – tako, kot se za mladinski center spodobi.

Dogodek se je začel s spremljevalnim programom, ki so ga zapolnili mladi sami. Na stojnicah so taborniki pekli palačinke, zraven njih je študentski klub vpisoval nove člane, dijakinje Gimnazije Tolmin so pripravile družabne igre, na ogled pa je bila tudi razstava mlade umetnice **Katje Leban**.

Nadaljevali smo s stand-up nastopoma **Žana Papiča** in **Sanija Možeta**. Primorca sta nas nasmejala s spomini na študentska leta in pandemske čase, s tem pa se je večer smeha šele dobro začel. Sledila sta jima namreč **Um** in **Kuna**, ki v rimah repata o vsem mogočem. Tako smo v CMT med drugim dobili svojo rojstnodnevno pesem in odo friki – ravno ob pravem času za Frikafest!

Prvi rojstni dan je tudi odlična priložnost za obujanje spominov, zato smo ob tej priložnosti odprli še razstavo fotografij, ki so nastale v našem prvem letu. Ob njih smo se ozrli na kar 84 dogodkov, ki smo jih izvedli od odprtja septembra lani. Od filmske šole do podjetniških delavnic – CMT z vsakim dnem postaja bolj vpet v lokalno okolje, bolj vaš, naš in predvsem mlad!

CMT je tudi prostor za avtonomijo. Tam delajo mladi, se sestajajo društva, praznujejo rojstni dnevi … In v zadnjem letu je bil za takšne in podobne namene najet kar 92-krat! Odtis tega se najbolje vidi prav skozi projekte in dogodke, pri katerih sodelujemo z mladimi in društvi. Naj bo to Mlada parada ali srečanje z županom – naše najboljše delo nastane takrat, ko so vanj od začetka do konca vključeni mladi.

VS SNEŽET JE OB 25-LETNICI DELOVANJA PRIPRAVILA TRADICIONALNI DALMATINSKI VEČER v Tolminu. Foto: arhiv VS Snežet

Ponosni smo na to, kar je CMT v zadnjem letu postal. Na še mnoga leta!

Ana Žuber, CMT

DALMATINSKI VEČER OB 25-LETNICI VOKALNE SKUPINE SNEŽET

Tolmin – Vokalna skupina (VS) Snežet je letos praznovala 25. rojstni dan. Ob tako lepem jubileju smo se pevci in poslušalci konec avgusta znova srečali na kraju, kjer se je vse začelo – pri fontani v starem delu Tolmina. Leta 2004 smo pripravili prvi koncert z izborom dalmatinskih pesmi in takrat si verjetno nismo predstavljali, da bo prerasel v tradicijo. Sprva smo se srečevali vsako poletje, nato vsako drugo leto. V pesmih smo klepali kose, prepevali Slakove viže, peli podoknice, se uprli *t'minskemu grofu*. Vsak koncert je prinesel svojo zgodbo. Po četrt stoletja smo zopet zajadrali na dalmatinske otoke in peli o lepotah Mediterana, o radostih in tegobah otoškega življenja, o ljubeznih, o pogubah. A jadrali nismo sami. Na odru se nam je pridružil violinist **Niki Germovšek**, v goste smo povabili moško klapo Kastav, ki ohranja tradicijo dalmatinske pesmi in pesmi Istre in Kvarnerja. Za prijetno, hudomušno in ravno prav mediteransko začinjen večer je poskrbela voditeljica **Marjana Grčman**. S svojo besedo je skrbela, da je vse teklo gladko, sproščeno in z ravno pravšnjo mero humorja. Tako kot teče čas v pravi konobi – izvornem zavetju dalmatinske klapske pesmi. Počasi, brez naglice in z užitkom. Zato si želimo, da bi tudi nam v prihodnjih 25 letih čas tekel v takem ritmu, v dobri družbi in ob pesmi. Hvala vsem, ki ostajate del naše zgodbe, nas poslušate in na vse više ploskate. Upamo, da se še mnogokrat srečamo konec poletja pri fontani.

Peter Pavletič, VS Snežet

energije pritegnili poglede obiskovalcev. Prvih pet zgoraj navedenih društev je svoje delovanje predstavilo tudi na Tržnici dediščine. Stojnice so se prelevile v živahna stičišča, na katerih so informatorji z zgodbami, rekviziti in klepetom obiskovalcem, tudi najmlajšim, pričarali delček svojega vsakdana. Vse to potrjuje, da je tehnična dediščina še kako privlačna tudi v sodobnem času, saj pripoveduje zgodbo o zgodovinskem razvoju in nenehnem napredku.

Olga Zgaga, KTT DBD

JEŽEK SNEŽEK V VRTCU PODMELEC

Podmelec – V našem vrtcu smo preživeli poseben teden, ki ga je zaznamoval Ježek Snežek. Skozi njegove poučne zgodbe smo spoznavali, kako pomembno je, da znamo prepoznati nevarnost, pravilno ukrepati in poiskati pomoč, kadar jo potrebujemo. Ob pravljicah smo spoznavali tudi številko 112 ter se učili, kako v nujnih primerih poklicati na pomoč.

Teden so obogatili zanimivi obiski gostov, ki so nam svoje delo predstavili na poučen in razumljiv način.

Najprej nas je obiskal reševalec **Blaž Bizalj** iz Zdravstvenega doma (ZD) Tolmin. Predstavil nam je poklic reševalca, delo nujne medicinske pomoči in pomen hitrega, mirnega ter premišljenega ukrepanja ob zdravstvenih težavah.

Naslednji dan sta nas obiskala **Tamara Bonasera** in **Matic Čufer** iz Enote reševalnih psov Tolmin. S seboj sta pripeljala tudi svoja štirinožna sodelavca, ki sta nas navdušila s svojim znanjem in spretnostmi.

TEDEN Z JEŽKOM SNEŽKOM V VRTCU PODMELEC JE OTROKOM PRIBLIŽAL SVET REŠEVANJA in pomembnost pomoči sočloveku. Foto: Mateja Kragelj Čebokli

Spoznali smo, kako pomembni so sodelovanje, zaupanje in vztrajna va- ▶

UDELEŽENCI POHODA PO BEVKOVI POTI**, v ospredju pa tisti, ki so prinesli vsaj eno Bevkovo knjigo. **Foto: Cene Panjtar

S KNJIGO V ROKI PO SLEDEH BEVKOVE BESEDE

Hudajužna, Zakojca – Baško grapo in Zakojco je sredi septembra ponovno povezal tradicionalni, že 16. pohod po Bevkovi poti. Udeležilo se ga je 108 pohodnikov, kar je največ doslej. Organizator, Kulturno tehnično turistično Društvo Baška dediščina (KTT DBD), je pohodnike znova povabil, naj s seboj prinesejo Bevkove knjige in s tem poudarijo literarni značaj dogodka; nekateri so prinesli kar po tri.

Pohod je potekal v okviru Bevkovih dnevov, letošnjih Dnevov evropske kulturne dediščine z motom Dediščina v vrtincu sprememb, Festivala pohodništva in kolesarjenja Dolina Soče ter Festivala Odmevi dediščine.

Veselo in tudi vremensko prijetno druženje se je začelo v Hudajužni s kulturnim programom. Skozi tega so pohodniki spoznavali, kako sta se poti dveh velikanov slovenske književnosti, **Zofke Kveder** in **Srečka Kosovela**, prekrižali s potjo **Franceta Bevka**.

Spomin pa so poklonili še eni, doslej tihi in skoraj zamolčani vezi – tako z Bevkom kot s Srečkom Kosovelom –, ki jo je spletla **Fanica Obid** z Bukovega. S šopkom pesmi je start in cilj požlahtil Moški pevski zbor Justin Kogoj pod taktirko **Mateja Kavčiča**.

Prijetno vzdušje na poti sta obogatili pohodnici z branjem odlomkov iz Bevkovih del Moja mladost in Železna kača. Slednji je bil poklon letošnji 120. obletnici izgradnje Bohinjske proge. Posebno popestritev je pripravil **Damjan Debevec**, ki je s prepričljivo in humorno interpretacijo med udeležence pripeljal lik **Ivana Cankarja**.

V Zakojci so se pohodniki zlili s cerkljanskimi, prisluhnili mislim govorcev o neupogljivi besedi Franceta Bevka ter se družili ob sveže pečenem kruhu z zaseko in Bevkovem kosilu.

Uspešno izveden dogodek je znova dokazal, da Bevkova pot ni le rekreacijska trasa, temveč pomembna pot kulturnega spomina, ki uspešno prepleta preteklost s sedanjostjo ter povezuje surovo lepoto Tolminske in Cerkljanske.

Olga Zgaga, KTT DBD

KCK TOLMIN JE POLETJE OBOGATILA Z BRALNIM IZZIVOM, SPODBUJANJEM BRANJA ELEKTRONSKIH IN ZVOČNIH KNJIG TER ZBIRANJEM ZGODB**, ki ohranjajo spomin na potres v Zgornjem Posočju. **Foto: Jožica Štendler

POLETJE KNJIG, BRANJA IN SPOMINOV

Tolmin – Koliko zgodb se lahko skriva v 70 tisoč minutah? Toliko bralnega časa so letos skupaj nabrali udeleženci Bralne bratovščine, poletnega izziva Knjižnice Cirila Kosmača (KCK) Tolmin. Za sodelovanje je bilo treba trideset dni brati vsaj 25 minut dnevno. Nekateri so brali sami, drugi v družbi, vsak pa je prispeval svoj del k skupnemu dosežku. V začetku oktobra smo bralnim bratovščinam podelili priznanja in nagrade. Zdaj že pogledujemo proti naslednjemu poletju, ko bomo poskušali doseči sto tisoč minut.

Poletni meseci so bili živahni tudi v naši digitalni knjižnici. Z akcijo Poletna knjižnica na klik smo bralce vabili, naj preizkusijo izposojo elektronskih in zvočnih knjig. Pet najdejavnejših smo ob zaključku nagradili. Branje na zaslonu ali poslušanje knjige med potjo, sprehodom oziroma doma je priročna možnost, ki ni vezana na odpiralni čas knjižnice. In ker knjige nimajo letnega časa, že snujemo Zimsko knjižnico na klik.

Med majem in oktobrom smo razmišljali petdeset let v preteklost. Natečaj Ko se je zemlja zatresla: 1976–2026 je ob obletnici potresa v Zgornjem Posočju odprl prostor osebnim zgodbam o trenutkih, ki so za vedno spremenili življenje številnih družin. Med prispelimi prispevki smo izbrali pet nagrajenih zgodb. V njih se prepletajo negotovost, izguba, pogum in pomoč sočloveku. Zbrali smo jih v knjižici, ki je skupaj z elektronsko izdajo na voljo tudi vsem, ki bi želeli te spomine spoznati.

Za nami so tako tri različne bralne zgodbe. Ene smo prebirali, druge poslušali, tretje pa zapisali, da ne bi utonile v pozabo.

Rok Dežman, KCK Tolmin

ja pri iskanju pogrešanih oseb.

Poseben dan so nam pripravili tudi gasilci Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Kneža. Približali so nam svoje poslanstvo in pomen odgovornega ravnanja ob požarih in drugih nesrečah. Po izvedeni vaji evakuacije smo si ogledali še gasilski dom ter spoznali njihovo delo in opremo.

Vsak obisk nam je prinesel novo izkušnjo in znanje ter nam na svoj način približal svet pomoči in reševanja. Ob tem smo spoznavali tudi pomembne vrednote, kot so skrb za druge, odgovornost, pogum in pripravljenost pomagati.

Iskreno se zahvaljujemo reševalcu iz ZD Tolmin, vodnikoma reševalnih psov iz Enote reševalnih psov Tolmin ter gasilcem PGD Kneža, da so si vzeli čas za nas in z nami delili svoje znanje. Z Ježkom Snežkom smo se naučili veliko novega, predvsem pa spoznali, kako dragoceni so ljudje in živali, ki pomagajo v trenutkih stiske in poskrbijo, da nihče ne ostane sam.

Katja Šturm Kovačič, vrtec Podmelec

OBISK STARIH STARŠEV IN ČLANOV ŠOLE ZDRAVJA

Most na Soči – Jesenski dopoldnevi v našem vrtcu so vedno polni igrivega vrveža, a tokratni je bil zares prav poseben, prežet s toplino, spoštovanjem in medgeneracijsko povezanostjo. Naše igrišče se je napolnilo z nasmehi babic ter dedkov, ki so se v izjemnem številu odzvali našemu povabilu. Najprej so se jim s plesnim nastopom predstavile vse

***NA JESENSKEM MEDGENERACIJSKEM SREČANJU V VRTCU** so se otrokom pridružili babice, dedki in člani Šole zdravja.*

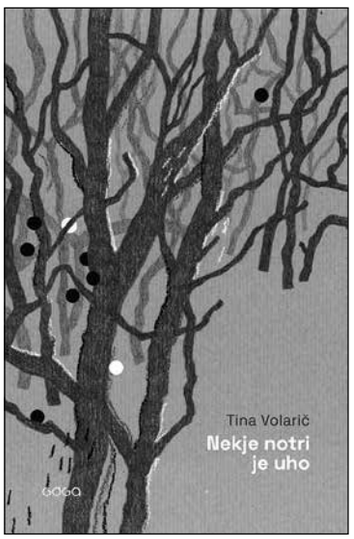
vrtčevske skupine. Čeprav se je med otroki na začetku čutilo kanček zadržanosti, so se hitro sprostili in brez težav zaplesali pred vsemi zbranimi. Pravi zagon za nadaljnje gibanje pa je sledil z obiskom članov iz Šole zdravja. Pod strokovnim in nadvse srčnim vodstvom gospe **Jožice Gerbec** so nam člani Šole zdravja predstavili vrsto čudovitih razgibalnih vaj. Skupaj – otroci, vzgojiteljice, stari starši in člani iz Šole zdravja – smo zadihali v enotnem ritmu, raztegnili mišice in dokazali, da leta pri gibanju niso nobena ovira. Njihov zgled je čudovita spodbuda za vse nas in srčno upamo, da bo opogumil še koga, da v svoj vsakdan vnese več gibanja in skrbi za zdravje. Po prijetni telovadbi so otroci in vzgojiteljice povabili babice in dedke ter člane iz Šole zdravja na dvorišče, kjer smo se skupaj okrepčali z dišečim toplim

Nekje notri je uho

Pesniška zbirka Nekje notri je uho **Tine Volarič**, *ki je letos prejela Veronikino nagrado za najboljšo pesniško zbirko preteklega leta, je povabilo k drugačnemu poslušanju sveta – takšnemu, ki presega človeški glas in prisluhne neštetim oblikam življenja. Komisija je pesnico označila kot »navdihnjeno opazovalko, odzivajočo se utripu in glasovom nešteto oblik življenja«, ki jih zna »prenesti v govorico poezije«.*

V zbirki človek ni več središče sveta, temveč del prepletenega sobivanja. Živali in rastline niso zgolj motivi, ampak živa navzočnost, ki ji pesnica posoja svoj glas, ne da bi ji odvzela skrivnost. Kot poudarja komisija, pesnica »posoja sebe za nekaj, kar bo zazvenelo skoznjo«. Takšen odnos do drugega bivajočega odpira vprašanja in spodbuja odgovornost, vendar brez moraliziranja – z občutljivostjo, domišljijo in jezikom, ki »natančno, a nevsiljivo snuje nove povezave«.

Pesmi se porajajo iz drobnih, skoraj neopaznih srečanj z življenjem. Iz živalske sledi, ptičjega glasu ali krompirjevega očesca, ki zre v nas, se odpirajo presenetljive podobe in širši prostori bivanja. Pesničina domišljija je skoraj pravljična, a njene pesmi niso beg od resničnosti, temveč, kot zapiše Diana Pungeršič

v spremni besedi, čutenje sámo. V njih se prepletajo lepota in krhkost, nežnost in bolečina, minljivost in brezčasnost.

NASLOV: Nekje notri je uho. AVTOR: **Tina Volarič**. IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK: Založba Goga. LETO IZDAJE: 2025. KRAJ IZDAJE: Tolmin. ŠTEVILO STRANI: 79. FORMAT: 20 cm. VEZAVA: mehka.

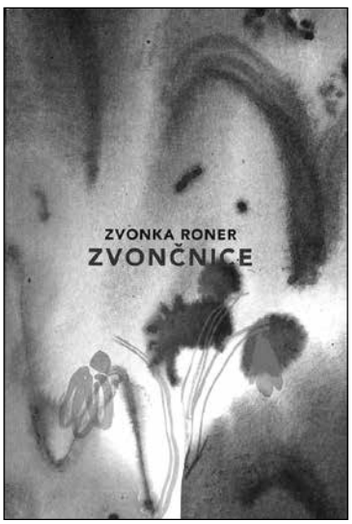
Zvončnice

Prvenec **Zvonke Roner**, *ki že z naslovom priklicuje pomlad, življenje, odzvanjanje in veselje, skozi metafore narave ubeseduje »neuničljiv vitalizem«. S to besedno zvezo je Barbara Korun, avtoričina spremljevalka v svetu besed, zajela temeljno sporočilo zbirke. Iz sleherne pesmi namreč vejejo hvaležnost, mir in sprejemanje, pa tudi tiha radost bivanja, ki se ohranja kljub preizkušnjam in minevanju.*

Pesmi so izčiščene, zgoščene in na videz preproste. A preprostost še zdaleč ne pomeni prozaičnosti. Nasprotno, izbrati preproste besede ter jih povezati v sveže, pomenljive in večplastne kombinacije je svojevrstno mojstrstvo. Prav v tej navidezni lahkotnosti se skriva njihova moč: nevsiljivo odpirajo prostor za občutenje, spomin in premislek.

Enaintrideset pesmi je razdeljenih v šest tematskih sklopov: Svetišča, Darovi doživetja, Darovi spomina, Darovi dvojine, Darovi bolečine in Darovi sprejemanja. Že njihova poimenovanja razkrivajo pot, ki jo ubira zbirka – od odkrivanja svetega v svetu okoli nas do srečevanja z drugim, s samim seboj in z vsem, kar nam življenje podarja, tudi kadar so njegovi darovi boleči.

Z motivi Soče, kozolca, svetega Lovrenca je zbirka nežno vtkana tudi v posoški prostor. Vendar Posočje ni zgolj kulisa, temveč živ, dihajoč del pesniškega sveta. Obenem je narava v širšem pomenu avtoričin neusahljiv vir navdiha in upanja. V njenih podobah se zrcalijo človekova občutljivost,

povezanost z okoljem in sposobnost, da tudi v drobnih, vsakdanjih trenutkih prepozna nekaj dragocenega.

Pesmi se v bralca pretakajo lahkotno, skoraj neopazno, kakor voda, ki najde svojo pot. Ne zahtevajo glasnih razlag, temveč vabijo k tišini in zbranosti. In čeprav se iztečejo, za seboj puščajo sled – droben, a obstojen odmev, ki nas vrača k življenju, njegovi krhkosti in neuničljivi moči.

NASLOV: Zvončnice. AVTOR: **Zvonka Roner**. IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK: v samozaložbi. LETO IZDAJE: 2026. KRAJ IZDAJE: Tolmin. ŠTEVILO STRANI: 75. FORMAT: 21 cm. VEZAVA: mehka.

Knjižno polico napolnila: Urša Černilogar

Utrinki

čajem in sladkim suhim sadjem. Dvorišče je oživelo v prijetnem klepetu, skupni igri in objemih. Bilo je prijetno opazovati otroke, ki so ponosno razkazovali svoje kotičke igrišča, ter stare starše, ki so s pozornim pogledom spremljali vsak njihov korak.

Besedilo in foto: Manca Čujec,
vrtec pri OŠ Most na Soči

NA PLANINI STADOR ODPRLI STARO MLEKARNICO

Poljubinj (planina Stador) – Na planini Stador so odprli obnovljeno mlekarnico, ki so jo potomci nekdanjih lastnikov v sodelovanju z Agrarno skupnostjo (AS) Poljubinj preuredili v manjši muzej. Obnovljena stavba bo ohranjala spomin na pašništvo, sirarstvo in ljudi, ki so s svojim delom zaznamovali življenje na planini.

OB OTVORITVI KONEC SEPTEMBRA: **Jožica Leban, Branko Hvala, Katja Krivec, Miran Šavli, Peter Simčič,** (manjka **Cvetka Kavčič**).

Zgodba mlekarnice sega v čas po prvi svetovni vojni, ko je italijanska oblast spodbujala pašo živine na visokogorskih pašnikih. Na pobočjih pod Kobiljo glavo so živino pasli kmetje iz Poljubinja in s Prapetnega. Na pobudo oblasti se je pet gospodarjev – Godci, Kafaleti, Lamnjani, Smaliči in Tapali – odločilo za gradnjo skupne mlekarnice.

Leta 1934 je zidana mlekarnica nadomestila staro leseno barako. Kot sirarna je služila kmetom, ki so pasli na planini, vse do potresa leta 1976. V naslednjih letih so nedaleč stran postavili nov, sodobnejši stan, zato je mlekarnica postopoma izgubila svojo prvotno vlogo.

Ker je stavba z leti začela propadati, so se potomci lastnikov skupaj z AS Poljubinj odločili, da jo obnovijo in ji vdihnejo novo življenje. Med obnovo so zamenjali streho, okna in vrata ter uredili notranjost s kuriščem. Nekdanja mlekarnica je tako postala manjši muzej, ki bo obiskovalcem približal bogato zgodovino pašništva ▶

NA PEČINAH SO V ZADNJEM TEDNU SEPTEMBRA OBUDILI STARO TRADICIJO PRIPRAVE KOPE**, s katero so oživili del nesnovne kulturne dediščine ter spomnili na povezanost ljudi z gozdom, naravo in načinom življenja nekoč.* ***Foto: Miha Laharnar

KOPA – DEL NAŠE DEDIŠČINE

Pečine – Ko se v človeku porodi spomin, ki prikliče dobre občutke, takrat vzklije želja, da bi to ponovil. Ne sam, temveč s prijatelji. *»Zakaj kopa?« »Ker je to delal moj nono.«*

Znanje o pripravi kope se je v naših krajih prenašalo iz roda v rod ter povezovalo ljudi z gozdom, naravo in njihovim načinom življenja. Kopa ni bila le način pridobivanja oglja, ki so ga potrebovali v kovačijah, ampak tudi simbol trdega dela, vztrajnosti in povezanosti med ljudmi.

Prav z željo po ohranjanju tega spomina so se v zadnjem tednu septembra fantje s Pečin lotili priprave kope. *»Pa poskusimo, saj bomo imeli oglje za žar,«* so rekli. Že avgusta so požagali leskove grme, ki dajejo najboljšo surovino. Pri postavljanju kope, prižigu, nadzorovanju tlenja – skratka, pri vsem – je svoje znanje pokazal sosed iz Trebuše in ga nesebično delil z njimi.

Celoten proces je trajal skoraj teden dni. Kljub temu, da uspeh ni bil ravno popoln, so vaščani in naključni mimoidoči vse spremljali z veliko radovednosti in dobre volje. Dim in vonjave so celotni vasi dali prav posebno vzdušje.

Zakaj ohranjati našo nesnovno kulturno dediščino? V veliki meri nas v življenju vodijo čustva in občutki. Poznavanje lastne zgodovine je pomembno, ker nam velikokrat da odgovor na vprašanja, od kod izvira naša identiteta, zakaj se tako počutimo in kakšne so naše korenine.

Zavedanje, da pripadaš svoji skupnosti, ki ima svoje korenine, daje občutek varnosti ter moč za gradnjo prihodnosti. Prav v takšnih zgodbah – v prenosu znanja, skupnem delu in povezovanju ljudi – se skriva vrednost naše dediščine.

Nives Laharnar, Krajevna skupnost Pečine

SONČEN IZLET DO PIVOVARNE ZAJC

Reka – Člani Turističnega društva (TD) Podbrdo smo oktobra obiskali Pivovarno Zajc na Reki. Do skupnega cilja smo se podali na različne načine – nekateri peš, drugi s kolesom ali avtomobilom.

Pohodniki smo pot začeli v Hudajužni in se preko Zakojce in Bukovega odpravili do Reke. Jesensko obarvana narava, sončni žarki in prijetna družba so nas spremljali na poti, ki je ponudila veliko priložnosti za klepet in uživanje v razgledih.

Na cilju smo se zbrali vsi udeleženci in si skupaj ogledali pivovarno. Poučen in zanimiv ogled nam je približal delo pivovarjev ter nastajanje piva. Sledilo je slastno kosilo, ob katerem smo se okrepčali in nadaljevali druženje.

ČLANI TD PODBRDO SO SE ODPRAVILI NA IZLET DO PIVOVARNE ZAJC NA REKI**, kjer so si ogledali pivovarno, uživali v kosilu in druženju.* ***Foto: Teodor Markoč

Iskrena hvala **Jožetu** in **Nataši Podobnik** iz Pivovarne Zajc za gostoljubje, vse dobrote in čas, ki sta nam ga namenila. Hvala tudi **Maji Ivančič** za varen prevoz ter vsem, ki ste se izleta udeležili in s svojo družbo prispevali k lepemu dnevu.

Domov smo se vrnili polni prijetnih vtisov in spominov na še eno skupno doživetje.

Jerca Dakskobler, TD Podbrdo

in sirarstva na planini Stador.

Posebno vrednost obnovi daje dejstvo, da so se potomci nekdanjih lastnikov ponovno povezali in s skupnimi močmi poskrbeli za ohranitev dediščine svojih prednikov. Projekt tako ni pomemben le za ohranjanje stare stavbe, temveč tudi za prenos zgodb, znanja in spominov na prihodnje generacije.

Obiskovalci si bodo obnovljeno mlekarnico v prihodnje lahko ogledali po predhodnem dogovoru ter pobliže spoznali njeno preteklost in življenje na planini nekoč.

Besedilo in foto: Suzana Hvala

BOHINJSKA PROGA SKOZI GLASBO, SPOMINE IN UMETNOST

Podbrdo – Drugi dogodek, na katerega je v okviru 21. festivala Odmevi dediščine povabilo Kulturno tehnično turistično Društvo Baška dediščina (KTT DBD), je bil v celoti posvečen 120-letnici Bohinjske proge. Baški grapi ni prinesla le prepotrebno novo prometno povezavo, ampak tudi nove obraze, zanimiva znanja, raznolike priložnosti, pa tudi zgodbe, ki so trajno zaznamovale življenje v teh krajih.

V prvem delu je bil gost ing. **Gorazd Humar**, strokovnjak za gradbeno dediščino in avtor številnih člankov ter knjig o dosežkih slovenskih gradbenikov. Ob slikovni projekciji je predstavil objekte in zahtevne inženirske rešitve pri gradnji Bohinjske proge. Po predavanju mu je slikarka **Stanka Golob** podarila sliko solkanskega mostu, ki jo je ustvarila z naravnimi peski.

SLIKARKA* STANKA GOLOB *JE ING.* GORAZDU HUMARJU *PODARILA SLIKO SOLKANSKEGA MOSTU**, izdelano s peski.* ***Foto: Zdenko Torkar

V nadaljevanju je društvo namenilo pozornost dvema osebama, ki sta pomembni za Podbrdo. Prvi je bil omenjen **Andrej Munih** (1875–1919), publicist, trgovec in narodni buditelj, ki se je boril za krepitev slovenske narodne zavesti na takratnih zahodnih narodnostnih mejah v Istri in na Tržaškem. V Marezigah, kjer je služboval, je ustanovil hranilnico in Narodno zvezo za slovensko Istro. Bralnemu in pevskemu društvu v rodnem Podbrdu je podaril več kot 300 knjig. Med gradnjo Bohinjske in Turske proge je pomagal revnim tujim delavcem. Kot pobudnik humanitarne akcije po požaru v Mallnitzu je pritegnil k darovanju tudi Podbrdčane. Društvo je njegovo življenjsko zgodbo umestilo na informacijsko tablo.

Drugi pa je pokojni **Milan Lusser** iz Švice, vnuk vodje gradnje Bohinjskega predora s podbrške strani in častni krajan Podbrda, ki ga je leta 2007 obiskal in podaril dragoceno zgodovinsko slikovno gradivo o gradnji Bohinjskega predora.

V uvodu so zapeli učenci OŠ Simona Kosa Podbrdo pod vodstvom **Kristine Škibin**. Povezovalno nit je pletla **Vanja Hvala**.

Olga Zgaga, KTT DBD

TEHNIČNI DAN NA FESTIVALU ODMEVI DEDIŠČINE

Koritnica – Festival Odmevi dediščine, ki je letos potekal že 21. leto, se je konec septembra, ob svetovnem dnevu turizma, ustavil na Koritnici, pri vetrovalni napravi in v njeni neposredni okolici ob Bohinjski progi.

Pester program z nazivom tehniški dan, ki je vseboval tudi praznovanje jubileja Bohinjske proge, je bil namenjen ljubiteljem železnic in stare tehnike, spodbujanju medgeneracijske zvedavosti ter vsem, ki jih zanima tehnična dediščina.

Brezplačen voden ogled notranjosti prezračevalne naprave je ponudil edinstven vpogled v tehnično dediščino Bohinjske proge, saj je ta izjemna inženirska stvaritev stara že 112 let. Z ogromnim originalnim ventilatorjem in drugimi napravami je

Podaljšana sezona v Tolminskih koritih

Letošnja turistična sezona v Tolminskih koritih je bila spet zelo uspešna. Obisk se je še nekoliko povečal, kar je bilo zaradi nadpovprečnega izkupička sončnih dni razumljivo. Obiskovalci so lahko poleg osupljivo modre Tolminke, Medvedove glave in vrtoglavega razgleda s Hudičevega mostu občudovali tudi **najnovejšo pridobitev Tolminskih korit, našo novo vstopno točko**.

Izgled nove trgovinice s spominki, ki zaradi kombinacije kamna, lesa in stekla deluje svetlo in zračno, skoraj, kot bi stali zunaj, je navdušil mnoge. Marsikateri gost se je glasno čudil in občudoval domiselno arhitekturo objekta, ki je kljub svoji velikosti skoraj neopazen, tako organsko je umeščen v pobočje. Prav tako so veliko pohval in odobravanja požeti **pridelki in izdelki pridnih obsoških kmetov, rokodelcev in umetnikov**, ki jih z velikim zadovoljstvom in ponosom ponujamo našim obiskovalcem od blizu in daleč. Pri nas se najde marsikaj, težko bi vse našteli. Je pa gotovo vse uporabno, lepo, okusno in predvsem, lokalno.

Tudi zaradi uspeha, ki ga je nabor razstavljenih spominkov in darilc požel med obiskovalci, smo se skupaj s tolminskim županom odločili, da bomo **letos turistično sezono prvič podaljšali vse do 13. decembra**.

Če boste v dilemi, **kaj kupiti svojim dragim in prijateljem v predpraznični času**, imamo v vstopnem objektu v Tolminskih koritih za vas mnogo izbire. Tako boste obdarili tudi tiste pridne roke, ki so skuhale, spekle, spletle, zašile, zgnetle in oblikovale ter prispevali k blagostanju marljivih in domiselnih ljudi, naših obsoških ustvarjalcev.

Prisrčno vabljeni k nam v Tolminska korita vsak dan med 9. in 14. uro, z vključno 13. decembrom, zelo vas bomo veseli.

Petra Rovšček, Turizem Dolina Soče

Dolina Soče

Utrinki

TEHNIŠKI DAN NA KORITNICI JE OBISKOVALCEM PRIBLIŽAL TEHNIČNO DEDIŠČINO BOHINJSKE PROGE *z ogledom 112 let stare vetrovalne naprave, razstavo, modelno železnico, staro tehniko, nagradnimi igrami in glasbo.* ***Foto: arhiv društva***

še edini ohranjen objekt te vrste v Evropi. V času parnih lokomotiv med letoma 1912 in 1972 je služil prezračevanju bližnjega predora Bukovo. Pred tem so strojevodje zaradi dima in pomanjkanja kisika med vožnjo omedlevali. O tem je vedel največ povedati sin zadnjega zaposlenega v vetrovalni napravi.

Na ogled je bila še priložnostna razstava fotografij in razglednic iz začetkov obratovanja proge, pritegnili pa so tudi več desetletij stari zemljevidi železniškega omrežja. Ljubitelj železnic **Boštjan Jarc** je postavil modelno železnico in pritegnil k raziskovanju predvsem otroke. Ob stavbi se je na tržnici dediščine predstavilo sedem od osmih članic Zveze društev za tehnično kulturo Tolmin, **Bojan Pisk** s Pečin pa je predvsem moško populacijo navduševal z motokultivatorjem Rapid, letnik 1954. Dogajanje so popestrile nagradne igre in križanka o Bohinjski progi. Obiskovalci pa so se v njih z veseljem preizkusili in najboljši prejeli nagrade. Ljubitelje glasbe pa je prevzel duo Brotherhood iz Tolmina.

Olga Zgaga, Kulturno tehnično turistično Društvo Baška dediščina

OBNOVLJENA TABLA V SPOMIN NA IVANA BROVČA

Koritnica – Kulturno tehnično turistično Društvo Baška dediščina (KTT DBD) je v program letošnjega 14. pohoda po Tematski poti Na svoji zemlji, ki je potekal v začetku oktobra, vključilo prav poseben dogodek. Na Koritnici je postavilo prenovljeno in vsebinsko dopolnjeno informacijsko tablo, posvečeno ljudskemu izumitelju **Ivanu Brovču** (1899–1990). Odkrila sta jo izumiteljev sin **Zdravko Brovč** in predsednica društva **Alenka Zgaga**, slovesno noto pa je s pesmijo vdihnila **Marjetka Popovski**. Ivan Brovč je bil znan po izjemnem tehničnem znanju, s katerim je mojstrsko izkoriščal moč vode. Njegovi unikatni izumi za lajšanje dela na kmetiji so leta 1968 očarali celo pri-

INFO TABLO STA ODKRILA SIN **IVANA BROVČA ZDRAVKO BROVČ** ***IN PREDSEDNICA KTT DBD*** **ALENKA ZGAGA.** ***Foto: Cene Panjtar***

znanega režiserja **Maka Sajka**, ki jih je v dokumentarnem filmu Plamen v dvonožcu trajno zapisal v zgodovino. Več smerokazov in prvotno tablo, ki je od leta 2018 stala tik ob mostu na sotočju Koritnice in Bače, so namreč ob katastrofalnih poplavah leta 2023 uničili in odnesli divji valovi naraslih rek, močno poškodovana in skoraj neprehodna je bila tudi pot. Obnova je bila mogoča tudi po zaslugi dobrodelne geste Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič. Pevke in pevci so se namreč preteklo leto udeležili 13. pohoda in KTT DBD predali donatorski ▶

ZMAGOVALCI 33. GORSKEGA TEKA NA ČRNO PRST (PRVI TRIJE ABSOLUTNO). Foto: Cene Panjtar

TRIINTRIDESETIČ SO TEKLI NA ČRNO PRST

Podbrdo, Črna prst – Letošnji septembrski 33. Gorski tek Ivana Anderleta na Črno prst je na start v Podbrdo privabil 108 tekačev. Med njimi so bili tudi člani gorskih reševalnih služb, ki so hkrati skrbeli za varnost tekmovalcev. Tek je štel za Pokal Primorski gorski teki (PGT) – Vertikal 2026, Prvenstvo Slovenije v gorskih tekih za članice in člane ter Pokal Slovenije. Proga, dolga 6,3 kilometra, na kateri so morali tekači premagati kar 1.320 višinskih metrov, je svojo zahtevnost ublažila z dvema okrepčevalnicama, na vrhu pa vse udeležence posladkala s sadno kupo.

V absolutni moški konkurenci je pri planinskem domu ciljno črto prvi prestopil **Klemen Španring** (Atletsko društvo Slovenska Bistrica) s časom 49:50, drugi je bil **Rok Bratina**, tretji pa **Tine Žižmond**. Španring se je kot edini tekmovalec spustil pod mejo 50 minut, vendar rekorda proge ni izboljšal.

Med ženskami je bila najhitrejša **Klara Velepec** (Atletski klub Radovljica), ki je dosegla čas 1:00:37. Sledili sta ji **Madeleine Whybrow** in domačinka **Vida Drole** iz Planinskega društva (PD) Podbrdo. Zmagovalca sta osvojila tudi naslova državnih prvakov.

Tek je zaznamovala tudi 120-letnica Bohinjske proge. Predsednik PD Podbrdo **Tomaž Štenkler** je tekače na start pospremil kar v opremi prometnika s kapo in s signalnim loparčkom ter tako simbolično obudil spomin na častitljivo obletnico.

Podelili so tudi 31 priznanj udeležencem letošnjega Pušeljca, ki so pretekli štiri zahtevne teke PGT.

Posebnost teka ostaja njegova starostna raznolikost. Na startu so bili tako mladi tekači kot veterani. Najstarejši udeleženec je bil 74-letni **Ivan Čufer**, najstarejša tekmovalka pa 70-letna **Marija Moser**. Kot najmlajši se je s progo spopadel 10-letni **Svit Ružič**, kot najmlajša pa 20-letna **Klara Velepec**.

Pod organizacijo so se podpisali PD Podbrdo, Občina Tolmin, Atletska zveza Slovenije, Društvo Gorska reševalna služba Tolmin in še devet partnerjev.

Olga Zgaga, PD Podbrdo

ček, namenjen sanaciji. Sredstva za obnovo so tržaški glasbeniki zbrali na koncertih ob svoji 50-letnici delovanja. S to plemenito akcijo so počastili tudi 100. obletnico rojstva ustanovitelja zbora **Oskarja Kjudra**. Na tega primorskega rojaka so izjemno ponosni, saj je kot mlad fant s harmoniko v rokah sodeloval v kultnem filmu Na svoji zemlji – prav v prizoru, ki prikazuje nepopisno veselje vaščanov ob koncu vojne. Tako se je z obnovljeno tablo Ivana Brovča v Baški grapi znova prepletel neprecenljiv mozaik zgodovine, filma, solidarnosti in hvaležnosti.

Olga Zgaga, KTT DBD

TEMATSKA POT NA SVOJI ZEMLJI ZAŽIVELA V MOZAIKU KULTURNIH DOGODKOV

Podbrdo – Več kot 90 pohodnikov iz Slovenije in zamejstva se je v začetku oktobra udeležilo 14. pohoda po Tematski poti Na svoji zemlji, ki se vije po prizoriščih prvega slovenskega celovečernega zvočnega igranega filma. Med njimi so bili tudi planinski vodniki Meddruštvenega odbora planinskih društev (MDO) Posočje, ki so se v organizaciji Planinskega društva Podbrdo zbrali v Podbrdu na letnem srečanju. Približno 12 kilometrov dolg pohod je v okviru 21. Festivala Odmevi dediščine, posvečenega 120-letnici Bohinjske proge, organiziralo Kulturno tehnično turistično Društvo Baška dediščina (KTT DBD). Dogodek je bil vključen tudi v Festival pohodništva in kolesarjenja Posočja ter Dneve evropske kulturne dediščine.

Ko je mimo zaselka Zarakovec pripeljal avtovlak, so si pohodniki in potniki veselo pomahali ter tako pospremili visoki jubilej proge. Organizator je seznanil pohodnike s 130-letnico rojstva **Vena Pilona** in njegovim prispevkom k filmu Na svoji zemlji, v katerem je pomagal pri scenografski zasnovi in kompoziciji prizorov kot svetovalec mladi ekipi ter nastopil kot partizanski kuhar.

Na Koritnici so prisostvovali odkritju prenovljene informacijske table,

MNOŽICA POHODNIKOV Z ZANIMANJEM SLEDI RAZLAGI PRI TEMATSKI TABLI ŠTEVILKA 3. Foto: Cene Panjtar

Datum	Kraj	Prireditev	Informacije
13. 11. (15.00)	**TOLMIN**, Posoški razvojni center	**Pletenje podstavka iz koruznega ličja**	PRC (M. Smolnikar): 05 38 41 884
14. 11. (12.00)	**JULIJSKE ALPE**, Krnsko jezero	**25. spominski pohod h Krnskemu jezeru in slovesnost v počastitev vseh padlih vojakov na soški fronti** (ob 13.30 sledi **slovesnost pri Madžarskem križu na planini Duplje**)	Kobariški muzej: 041 714 072
14. 11. (18.00)	**TOLMIN**, kinogledališče	**Prvih 50 let Kulturnega društva podeželskih žena Gornjega Posočja**	I. Žbogar: 041 719 662
16.–18. 11. (v času odprtja knjižnice)	**BOVEC**, knjižnica	**Bukvarna** (sejem rabljenih knjig)	Knjižnica Bovec: 05 388 60 30
16. 11. (18.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Predavanje dr. Megi Rožič Kdo je bila Zofka Kveder?**	KCK Tolmin: 05 38 11 538
19. 11. (17.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Predavanje Taje Hribernik Nekemične zasvojenosti sodobnega časa**	KCK Tolmin: 05 38 11 538
20. 11. (18.00)	**KOBARID**, Kobariški muzej	**Odprtje razstave avtorja dr. Uroša Koširja Na kateri le poljani spe globoko zakopani? Vojaška pokopališča in grobovi iz prve svetovne vojne med Kranjsko Goro in Trento**	Kobariški muzej: 041 714 072
20. 11. (19.00)	**TOLMIN**, kinogledališče	**Osrednja akademija PD Tolmin z bogatim kulturnim programom**	Milena Brešan: 041 743 356
24. 11. (18.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Predavanje Andreja Pešca Sporočila telesa in kako čustva vplivajo na bolezni in zdravje**	KCK Tolmin: 05 38 11 538
27. 11. (18.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Povratna vozovnica: potopisno predavanje Karla Bizjaka Kolesarjenje po Južni Ameriki**	KCK Tolmin: 05 38 11 538
28. 11. (19.00)	**BOVEC**, kulturni dom	**Praznik petja – Gala koncert pevskih zborov občine Bovec**	Martin Kavčič: 068 611 264
1. 12. (17.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Ljubka Šorli: Sonček ves zlat** (predstavitev zbirke pesmi za otroke)	KCK Tolmin: 05 38 11 538
3. 12. (16.00)	**KOBARID**, osnovna šola	**Srečanje z najstarejšimi občani**	RK Tolmin
3. 12. (18.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Alen Steržaj: Gora ni zadeta: zadet je, kdor gre gor** (predstavitev knjige in potopis ob zaključku projekta Primorci beremo)	KCK Tolmin: 05 38 11 538
4. 12. (17.30)	**TOLMIN**, središče mesta in drsališče	**Tminsko decembrsko rajanje: prižig praznčnih lučk in otvoritev drsališča**	ZKŠM Tolmin: www.ksm.si
4. 12. (18.00)	**KOBARID**, Kobariški muzej	**Vinko Avsenak: predstavitev 18. izdaje revije Na fronti**	Kobariški muzej: 041 714 072

Utrinki

posvečene ljudskemu izumitelju **Ivanu Brovču** (1899–1990). S svojim amaterskim znanjem in veliko mero samostojnega razmišljanja je ustvaril sistem, ki mu je olajšal delo na njegovi kmetiji. Režiser in scenarist **Mako Sajko** ga je leta 1968 ovekovečil v dokumentarnem filmu Plamen v dvonožcu.

Pohod so z glasbo obogatile domače pevke Kariške čečje in **Marjetka Popovski**. Slednja je posebej ganljivo vzdušje ustvarila na Brelhovi domačiji, kjer je skupaj s pohodniki zapela domačinki, ki je že v 100. letu starosti.

Dogodek je povezal filmsko in železniško zgodovino, glasbo in ljubitelje dediščine, jasen jesenski dan pa je ponujal čudovite razglede in priložnosti za fotografiranje.

Olga Zgaga, KTT DBD

POZDRAV JESENI V SUŠAH POVEZAL ŠPORT IN DOMAČINE

Ponikve – Na smučišču Suše na Šentviški planoti je konec avgusta potekala tradicionalna prireditev Pozdrav jeseni, ki jo je Turistično društvo (TD) Šentviška planota ob podpori Občine Tolmin pripravilo za vse generacije.

***TD ŠENTVIŠKA PLANOTA ŽE TRADICIONALNO ORGANIZIRA PRIREDITEV POZDRAV JESENI**, ki jo je letos podprla tudi Občina Tolmin in katere novost je bilo državno prvenstvo v vzdržljivostnem jahanju.*

Prireditev je letos prvič gostila državno prvenstvo v vzdržljivostnem jahanju (»*endurance*«). Državna prvakinja je s konjem Pajom postala domačinka **Emili Rupnik**, podprvakinja pa **Anja Sovinc** s Spirotom. Najhitrejši čas sta dosegli **Maruša Lukan** in Manila.

Zbrane je nagovoril podžupan Občine Tolmin **Tomaž Štenkler**, ki je spomnil na smučarsko-skakalne začetke **Jake Hvale** v Sušah in uspeh domače državne prvakinje. Poudaril je potencial območja za razvoj dejavnosti zunaj zimske sezone. Nadaljnja ureditev Rekreacijskega centra Suše je začrtana tudi v razvojnih načrtih Planote.

Popoldne sta sledila tekaški in kolesarski maraton na 10, 20 in 30 kilometrov dolgih trasah. Poti so udeležencem približale zanimivosti Planote: Plečnikovo cerkev na Ponikvah, Bukov gaj in Črvov vrh. Novost je bil tek na Kuk za celo kolo sira Tolminc. Spremljevalni program je povezovala **Karla Kofol**. Vključeval je šacanje pršuta, predavanje **Silva Močnika** o staroverstvu na Planoti in lokalno tržnico, na kateri so se predstavili Lovska družina Planota, Čebelarstvo Marko Kenda ter Kulturno društvo Planotarium, ki je za otroke pripravilo ustvarjalni kotiček. Otroci so okrasili lesene konjičke na palici, nato pa jih zajahali v družinski štafeti. Najmlajšim so bili na voljo tudi igrala ter posladek – palačinke, ki jih za otroke brezplačno pripravijo člani TD Šentviška planota.

Dan se je sklenil z druženjem ob glasbi Ansambla Javor. Prireditev je sofinancirala Občina Tolmin, pri izvedbi pa so sodelovala številna lokalna društva, organizacije in prostovoljci.

Besedilo in foto: Jerica Kobal, TD Šentviška planota

Datum	Kraj	Prireditev	Informacije
5. 12.	**JULIJSKE ALPE**	**Miklavžev pohod na Krasji vrh** (1773 m n. m.)	PD Tolmin (N. in D. Gaberšček): 031 868 031
5. 12. (14.00)	**KOBARID**, prireditveni prostor na glavnem trgu	**Miklavževa tržnica**	TD Kobarid
5. 12. (19.30)	**KOBARID**, kulturni dom	**Dobrodelna Miklavževa prireditev s predavanjem Tomaža Rotarja Na velikanih (K2, Everest, Kančendzenga)**	TD Kobarid
8. 12. (17.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Predavanje Jana Kovačiča Psihologija ustvarjanja in spreminjanja navad**	KCK Tolmin: 05 38 11 538
9. 12. (18.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Planinski večer PD Tolmin: Janko Humar – Moje gore**	PD Tolmin (Ž. Rovšček): 041 422 085
11. 12. (18.00)	**KOBARID**, knjižnica	**Povratna vozovnica: potopisno predavanje Sonje Lindsay Salobir Ruanda: gorile v megli**	Knjižnica Kobarid: 05 38 90 191
11. 12. (19.00)	**BOVEC**, kulturni dom	**Slikarska sekcija Bovec: otvoritev razstave na temo Prvinske sledi barv**	KD Bovec
12. 12.	**TOLMIN**, drsališče	**Večerna zabava z duom Johnny Bravo**	K Kafe
13. 12.	**KANAL**	**Pohod na Jelenk** (787 m n. m.)	PD Tolmin (S. Boljat): 051 622 962
18. 12. (18.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Povratna vozovnica: potopisno predavanje Miloša Batistute Kreta z ruksakom**	KCK Tolmin: 05 38 11 538
19. 12.	**BRDA**	**Pohod ob meji brez meje**	PD Tolmin (S. Boljat): 051 622 962
20. 12.	**ČRNI VRH**	**Pohod na Javornik nad Črnim vrhom** (1240 m n. m.)	PD Tolmin (S. Gorjup): 031 344 967
20. 12. (18.00)	**BOVEC**, kulturni dom	**Kreart plesna produkcija Sam doma**	KD Bovec
21. 12. (17.00)	**KOBARID**, osnovna šola	**Predstava za otroke in obisk dedka Mraza**	Občina Kobarid
22. 12. (11.00)	**KOBARID**, Dom Andreja Manfrede	**Novoletni sprejem novorojenčkov občine Kobarid**	Občina Kobarid
26. 12.	**BOVEC**, kulturni dom	**BOFF: Bovec Outdoor Film Festival**	www.boff.si
26. 12.	**MENGORE**	**Nočni pohod na Mengore**	PD Tolmin (M. Vidic): 040 232 898
27. 12.	**BOVEC**, Stergulčeva hiša	**BOFF: Bovec Outdoor Film Festival**	www.boff.si
27. 12. (19.00)	**KOBARID**, kulturni dom	**Dobrodelni božično-novoletni koncert**	Občina Kobarid
27. 12. (19.00)	**BOVEC**, kulturni dom	**Gledališka predstava PRIDI GOLA!**	KD Bovec (R. Kokošin): 041 304 337
28. 12.	**BOVEC**, kulturni dom	**BOFF: Bovec Outdoor Film Festival**	www.boff.si
28. 12. (17.00)	**TOLMIN**, kinogledališče	**Tminsko decembrsko rajanje: otroška predstava s prihodom dedka Mraza**	ZKŠM Tolmin: www.ksm.si
29. 12. (20.00)	**TOLMIN**, Mestni trg	**Tminsko decembrsko rajanje: koncert skupin Zmelkoow in Šank Rock**	ZKŠM Tolmin: www.ksm.si
30. 12. (18.00)	**BOVEC**, kulturni dom	**Otroška predstava PICKO in PACKO**	KD Bovec (R. Kokošin): 041 304 337
31. 12. (17.00, 18.00–22.00, 22.00 dalje)	**BOVEC**	**Silvestrovanje v Bovcu: otroško silvestrovanje z Ribičem Pepetom, glasbeni program z DJ-jem in večerno silvestrovanje s skupino Rock Partyzani**	TIC Bovec
31. 12. (22.00)	**TOLMIN**, Mestni trg	**Tminsko decembrsko rajanje: silvestrovanje s skupino Power Band**	ZKŠM Tolmin: www.ksm.si
1. 1. (20.00)	**BOVEC**	**Novoletno rajanje s skupino Trejča izmena**	TIC Bovec
2. 1. (20.00)	**BOVEC**, kulturni dom	**Čarobni večer dalmatinske opere**	KD Bovec (R. Kokošin): 041 304 337
13. 1. (19.00)	**TOLMIN**, kinogledališče	**Planinski večer PD Tolmin: projekcija gorniških filmov BOFF**	PD Tolmin (Ž. Rovšček): 041 422 085
14. 1. (18.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Predavanje dr. Dana Podjeda Kako živeti po pameti v času umetne inteligence?**	KCK Tolmin: 05 38 11 538
16. 1.	**TOLMIN**, drsališče	**Večerna zabava z DJ-em Barbossom**	K Kafe
6. 2.	**TOLMIN**, drsališče	**Pustno dogajanje z dopoldanskim otroškim programom in večerno zabavo s skupino Damačica**	K Kafe
8. 2.	**GORENJSKA**	**Po poti kulturne dediščine: pohod, posvečen pesniku Francetu Prešernu**	PD Tolmin (S. Boljat): 051 622 962
10. 2. (18.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Planinski večer PD Tolmin** (vsebina bo določena naknadno)	PD Tolmin (Ž. Rovšček): 041 422 085
27. 2.	**BLED**	**Dobrodelni pohod in tek okoli jezera v spomin na pokojno Ruth Podgornik Reš**	PD Tolmin (S. Boljat): 051 622 962
10. 3. (18.00)	**TOLMIN**, knjižnica	**Planinski večer PD Tolmin** (vsebina bo določena naknadno)	PD Tolmin (Ž. Rovšček): 041 422 085

V rubriki *Koledar prireditev* objavljamo izključno prireditve, ki nam jih posredujete v uredništvo (**05/38-41-510, 05/77-71-890**, e-naslov: **socasnik@prc.si**). Podatke za naslednjo številko SOČAsnika, ki bo izšla 18. marca 2027, nam lahko pošljete najkasneje do 3. marca 2027. Objavili bomo prireditve, ki se bodo odvijale po 18. marcu 2027.

Objava v Koledarju prireditev je **brezplačna**. Namenjena je informiranju prebivalcev, ne pa oglaševanju prireditev ali organizatorjev. Objavljamo samo naslednje podatke: datum in uro, kraj, naslov prireditve, kontaktnega organizatorja ter telefonsko številko ali e-naslov ali spletno stran. Če želite v SOČAsniku podrobneje najaviti prireditev v obliki članka, oglasa ali oglasnega sporočila, so vam informacije na voljo na spletni strani ***www.socasnik.si***.

Za morebitne spremembe pri posameznih prireditvah, ki nastanejo po zaključku redakcije, ne odgovarjamo.